

വാർഷിക റിപ്പോർട്ട് 2018 - 2019

കേരള സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡ്

കെ.എസ്.ബി.ബി.

വാർഷിക റിപ്പോർട്ട് 2018 - 2019

ചീഫ് എഡിറ്റർ

ഡോ. എസ്.സി. ജോഷി ഐ.എഫ്.എസ്. (റിട്ട.)

ചെയർമാൻ

പ്രസിദ്ധീകരണം

ഡോ.വി.ബാലകൃഷ്ണൻ

മെമ്പർ സെക്രട്ടറി

കേരള സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡ്

കൈലാസം, ടി.സി. 4/1679(1), നം.43

ബെൽഹവെൻ ഗാർഡൻസ്, കവടിയാർ പി.ഒ

തിരുവനന്തപുരം-695003

ഫോൺ-0471-2724740

ഇ മെയിൽ - keralabiodiversity@gmail.com

വെബ്സൈറ്റ് - www.keralabiodiversity.org

കേരള സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡ്

വാർഷിക റിപ്പോർട്ട്
2018 - 2019

കൈലാസം, ടി.സി. 4/1679(1), നം.43
ബെൽഹവെൻ ഗാർഡൻസ്, കവടിയാർ പി.ഒ
തിരുവനന്തപുരം-695003, ഫോൺ-0471-2724740
ഇ മെയിൽ - keralabiodiversity@gmail.com
വെബ്സൈറ്റ് - www.keralabiodiversity.org

മുഖവുര

ജൈവവൈവിധ്യ സംരക്ഷണം, സുസ്ഥിര ഉപയോഗം, അവയുടെ തുല്യവും നീതിപൂർവ്വവുമായ പങ്കുവയ്ക്കൽ എന്നിവയ്ക്കായി 2018-19 കാലയളവിൽ ബോർഡ് നടത്തിയ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഈ വാർഷിക റിപ്പോർട്ടിൽ ഉൾക്കൊള്ളിച്ചിരിക്കുന്നു. ഈ കാലയളവിൽ ഫലപ്രദമായ ഭരണത്തിലൂടെയും നയപരമായ തീരുമാനങ്ങളിലൂടെയും ബോർഡിന്റെ സ്ഥാപനശേഷി വർദ്ധിപ്പിക്കാൻ സാധിച്ചു.

അത്യാധുനിക സംവിധാനങ്ങളുൾക്കൊള്ളിച്ച് ഇന്ത്യയിലെ ആദ്യത്തെ ജൈവവൈവിധ്യ ബ്യൂസിനും പ്രവർത്തനമാരംഭിച്ചത് ബോർഡിന്റെ പ്രധാന നേട്ടമാണ്. ഈ സംരംഭത്തിന് പൊതുജനങ്ങളിൽ നിന്നും വിദ്യാർത്ഥികളിൽ നിന്നും മികച്ച പ്രതികരണമാണ് ലഭിച്ചിട്ടുള്ളത്. കേരളത്തിലെ എല്ലാ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിലും ജൈവവൈവിധ്യ പരിപാലന സമിതികൾ രൂപീകരിക്കുക, ജൈവവൈവിധ്യരജിസ്റ്റർ തയ്യാറാക്കുക എന്നിവയായിരുന്നു കഴിഞ്ഞ അഞ്ചുവർഷമായി ബോർഡ് നേരിട്ടിരുന്ന പ്രധാന വെല്ലുവിളികൾ. എന്റെ മുൻഗാമികൾ ഈ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കായുള്ള അടിത്തറയിട്ടു. 2012 ൽ ഹൈദരാബാദിൽ വച്ച് നടന്ന 11-ാമത് അന്താരാഷ്ട്ര ജൈവവൈവിധ്യസമ്മേളനത്തിൽ (CoP 11) എല്ലാ തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിലും ജൈവവൈവിധ്യ പരിപാലനസമിതി (ബി.എം.സി.) രൂപീകരണം പൂർത്തിയായ പ്രഥമ സംസ്ഥാനമായി കേരളത്തെ പ്രഖ്യാപിച്ചത് നമുക്കേവർക്കും അഭിമാനകരമാണ്. ഉചിതമായ മാർഗ്ഗ നിർദ്ദേശങ്ങളിലൂടെയും, ബോധവൽക്കരണത്തിലൂടെയും ബി.എം.സി.കളെ ശക്തിപ്പെടുത്തുക എന്നത് 2018-19 ലെ പ്രധാന ലക്ഷ്യമായിരുന്നു. ഈ ലക്ഷ്യത്തിനായി ബോർഡ് നടത്തിയ ശ്രമഫലമായാണ് 2018-ഇന്ത്യ-യു.എൻ.ഡി.പി അവാർഡിലെ ഏറ്റവും മികച്ച ബി.എം.സി.കൾക്കുള്ള പ്രത്യേക പരാമർശത്തിന് വയനാട് ജില്ലയിലെ മീനങ്ങാടി, പത്തനംതിട്ട ജില്ലയിലെ ഇരവിപേരൂർ എന്നീ ബി.എം.സി.കൾ അർഹരായത്. ഫോറസ്റ്റ് റേഞ്ച് ഓഫീസർമാരെ ഔദ്യോഗികമായി ജൈവവൈവിധ്യ നോഡൽ ഓഫീസർമാരാക്കി പ്രഖ്യാപിച്ചതിലൂടെ കേരളത്തിൽ ജൈവവൈവിധ്യ ആക്ടിന്റെ പ്രവർത്തനം ശക്തിപ്പെടുത്തുവാൻ കഴിഞ്ഞു. കേരളത്തിൽ തുല്യവും, നീതിപൂർവ്വവുമായ പങ്കുവയ്ക്കൽ (എ.ബി.എസ്.) നടപ്പാക്കുന്നതിനായി ഒരു സമഗ്ര പരിശ്രമം നടത്തുക വഴി നാല് കമ്പനികൾ രജിസ്റ്റർ ചെയ്യാൻ സന്നദ്ധത അറിയിച്ചു.

2018 ലെ പ്രളയവും ഉരുൾപ്പൊട്ടലും കേരളത്തിൽ കനത്ത ആഘാതമാണ് സൃഷ്ടിച്ചത്. ഇതിനോടനുബന്ധിച്ച് നടത്തിയ പഠനങ്ങൾ കേരളത്തെ പുനർനിർമ്മിക്കുന്നതിൽ തദ്ദേശ സ്വയംഭരണസ്ഥാപനങ്ങളുടെയും ബി.എം.സി.യുടെയും പങ്ക് വലുതാണെന്ന് സ്ഥിരീകരിക്കുന്നു. ഇതിനായുള്ള ആദ്യപടിയെന്നോണം ബി.എം.സി. അംഗങ്ങളെയും, ദുരന്തനിവാരണ സമിതി അംഗങ്ങളെയും ഉൾപ്പെടുത്തി ജൈവവൈവിധ്യം, പരിസ്ഥിതി, കാലാവസ്ഥാ വ്യതിയാനം, ദുരന്തനിവാരണം എന്നിവയ്ക്കായുള്ള 13-മത് വർക്കിംഗ് ഗ്രൂപ്പ് രൂപീകരിച്ചു. പരിസ്ഥിതി വകുപ്പിന്റെ ചുമതലകൂടി നിർവ്വഹിക്കുന്ന ബഹു. മുഖ്യമന്ത്രി ശ്രീ. പിണറായി വിജയന്റെയും ബോർഡ് അംഗങ്ങളുടെയും നിരന്തരമായുള്ള പ്രവർത്തനവും അർപ്പണ മനോഭാവവും, സഹായ സഹകരണങ്ങളും ലഭ്യമായിനാലാണ് ഈ ചുരുങ്ങിയ കാലത്തിനുള്ളിൽ ബോർഡിന് ഇത്രയധികം നേട്ടങ്ങൾ കൈവരിക്കാൻ സാധിച്ചത്. ബോർഡിന്റെ എല്ലാ പങ്കാളികൾക്കും, അഭ്യന്തരകാംക്ഷികൾക്കും അവരുടെ തുടർച്ചയായ പിന്തുണയ്ക്കും പ്രോത്സാഹനത്തിനും ഞങ്ങളുടെ ആത്മാർത്ഥമായ നന്ദി ഈയ വസരത്തിൽ രേഖപ്പെടുത്തുന്നു.

ഡോ. എസ്.സി. ജോഷി ഐ.എഫ്.എസ്. (റിട്ട.)
ചെയർമാൻ

അവതാരിക

ജൈവവൈവിധ്യ സംരക്ഷണത്തിനും, അതിന്റെ ഘടകങ്ങളുടെ സുസ്ഥിര ഉപയോഗത്തിനും ജൈവവിഭവങ്ങളുടെ വിനിയോഗത്തിൽ നിന്നുണ്ടാകുന്ന ആനുകൂല്യങ്ങൾ തുല്യമായി പങ്കിടുന്നതിനും ബോർഡ് ഏറ്റെടുത്ത നിരവധി പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ ഒരു സംഗ്രഹം 2018-19 ലെ വാർഷിക റിപ്പോർട്ടിൽ അവതരിപ്പിക്കുന്നു. സംസ്ഥാനത്തെ കാവുകളെക്കുറിച്ചുള്ള പഠന റിപ്പോർട്ട്, 2018 ലെ പ്രളയവും ഉരുൾപ്പൊട്ടലും സംസ്ഥാനത്തിന്റെ ജൈവവൈവിധ്യത്തിന് ഏൽപ്പിച്ച ആഘാതത്തെക്കുറിച്ചുള്ള പഠന റിപ്പോർട്ട് എന്നിങ്ങനെ പ്രസക്തമായ നിരവധി പ്രധാന റിപ്പോർട്ടുകൾ ഈ കാലയളവിലെ സർക്കാരിന്റെ നയരൂപീകരണത്തിന് കേരള സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡ് (കെ.എസ്.ബി.ബി.) സമർപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. കേരള സർക്കാർ നടപ്പിലാക്കുന്ന വിവിധ പദ്ധതികൾ കേന്ദ്രീകരിക്കുന്നതിൽ അനുബന്ധ വകുപ്പുകളെ സംയോജിപ്പിക്കുന്നതിന്റെ ആവശ്യകത മനസ്സിലാക്കിയ ബോർഡ് ഹരിതകേരള മിഷൻ, ശുചിത്വ മിഷൻ, കുടുംബശ്രീ, എം.എൻ.ആർ.ഇ.ജി.എസ്., സാക്ഷരതാ മിഷൻ എന്നിവയുമായുള്ള ബന്ധം വികസിപ്പിച്ചു. 2018 ആഗസ്റ്റിൽ കേരളം നേരിട്ട മഹാപ്രളയത്തിന്റെ പശ്ചാത്തലത്തിൽ ജൈവവൈവിധ്യത്തിനുണ്ടായ ആഘാതത്തെക്കുറിച്ച് 13 ജില്ലകളിലെ 187 പഞ്ചായത്തുകളിലായി ബി.എം.സി.കളുടെ നേതൃത്വത്തിൽ തൃശ്ശിര പഠനം നടത്തി. തീവ്രമായ പരിശീലനത്തിലൂടെയും സർവ്വേയിലൂടെയും സംസ്ഥാന-ജില്ല-പ്രാദേശികതലങ്ങളിലെ സുഹൃത്തിന്റെ സജീവ പങ്കാളിത്തത്തോടെ ഇത്തരത്തിലുള്ള ഒരു വിലയിരുത്തൽ രാജ്യത്തുതന്നെ ആദ്യമായാണ് നടന്നത്. പ്രാദേശിക പ്രവർത്തനങ്ങളിലൂടെ മാത്രമേ ജൈവവൈവിധ്യ സംരക്ഷണം സാധ്യമാകൂ എന്നതിനാൽ ബോർഡിന്റെ എല്ലാ പ്രവർത്തനങ്ങളിലും ജൈവവൈവിധ്യ സംരക്ഷണത്തിൽ താൽപര്യമുള്ള സന്നദ്ധപ്രവർത്തകരെ അണിനിരത്താൻ കെ.എസ്.ബി.ബി. തീരുമാനിച്ചു. ബോർഡിന്റെ സേവനങ്ങൾ ജനങ്ങളിലെത്തിക്കാൻ ഒരു ടോൾഫ്രീ നമ്പറും, ഓൺലൈൻ പരാതി പരിഹാര സൗകര്യവും ആരംഭിച്ചു. അതിലൂടെ ജൈവവൈവിധ്യ ശോഷണവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പരാതികൾ ബോർഡിന്റെ ശ്രദ്ധയിലെത്തിക്കാൻ പൗരന്മാർക്ക് സാധിക്കും. കേരള സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡും, തലശ്ശേരി ഗവ.ബ്രണ്ണൻ കോളേജും സംയുക്തമായി സംഘടിപ്പിച്ച പ്രഥമ സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ കോൺഗ്രസ്സ്, ശാസ്ത്രജ്ഞർ, സംരക്ഷകർ, പരിസ്ഥിതി പ്രവർത്തകർ, സിവിൽ സൊസൈറ്റി ഗ്രൂപ്പുകൾ, ജൈവവൈവിധ്യ പരിപാലന സമിതികൾ, ജനിതക സംരക്ഷകരായിട്ടുള്ള കർഷകർ, വിദ്യാർത്ഥികൾ, ജൈവവൈവിധ്യ സംരക്ഷണവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പ്രാദേശിക സമൂഹങ്ങൾ എന്നിവരുടെ ഏറ്റവും വലിയ സമ്മേളനമായിരുന്നു. ജൈവവൈവിധ്യ സംരക്ഷണമെന്ന കാഴ്ചപ്പാടില്ലാത്തതിനാൽ, തന്ത്രപ്രധാനമായ കർമ്മപദ്ധതികൾ ആവിഷ്കരിക്കുക എന്നതായിരുന്നു സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ കോൺഗ്രസ്സിന്റെ പ്രധാന ലക്ഷ്യം.

ജൈവവൈവിധ്യ സംരക്ഷണത്തിനായുള്ള ബോർഡിന്റെ സമഗ്രമായ പരിശ്രമത്തിലൂടെ ഒരു അതിജീവന കേരളം പടുത്തുയർത്താൻ കഴിയുമെന്ന് ഉറപ്പുണ്ട്. ബോർഡിന്റെ വളർച്ചയ്ക്ക് വിലമതിക്കാനാകാത്ത പിന്തുണ നൽകിയ കേരള സംസ്ഥാന പരിസ്ഥിതി വകുപ്പ്, ആസൂത്രണ ബോർഡ്, തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ വകുപ്പ്, കേരള ശാസ്ത്ര സാങ്കേതിക പരിസ്ഥിതി കൗൺസിൽ, ബോർഡ് അംഗങ്ങൾ എന്നിവർക്ക് നന്ദിയർപ്പിക്കുന്നു. ഈ കാലയളവിലെ ലക്ഷ്യങ്ങൾ ഫലപ്രദമായി കൈവരിക്കുന്നതിനുള്ള എല്ലാ ശ്രമങ്ങളിലും വിലപ്പെട്ട ഉപദേശങ്ങളും, നിരന്തരമായ പ്രചോദനവും, പ്രോത്സാഹനവും, പിന്തുണയും നൽകിയ ബോർഡിന്റെ ചെയർമാനും ബോർഡ് അംഗങ്ങൾക്കും ആത്മാർത്ഥമായി നന്ദി രേഖപ്പെടുത്തുന്നതോടൊപ്പം, ബോർഡിന്റെ പ്രവർത്തനനേട്ടങ്ങൾ കൈവരിക്കുന്നതിനായി സഹകരിച്ച എല്ലാ ജീവനക്കാർക്കും അദ്യുദ്യകാംക്ഷികൾക്കും ഈ അവസരത്തിൽ ഞാൻ നന്ദിയർപ്പിക്കുന്നു.

ഡോ.വി.ബാലകൃഷ്ണൻ
മെമ്പർ സെക്രട്ടറി

ആമുഖം.....	11
ബോർഡിന്റെയും സ്റ്റാഫിന്റെയും ഘടന.....	14
ജൈവവൈവിധ്യ സംരക്ഷണം	17
ജൈവവൈവിധ്യ ഗവേഷണവും സാങ്കേതികതയും.....	23
ജൈവവിഭവങ്ങളുടെ ഉപയോഗത്തിൽ നിന്നും ലഭ്യമാകുന്ന പ്രയോജനങ്ങളുടെ തുല്യവും നീതിപൂർവ്വവുമായ പങ്കുവെയ്ക്കൽ.....	29
സർക്കാർ ഉത്തരവുകളും സമർപ്പിച്ച റിപ്പോർട്ടുകളും.....	31
എക്സ്റ്റൻഷൻ, പരിശീലനങ്ങൾ	34
പ്രസിദ്ധീകരണങ്ങൾ	43
അനുബന്ധങ്ങൾ	49

ആമുഖം

1. ചരിത്ര പശ്ചാത്തലം

കേരള സംസ്ഥാന പരിസ്ഥിതി വകുപ്പിന് കീഴിലുള്ള സ്വയം ഭരണ സ്ഥാപനമാണ് ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡ്. ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ നിയമം 2002, ചട്ടം 2004, കേരള സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ചട്ടങ്ങൾ 2008 എന്നിവ അനുസരിച്ച് കേരള സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡ് ഹെഡ് ക്വാർട്ടേഴ്സ് തിരുവനന്തപുരത്ത് പ്രവർത്തിച്ചു വരുന്നു. സംസ്ഥാനത്തിന്റെ ജൈവവിഭവങ്ങളുടെ സംരക്ഷണത്തിനും സുസ്ഥിര ഉപയോഗത്തിനും അവയുടെ തുല്യവും നീതിപൂർവ്വവുമായ പങ്കുവയ്ക്കലിനും വേണ്ടി പ്രവർത്തിക്കാൻ കെ.എസ്.ബി.ബി. പ്രതിജ്ഞാബദ്ധമാണ്. ചെയർമാൻ, മെമ്പർ സെക്രട്ടറി എന്നിവർ ബോർഡിന്റെ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് നേതൃത്വം വഹിക്കുന്നു. കൂടാതെ ബോർഡിന്റെ എല്ലാ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കും വിദഗ്ദ്ധരായ ഉദ്യോഗസ്ഥരുടെ ഒരു സംഘം നേതൃത്വം നൽകുന്നു.

2. ജൈവവൈവിധ്യ നിയമം, 2002

ഐക്യരാഷ്ട്ര സഭയുടെ ജൈവവൈവിധ്യ സമ്മേളനത്തിന്റെ (CBD) ലക്ഷ്യങ്ങൾ കൈവരിക്കുന്നതിനായി പ്രഖ്യാപിച്ചതാണ് ഈ നിയമം. രാജ്യത്തിന്റെ ജൈവവൈവിധ്യ സംരക്ഷണം, ജൈവവിഭവങ്ങളുടെ സുസ്ഥിര ഉപയോഗം അവയിൽ നിന്നുണ്ടാകുന്ന ആനുകൂല്യങ്ങളുടെ തുല്യവും നീതിപൂർവ്വവുമായ പങ്കുവയ്ക്കൽ, എന്നിവ ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിനുള്ള ഒരു ചട്ടകൂട് ഈ നിയമം വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുന്നു. ദേശീയ തലത്തിൽ ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റി, സംസ്ഥാന തലത്തിൽ സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡ്, തദ്ദേശീയ തലത്തിൽ ജൈവവൈവിധ്യ പരിപാലന സമിതികൾ എന്നിവയിലൂടെ ഒരു വികേന്ദ്രീകൃത ജൈവവൈവിധ്യ പരിപാലനമാണ് ജൈവവൈവിധ്യ നിയമം, 2002 വിഭാവനം ചെയ്യുന്നത്.

ജൈവവൈവിധ്യ നിയമം 2002 ന്റെ വ്യവസ്ഥകൾക്കനുസരിച്ച് 2005 ൽ കേരള സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡ് സ്ഥാപിക്കപ്പെടുകയും, 2008 ൽ കേരള സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ചട്ടം നിലവിൽ വരികയും ചെയ്തു.

3. ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റി

2003 ൽ ചെന്നൈ ആസ്ഥാനമാക്കി ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റി (National Biodiversity Authority (NBA)) സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടു. ഭാരത സർക്കാരിനു വേണ്ടി ഉപദേശക സമിതിയായി പ്രവർത്തിക്കുന്ന ഒരു നിയമാനുസൃത സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനമാണ് എൻ.ബി.എ

4. കേരള സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡിന്റെ ഭരണഘടന

ജൈവവൈവിധ്യ നിയമം 2002, വകുപ്പ് 22-25 ലെ വ്യവസ്ഥകൾക്കനുസരിച്ച് 2005 ഫെബ്രുവരി 28 ലെ സർക്കാർ

ഉത്തരവ് (എം.എസ്.) നം.1/2005/STED പ്രകാരം കേരള സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡ് സ്ഥാപിതമായി. 2005 ൽ കേരള ശാസ്ത്ര സാങ്കേതിക പരിസ്ഥിതി കൗൺസിലിന്റെ (Kerala State Council for Science, Technology and Environment (KSCSTE)) കീഴിലായിരുന്ന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡ് പുർണ്ണമായും പ്രവർത്തനം ആരംഭിച്ചിരുന്നു. 2006 ഫെബ്രുവരിയിൽ കേരളത്തിൽ പരിസ്ഥിതി വകുപ്പ് നിലവിൽ വരികയും (സ.ഉ.(എം.എസ്.) നം.10/2006/ജി.എ.ഡി. തീയതി 06.01.2006), സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡിനെ പരിസ്ഥിതി വകുപ്പിന് കീഴിലേക്ക് മാറ്റുകയും ചെയ്തു (സ.ഉ.(എം.എസ്.) നം.64/2006/ജി.എ.ഡി. തീയതി 16.02.2006). ജൈവവൈവിധ്യ നിയമം 2002 ലെ വകുപ്പ് 63 പ്രകാരം നൽകിയിട്ടുള്ള അധികാര നിർവ്വഹണ വ്യാപ്തിയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ കേരള സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ചട്ടങ്ങൾ, 2008 നിലവിൽ വന്നു (സ.ഉ.(അ.)നം.1/2008/പരി. തീയതി 10.06.2008). സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ചട്ടങ്ങൾ 2008 ലെ 12-ാം ചട്ടത്തിൽ സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡിന്റെ പ്രവർത്തനത്തെക്കുറിച്ച് പ്രതിപാദിക്കുന്നു.

5. കേരള സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡിന്റെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ

ജൈവവൈവിധ്യ സംരക്ഷണം സംബന്ധിച്ച് കേന്ദ്ര സർക്കാർ പുറപ്പെടുവിക്കുന്ന മാർഗ്ഗ നിർദ്ദേശങ്ങളിന്മേൽ സംസ്ഥാന സർക്കാരിനു വേണ്ട നിർദ്ദേശങ്ങൾ നൽകുക എന്നതാണ് സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡിന്റെ പ്രധാന ധർമ്മം. ജൈവവിഭവങ്ങളെ സുസ്ഥിരമായി ഉപയോഗിക്കാനും അവയിൽ നിന്ന് ലഭിക്കുന്ന ആനുകൂല്യങ്ങളെ തുല്യമായി പങ്കുവയ്ക്കാനും സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡ് നിർദ്ദേശിക്കുന്നു.

ഭാരതത്തിലെ ഏതൊരു വ്യക്തിക്കും ജൈവ വിഭവങ്ങൾ വാണിജ്യപരമായോ, ജൈവസർവ്വെയ്ക്കോ, ജൈവവിനിയോഗത്തിനോ ഉപയോഗിക്കുന്നതിനായുള്ള അഭ്യർത്ഥനകൾക്ക് അംഗീകാരം നൽകാൻ ബോർഡിന് അധികാരമുണ്ട്. ജൈവവൈവിധ്യ നിയമത്തിലെ വ്യവസ്ഥകൾ അല്ലെങ്കിൽ സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ പ്രഖ്യാപനങ്ങൾ നടപ്പിലാക്കുന്നതിനാവശ്യമായ പ്രവർത്തനങ്ങളും ബോർഡ് നിർവ്വഹിക്കുന്നു.

കേരള സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡിന്റെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ, ലക്ഷ്യങ്ങൾ, തന്ത്രങ്ങൾ എന്നിവ 2002 ലെ ജൈവവൈവിധ്യ നിയമത്തിൽ പ്രതിഫലിച്ചിട്ടുണ്ട്, അതായത്:

ഭാരതം ജൈവവൈവിധ്യത്തിലും തത്സംബന്ധമായ പാരമ്പര്യ അറിവിലും സമ്പന്നമാകയാലും;

ഭാരതം 1992 ജൂൺ 5-ാം തീയതി റിയോ-ഡി- ജെനീറോയിൽ ഒപ്പു വെച്ച ഐക്യരാഷ്ട്ര സമ്മേളനത്തിന്റെ സന്ധിയിൽ ഒരു കക്ഷിയാകയാലും;

മേൽപ്പറഞ്ഞ സന്ധി 1993 ഡിസംബർ 29-ാം തീയതി നിലവിൽ വന്നതിനാലും;

മേൽപ്പറഞ്ഞ സന്ധി രാഷ്ട്രങ്ങൾക്ക് ജൈവവിഭവങ്ങളിന്മേലുള്ള പരമാധികാരം സ്ഥിരീകരിച്ചതിനാലും;

മേൽപ്പറഞ്ഞ സന്ധിയുടെ പ്രധാന ഉദ്ദേശ്യം ജൈവവൈവിധ്യ സംരക്ഷണവും അതിന്റെ ഘടകഭാഗങ്ങളുടെ സുസ്ഥിരമായ ഉപയോഗത്തിൽ നിന്നുണ്ടാകുന്ന പ്രയോജനങ്ങളുടെ നീതിപൂർവ്വമായ പങ്കുവയ്ക്കലിന് വ്യവസ്ഥയുണ്ടാക്കുകയും മേൽപ്പറഞ്ഞ സന്ധി പ്രാവർത്തികമാക്കുകയും ചെയ്യേണ്ടതാകയാലും;

കേരള സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ചട്ടങ്ങൾ 2008, ചട്ടങ്ങൾ 12 ലെ 31 പ്രധാന ചുമതലകളും ഈ നിയമത്തിലെ വിവിധ വകുപ്പുകളുടെ പൊതുസ്വഭാവത്തിന് കോട്ടംതട്ടാത്ത വിധത്തിൽ നിർവ്വഹിക്കാവുന്നതാണ്.

(i) ഈ ചട്ടങ്ങളുടെ 23-ാം വകുപ്പിൽപ്പറയുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ നിയന്ത്രണത്തിനുള്ള നടപടിക്രമങ്ങളും മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങളും കരുപ്പിടിപ്പിക്കുക;

(ii) ജൈവവൈവിധ്യ പരിപാലനം, അതിന്റെ ഘടകങ്ങളുടെ സുസ്ഥിരമായ ഉപയോഗം, ജൈവവിഭവങ്ങളുടെ ഉപയോഗത്തിലൂടെ ലഭിക്കുന്ന നേട്ടങ്ങളുടെ തുല്യതയാർന്ന പങ്കിടൽ തുടങ്ങിയവ സംബന്ധിച്ച്, കേന്ദ്രസർക്കാർ പുറപ്പെടുവിക്കുന്ന മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾക്കു വിധേയമായി, സർക്കാരിനെ ഉപദേശിക്കുക;

(iii) വിവിധ സർക്കാർ വകുപ്പുകൾക്ക് സാങ്കേതിക സഹായവും മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശവും പ്രദാനം ചെയ്യുക;

(iv) ഏതെങ്കിലും ജൈവവിഭവത്തിന്റെ വാണിജ്യപരമായ ഉപഭോഗത്തിന്, ജൈവസർവ്വേക്ക്, അല്ലെങ്കിൽ ജൈവഉപഭോഗത്തിനുവേണ്ടി, ഭാരത/വിദേശ പാരമ്പര്യ, സ്ഥാപനങ്ങൾ, കോർപ്പറേറ്റ് ബോഡികൾ തുടങ്ങിയവ സമർപ്പിക്കുന്ന അപേക്ഷകൾ, അനുവാദ പ്രക്രിയയിലൂടെയോ മറ്റുതരത്തിലോ നിയന്ത്രിക്കുക;

(v) സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ നയങ്ങളുടെയും കർമ്മ പദ്ധതികളുടെയും (State Biodiversity Strategy and Action Plan) കാലാനുസൃതമായ പുതുക്കലും നിർവ്വഹണവും സാധ്യമാക്കുക;

(vi) പഠനങ്ങൾ കമ്മീഷൻ ചെയ്യുകയും അന്വേഷണവും ഗവേഷണവും സ്പോൺസർ ചെയ്യുകയും ചെയ്യുക;

(vii) ആവാസവ്യവസ്ഥയിലെ അംഗമായ ഓരോ ജീവിയുടെയും ജീനിയുടെയും അറിയപ്പെടാത്ത ശേഷികളുടെ ജൈവിക സംരക്ഷണവും പരിരക്ഷയും;

(viii) ബോർഡിന്, അതിന്റെ ചുമതലകൾ ഫലപ്രദമായി

നിർവ്വഹിക്കാൻ പറ്റുന്നതരത്തിൽ പരമാവധി സാങ്കേതിക സഹായം നൽകാൻ കഴിയുംവിധം നിശ്ചിതകാലയളവിലേക്ക്, മൂന്നുവർഷക്കാലത്തേക്കു വരെ, പരമാവധി പത്തുലക്ഷം (10 ലക്ഷം) രൂപ ചെലവിൽ കൺസർട്ടന്റുകളെ നിയോഗിക്കുക. ഏതെങ്കിലും കൺസർട്ടന്റിനെ മൂന്നുവർഷത്തിനുമേൽ കാലയളവിലേക്ക് നിലനിർത്തുന്നത് അത്യവശ്യമാണെന്നു കണ്ടാൽ, അത്തരത്തിലുള്ള നിയോഗത്തിന് സർക്കാരിന്റെ മുൻകൂർ അനുമതി നേടേണ്ടതാണ്;

(ix) ജൈവവൈവിധ്യ സംരക്ഷണം, അതിന്റെ ഘടകങ്ങളുടെ സ്ഥായിയായ ഉപയോഗം, ജൈവവിഭവങ്ങളുടെയും ജൈവവിജ്ഞാനത്തിന്റെയും ഉപയോഗംമൂലം സംജാതമാകുന്ന നേട്ടങ്ങളുടെ ന്യായവും തുല്യവുമായ പങ്കുവയ്ക്കൽ എന്നിവയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് വിവരങ്ങൾ ശേഖരിച്ച്, സമാഹരണം നടത്തി, സാങ്കേതിക - സ്ഥിതിവിവരകണക്കു ഗ്രന്ഥങ്ങളും, ചട്ടങ്ങളും, ഗൈഡുകളും മറ്റും പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുക;

(x) ജൈവവൈവിധ്യ ഘടകങ്ങളുടെ കണ്ടെത്തൽ, അതിന്റെ സൂചിക തയ്യാറാക്കൽ (Cataloguing), നാശത്തിന്റെ തോത് വിലയിരുത്തൽ, ആസൂത്രകരിലും തീരുമാനമെടുക്കുന്ന അധികാരികളിലും പൊതുജനങ്ങളിലും ഇതുസംബന്ധിച്ച ബോധവൽക്കരണം സാധ്യമാക്കൽ തുടങ്ങിയവയും ജൈവവൈവിധ്യ സംരക്ഷണത്തിന് ആവശ്യമായ ശാസ്ത്രീയവും, ഭരണപരവും, നിയമപരവും, സാമൂഹികവും, സാമ്പത്തികപരവുമായ മാർഗ്ഗങ്ങൾ ആവിഷ്കരിക്കലും;

(xi) സംസ്ഥാനത്തെ ജൈവവൈവിധ്യ വിഭവങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച ഒരു സമ്പൂർണ്ണ ഡേറ്റാബേസ് സമാഹരിക്കുക;

(xii) ജൈവവൈവിധ്യ പരിപാടികൾ നടപ്പിൽവരുത്തുന്നതിന് സംസ്ഥാനമൊട്ടാകെ ബാധകമായ ഒരു നയരൂപവൽക്കരണം സാധ്യമാക്കുക;

(xiii) തദ്ദേശതലത്തിൽ ലഭ്യമായ വിദഗ്ദ്ധരുടെ സേവനങ്ങൾ പ്രയോജനപ്പെടുത്തി, പ്രയോജനപ്രദമായ ജൈവസമൂഹങ്ങളുടെ സ്വാഭാവിക ആവാസകേന്ദ്രങ്ങൾ (natural habitats) തിരിച്ചറിയുക;

(xiv) പ്രയോജനപ്രദമായ ജൈവസമൂഹങ്ങളുടെ സ്വാഭാവിക ആവാസകേന്ദ്രങ്ങളിൽ ലഭ്യമായ ജീവിവർഗ്ഗങ്ങളുടെ വിപുലമായ പട്ടിക സമാഹരിക്കലും അവയുടെ സംരക്ഷണത്തിനായുള്ള നടപടികൾ എടുക്കലും;

(xv) വിഭവങ്ങൾ ഫലപ്രദമായി കൈകാര്യം ചെയ്തൽ, അവയുടെ പരിപോഷണം, സ്ഥായിയായ ഉപയോഗം എന്നിവ ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിന്, ജൈവവൈവിധ്യ രജിസ്റ്ററുകളിലൂടെയും ഇലക്ട്രോണിക് ഡേറ്റാബേസ് വഴിയും, ജൈവവിഭവങ്ങളുടെയും ബന്ധപ്പെട്ട പാരമ്പര്യ വിജ്ഞാനത്തിന്റെയും വിവര സംഭരണ സംവിധാനം (documentation) കരുപ്പിടിപ്പിക്കാൻ നടപടി കൈക്കൊള്ളുക;

(xvi) ജൈവവിഭവങ്ങളിന്മേലും അനുബന്ധ വിജ്ഞാനത്തിന്മേലുമുള്ള ബൗദ്ധികസ്വത്തവകാശങ്ങൾ ഉൾപ്പെടെയുള്ള അവകാശങ്ങളുടെ സംരക്ഷണം ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിനുള്ള

മാർഗ്ഗങ്ങൾ ആവിഷ്കരിക്കുക. അത്തരം വിവരങ്ങൾ അനുയോജ്യമായ രീതിയിൽ, രഹസ്യമായി സൂക്ഷിക്കുന്നതിനുള്ള സംവിധാനങ്ങളും ഇതിൽപ്പെടും. ജനകീയ ജൈവവൈവിധ്യ രജിസ്റ്റർ (People's Biodiversity Register) സുരക്ഷിതമായി സൂക്ഷിക്കുന്ന ഭൗതികവും ഇതിന്റെ ഭാഗമായിരിക്കും;

(xvii) വിഭവങ്ങളുടെ പരിപാലനത്തിനും സ്ഥായിയായ ഉപയോഗത്തിനും സംഭാവന ചെയ്യാൻ കഴിയുമാറ്, ആസൂത്രണത്തിന്റെയും പരിപാലനത്തിന്റെയും എല്ലാ മേഖലകളിലേക്കും, തദ്ദേശതലം മുതൽ സംസ്ഥാനതലം വരെയുള്ള എല്ലാ ആസൂത്രണതലങ്ങളിലേക്കും, ജൈവ വൈവിധ്യവും അതിനെ ആശ്രയിച്ചുള്ള ഉപജീവനങ്ങളും സംയോജിപ്പിക്കപ്പെടുന്നുണ്ട് ഉറപ്പുവരുത്തുക;

(xviii) ജൈവവൈവിധ്യ പരിപാലനവും അതിന്റെ ഘടകങ്ങളുടെ സ്ഥായിയായ ഉപയോഗവും സംബന്ധിച്ച പരിപാടികളിലേക്ക് നിയോഗിക്കപ്പെട്ടവരും, നിയോഗിക്കപ്പെടാൻ സാധ്യതയുള്ളവരുമായ ഉദ്യോഗസ്ഥർക്ക് ആവശ്യമായ പരിശീലന പരിപാടികൾ ആസൂത്രണം ചെയ്ത് സംഘടിപ്പിക്കുക;

(xix) ജൈവവൈവിധ്യ പരിപാലനം, അതിന്റെ ഘടകങ്ങളുടെ സ്ഥായിയായ ഉപയോഗം, ജൈവവിഭവങ്ങളുടെയും വിജ്ഞാനത്തിന്റെയും ഉപയോഗംമൂലം ലഭ്യമാകുന്ന നേട്ടങ്ങളുടെ ന്യായവും തുല്യതയാർന്നതുമായ പങ്കുവയ്ക്കൽ തുടങ്ങിയവ സംബന്ധിച്ച് സമഗ്രമായ കാര്യപരിപാടികൾ ബഹുജന മാദ്ധ്യമങ്ങളിൽക്കൂടി സംഘടിപ്പിക്കുക;

(xx) തന്മാത്ര വ്യവസ്ഥാപനം (Molecular Systematics) ഉൾപ്പെടെ ജൈവരസതന്ത്രത്തിന്റെയും ജൈവസാങ്കേതികവിദ്യയുടെയും സാങ്കേതിക പഠന അടിത്തറ ശക്തിപ്പെടുത്തുകയും മതിയായ അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ കരുപ്പിടിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുക;

(xxi) സ്വന്തം വരുമാനമാർഗ്ഗങ്ങളും, ഒപ്പം, കേന്ദ്ര - സംസ്ഥാന സർക്കാരുകളിൽ നിന്നും ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിയിൽ നിന്നും ലഭിക്കാവുന്ന വരുമാനങ്ങളും കൂട്ടിച്ചേർത്ത് ബോർഡിന്റെ വാർഷിക ബജറ്റ് തയ്യാറാക്കൽ;

(xxii) ബോർഡിന്റെ ചുമതലകൾ ഫലപ്രദമായി നിർവ്വഹിക്കുന്നതിനാവശ്യമായ തസ്തികകൾ സൃഷ്ടിക്കുന്നതിന് സർക്കാരിന് ശുപാർശ നൽകുകയും അത്തരം തസ്തികകൾ സൃഷ്ടിക്കുകയും ചെയ്യുക. എന്നാൽ

അത്തരം തസ്തികകളൊന്നും, അവ സ്ഥിരമോ, ഡയ്യൂട്ടേഷനിലുള്ളതോ, താൽക്കാലികമോ, നിശ്ചിത കാലാവധി മാത്രമുള്ളവയോ (പ്രൊവിഷണൽ), കരാടിസ്ഥാനത്തിലോ, ദിവസവേതനാടിസ്ഥാനത്തിലോ ഉള്ളതോ ആണെങ്കിൽ പ്ലോലും സർക്കാരിന്റെ മുൻകൂർ അനുമതി കൂടാതെ സൃഷ്ടിക്കാൻ പാടുള്ളതല്ല;

(xxiii) അത്തരം തസ്തികകളിലേക്കുള്ള നിയമനരീതി കേരള സർക്കാരിന്റെ മുൻകൂർ അനുമതിയോടെ മാത്രം അംഗീകരിക്കുക;

(xxiv) ജീവനക്കാരുടെ സേവന വ്യവസ്ഥകൾ (ശമ്പളം, ബത്തകൾ, അവധി തുടങ്ങിയവ) കേരള സർക്കാരിന്റെ മുൻകൂർ അനുമതിയോടെ മാത്രം നിശ്ചയിക്കുക;

(xxv) ജൈവവൈവിധ്യ പരിപാലന സമിതികളുടെ (Biodiversity Management Committees) പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഏകോപിപ്പിക്കുക;

(xxvi) നിയമം ഫലപ്രദമായി നടപ്പാക്കുന്നതിന് ജൈവവൈവിധ്യ പരിപാലന സമിതികൾക്ക് നിർദ്ദേശങ്ങൾ നൽകുകയും, പരിപാലനം, സുസ്ഥിരമായ ഉപയോഗം, നേട്ടങ്ങളുടെ തുല്യമായ പങ്കുവയ്ക്കൽ തുടങ്ങിയവ സംബന്ധിച്ച എല്ലാ പ്രക്രിയകളിലും അവയുടെ അർത്ഥപൂർണ്ണമായ പങ്കാളിത്തം സാധ്യമാക്കുകയും ചെയ്യുക;

(xxvii) ബോർഡിന്റെ പ്രവർത്തനം സംബന്ധിച്ചും നിയമത്തിന്റെ നടപ്പാക്കൽ സംബന്ധിച്ചും സർക്കാരിനും ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിക്കും യഥാസമയം റിപ്പോർട്ട് നൽകുക;

(xxviii) ജൈവവിഭവങ്ങളുടെ സംഭരണത്തിനുള്ള ഫീസ് സംബന്ധിച്ച് യഥാകാലം ശുപാർശ നൽകുക / ഫീസ് നിശ്ചയിക്കുക / ഫീസ് പരിഷ്കരിക്കുക;

(xxix) ജൈവവൈവിധ്യ പരിപാലന സമിതിക്ക് നിശ്ചിത ആവശ്യങ്ങൾക്ക് ഗ്രാന്റ്/ഗ്രാന്റ് - ഇൻ - എയ്ഡ് അനുവദിക്കുക;

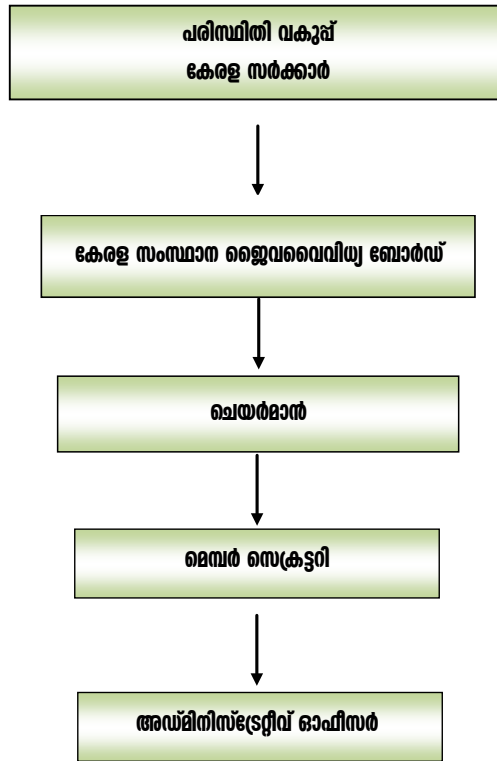
(xxx) നിയമം നടപ്പാക്കുന്നതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട്, തങ്ങളുടെ അധികാര പരിധിയിലുള്ള ഏതുപ്രദേശത്തും ഭൗതിക പരിശോധന നടത്തുക;

(xxxi) സർക്കാർ യഥാകാലം നിർദ്ദേശിക്കുന്ന മറ്റു ചുമതലകൾ നിർവ്വഹിക്കുക;

ബോർഡിന്റെയും സ്റ്റാഫിന്റെയും ഘടന

1. സ്ഥാപന ഘടന

പ്രവർത്തന വിഭാഗങ്ങൾ

ഭരണ വിഭാഗം	ജൈവവൈവിധ്യ സംരക്ഷണ വിഭാഗം	ജൈവവൈവിധ്യ ഗവേഷണ, സാങ്കേതിക വിഭാഗം	പരിശീലന, വിപുലീകരണ വിഭാഗം	പാരിസ്ഥിതിക പ്രശ്നങ്ങളും നിയമവും വിഭാഗം
------------	---------------------------	------------------------------------	---------------------------	---

ബോർഡ് അംഗങ്ങളുടെ വിവരങ്ങൾ

27.07.2018 ലെ സർക്കാർ ഉത്തരവ് (സാധാ.) നം. 4/2018/പരി. പ്രകാരം
ഔദ്യോഗിക ബോർഡ് പുനർരൂപീകരിച്ചു

പേരും തസ്തികയും	
	<p>ചെയർമാൻ ഡോ.എസ്.സി.ജോഷി ഐ.എഫ്.എസ്. 18.09.2017 മുതൽ തുടരുന്നു</p>
ഔദ്യോഗിക പ്രതിനിധികൾ	<p>അഡീഷണൽ ചീഫ് സെക്രട്ടറി, പരിസ്ഥിതി വകുപ്പ്, ഗവ. സെക്രട്ടറിയേറ്റ്, തിരുവനന്തപുരം</p>
	<p>പ്രിൻസിപ്പൽ സെക്രട്ടറി, വനം-വന്യജീവി വകുപ്പ്, ഗവ. സെക്രട്ടറിയേറ്റ്, തിരുവനന്തപുരം</p>
	<p>പ്രിൻസിപ്പൽ സെക്രട്ടറി, മത്സ്യ ബന്ധന വകുപ്പ്, ഗവ. സെക്രട്ടറിയേറ്റ്, തിരുവനന്തപുരം</p>
	<p>എക്സിക്യൂട്ടീവ് വൈസ് പ്രസിഡന്റ്, കേരള ശാസ്ത്ര സാങ്കേതിക പരിസ്ഥിതി കൗൺസിൽ, ശാസ്ത്ര ഭവൻ, പട്ടം, തിരുവനന്തപുരം</p>
അനുദ്യോഗിക പ്രതിനിധികൾ	<p>ശ്രീ.എ.കെ.ധർമ്മി ഐ.എഫ്.എസ്. പ്രിൻസിപ്പൽ ചീഫ് കൺസർവേറ്റർ ഓഫ് ഫോറസ്റ്റ് (വനപരിപാലനം) കേരള വനം വകുപ്പ്, തിരുവനന്തപുരം</p>
	<p>ശ്രീ.കെ.വി.ഗോവിന്ദൻ മെമ്പർ, ഡി.പി.സി. കണ്ണൂർ മാധവി നിലയം, ചുഴലി. പി.ഒ. കണ്ണൂർ-670142</p>
	<p>ഡോ.കെ.സതീഷ് കുമാർ പ്രിൻസിപ്പൽ സയന്റിസ്റ്റ് & ഹെഡ് ബയോടോക്നോളജി, ജെ.എൻ.ടി.ബി.ജി.ആർ.ഐ., പാലോട്</p>
	<p>ഡോ.ടി.എസ്.സ്വപ്ന പ്രൊഫസർ & ഹെഡ് ഡിപ്പാർട്ട്മെന്റ് ഓഫ് ബോട്ടണി കേരള യൂണിവേഴ്സിറ്റി കാര്യവട്ടം, തിരുവനന്തപുരം</p>
	<p>ഡോ.കെ.ടി.ചന്ദ്രമോഹൻ അസിസ്റ്റന്റ് പ്രൊഫസർ ഡിപ്പാർട്ട്മെന്റ് ഓഫ് ബോട്ടണി ഗവ. ബ്രണ്ണൻ കോളേജ് തലശ്ശേരി, കണ്ണൂർ</p>

മെമ്പർ സെക്രട്ടറി

ശ്രീ.വി.അനീൽ കുമാർ

സീനിയർ അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റീവ് ഓഫീസർ
 മെമ്പർ സെക്രട്ടറി (i/c) (01.04.2018 മുതൽ 18.05.2018 വരെ)

ശ്രീ.സജി.ബി.

(അഡീഷണൽ സെക്രട്ടറി)
 അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റീവ് ഓഫീസർ & മെമ്പർ സെക്രട്ടറി (i/c)
 (19.05.2018 മുതൽ 31.10.2018 വരെ)

ഡോ.വി.ബാലകൃഷ്ണൻ

മെമ്പർ സെക്രട്ടറി
 01.11.2018 മുതൽ തുടരുന്നു

2. ബോർഡിലെ ജീവനക്കാർ

സി.നം.	തസ്തിക	അനുവദിക്കപ്പെട്ട എണ്ണം	നിലവിലുള്ളത്
ഡെപ്യൂട്ടേഷനിൽ അനുവദിക്കപ്പെട്ട ജീവനക്കാർ			
1	പ്രിൻസിപ്പൽ സയന്റിസ്റ്റ് ഓഫീസർ	2	1
2	സയന്റിസ്റ്റ് ഓഫീസർ	1	-
3	ടെക്നിക്കൽ അസിസ്റ്റന്റ്	1	1
4	അസിസ്റ്റന്റ് കൗൺസിലർ	1	-
5	ഡാറ്റാ എൻട്രി ഓപ്പറേറ്റർ	1	-
6	കോൺഫിഡൻഷ്യൽ അസിസ്റ്റന്റ്	1	-
7	ഹെൽപ്പർ	1	-
8	പാർട്ട് ടൈം സീപ്പർ (സ്ഥിരം)	1	1

പ്രോജക്ട് ജീവനക്കാർ

1	സാങ്കേതിക വിഭാഗം ജീവനക്കാർ	9
2	സപ്പോർട്ടിംഗ് സ്റ്റാഫ്	11
3	എൻ.ബി.എ. പദ്ധതിയിലുൾപ്പെട്ട ജീവനക്കാർ	4
4	യു.എൻ.ഡി.പി. പദ്ധതിയിലുൾപ്പെട്ട ജീവനക്കാർ	4
5	കൺസൾറ്റന്റ്	1

3. 2018-19 കാലയളവിലെ ബോർഡ് മീറ്റിംഗുകൾ

ഈ കാലയളവിൽ 4 ബോർഡ് മീറ്റിംഗുകളാണ് നടന്നത്.

- 01.09.2018 ലെ 47-ാമത് ബോർഡ് മീറ്റിംഗ്
- 18.12.2018 ലെ 48-ാമത് ബോർഡ് മീറ്റിംഗ്
- 02.03.2019 ലെ 49-ാമത് ബോർഡ് മീറ്റിംഗ്

4. വിദഗ്ധ സമിതി

കേരളത്തിൽ ജൈവവൈവിധ്യ നിയമത്തിന്റെ വിവിധ വ്യവസ്ഥകൾ നടപ്പിലാക്കുന്നതിനായുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങളും ശുപാർശകളും നൽകുന്നതിനായി, വിവിധ വിഷയങ്ങളിലെ വിദഗ്ധരെ ഉൾപ്പെടുത്തി 7 വിദഗ്ധ സമിതികൾ രൂപീകരിച്ചു.

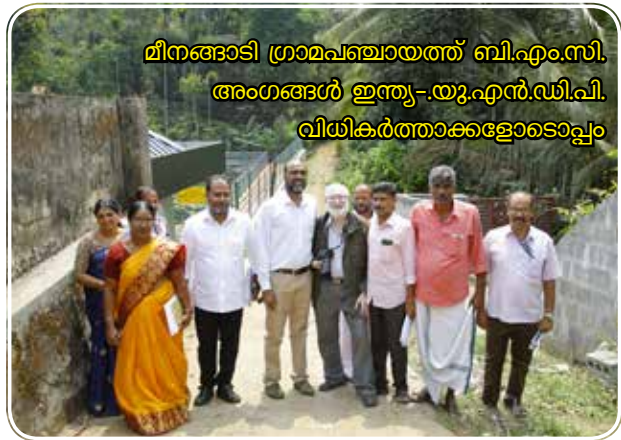
ജൈവവൈവിധ്യ സംരക്ഷണം

പ്രധാന നേട്ടങ്ങൾ

- » 2018 -ഇന്ത്യ-യു.എൻ.ഡി.പി അവാർഡിലെ ഏറ്റവും മികച്ച ബി.എം.സി.കൾക്കുള്ള അവാർഡ് വയനാട് ജില്ലയിലെ മീനങ്ങാടി, പത്തനംതിട്ട ജില്ലയിലെ ഇരവിപേരൂർ എന്നീ ബി.എം.സി.കൾ പങ്കിട്ടു
- » 13-ാമത് പരിസ്ഥിതി, കാലാവസ്ഥ വ്യതിയാന, ജൈവവൈവിധ്യ, ദുരന്ത നിവാരണ വർക്കിംഗ് ഗ്രൂപ്പ് എല്ലാപഞ്ചായത്തുകളിലും നിലവിൽ വന്നു.
- » കേരളത്തിലെ 1034 ജൈവവൈവിധ്യ പരിപാലന സമിതികൾ പുനഃസംഘടിപ്പിച്ചു.
- » ജൈവവൈവിധ്യ സംരക്ഷണ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കും ജനകീയ ജൈവവൈവിധ്യ രജിസ്റ്റർ നവീകരിക്കുന്നതിനുമായി 28 മാതൃക ജൈവവൈവിധ്യ പരിപാലന സമിതികളുമായി കരാറിലേർപ്പെട്ടു.
- » തിരുവനന്തപുരം, ആലപ്പുഴ, പാലക്കാട്, വയനാട് ജില്ലകളിൽ കെ.എസ്.ബി.ബി.യുടെ ജില്ലാ ഓഫീസുകൾ സ്ഥാപിച്ചു. ഓഫീസ് ഉപകരണങ്ങൾ, ലാപ്ടോപ്പ് എന്നിവ വാങ്ങി.
- » റിപ്പോർട്ട് കാലയളവിൽ 67 ജനകീയ ജൈവവൈവിധ്യ രജിസ്റ്ററുകൾ (പി.ബി.ആർ.) തയ്യാറാക്കി. കേരളത്തിലെ 959 തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ പി.ബി.ആർ. തയ്യാറാക്കൽ പൂർത്തിയായി.
- » 104 ബ്ലോക്ക്തല ബി.എം.സി. ശാക്തീകരണ പരിപാടികളിലായി 850 ജൈവവൈവിധ്യ പരിപാലന സമിതികൾക്ക് വിദഗ്ധർ പരിശീലനം നൽകി. .
- » തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ പി.ബി.ആർ. തയ്യാറാക്കുന്നതിനുള്ള 4 പരിശീലന പരിപാടികൾ 2018-19 ൽ സംഘടിപ്പിച്ചു.
- » സാങ്കേതിക സഹായ സംഘം (ടി.എസ്.ജി.), തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ, ജൈവവൈവിധ്യ പരിപാലന സമിതികൾ മറ്റ് സന്നദ്ധസംഘടനകൾ/വ്യക്തികൾ എന്നിവരുടെ സഹകരണത്തോടെ 880 തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ പി.ബി.ആർ. അപ്ഡേഷൻ പുരോഗമിക്കുന്നു.
- » പത്തനംതിട്ട, പാലക്കാട്, തൃശ്ശൂർ, മലപ്പുറം എന്നീ ജില്ലകളിലെ 7 പോലീസ് ക്യാമ്പുകളിൽ സസ്യ ജൈവവൈവിധ്യത്തെക്കുറിച്ച് പഠനം നടത്തി "Floral Diversity of Armed Police Camps in Kerala: A Rapid Assessment" എന്ന പേരിൽ ഗ്രന്ഥം പ്രസിദ്ധീകരിച്ചു.
- » കൊല്ലം ജില്ലയുടെ സമുദ്ര ജൈവവൈവിധ്യ രജിസ്റ്റർ തയ്യാറാക്കൽ പുരോഗമിക്കുന്നു.

അട്ടകൊല്ലി ജൈവവൈവിധ്യ പാർക്ക്
മീനങ്ങാടി ജൈവവൈവിധ്യ പരിപാലന സമിതി
ഇന്ത്യ-യു.എൻ.ഡി.പി. അവാർഡ്

മീനങ്ങാടി ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് ബി.എം.സി.
അംഗങ്ങൾ ഇന്ത്യ-യു.എൻ.ഡി.പി.
വിധികർത്താക്കളോടൊപ്പം

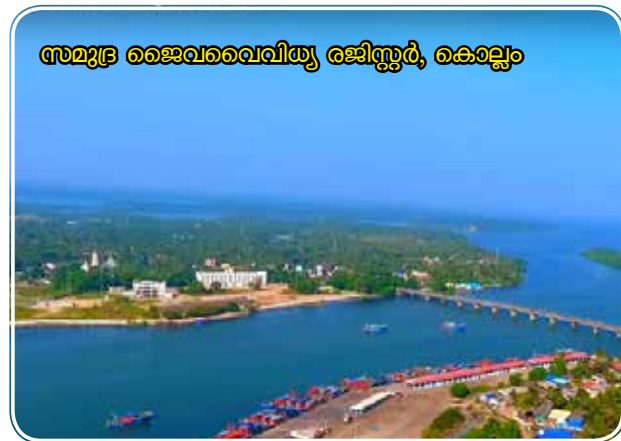
ഇന്ത്യ-യു.എൻ.ഡി.പി. വിധികർത്താക്കളുടെ
'സ്മാർട്ട് സ്കൂൾ' സന്ദർശനം

ഇരവിപേരൂർനെൽ കൃഷി

ജൈവവൈവിധ്യ സംരക്ഷണം
ഇന്ത്യ-യു.എൻ.ഡി.പി. അവാർഡ്

സമുദ്ര ജൈവവൈവിധ്യ രജിസ്റ്റർ, കൊല്ലം

പോലീസ് ക്യാമ്പിലെ ജൈവവൈവിധ്യ പഠനം

പോലീസ് ക്യാമ്പിലെ ജൈവവൈവിധ്യ പഠനം

1. ജൈവവൈവിധ്യ പരിപാലന സമിതികളുടെ(ബി.എം.സി.) ശാക്തീകരണം

ബി.എം.സി.കൾക്കുള്ള ഭരണപരമായ പിന്തുണ

ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ നിയമം, 2002 ലെ വകുപ്പ് 41, സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ചട്ടങ്ങൾ, 2008 ലെ വകുപ്പ് 20 എന്നിവ പ്രകാരം കേരളത്തിലെ എല്ലാ തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ കീഴിലും ജൈവവൈവിധ്യ പരിപാലന സമിതികൾ രൂപീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. അതാത് ബി.എം.സി.കളുടെ പരിധിയിൽ വരുന്ന പ്രദേശങ്ങളിലെ ജൈവവൈവിധ്യ സംരക്ഷണം, ജനകീയ ജൈവവൈവിധ്യ രജിസ്റ്ററിൽ ജൈവവൈവിധ്യത്തിന്റെയും അനുബന്ധ അറിവുകളുടെയും രേഖപ്പെടുത്തൽ എന്നിവ ബി.എം.സി.കളുടെ പ്രധാന കർത്തവ്യമാണ്. ബി.എം.സി.കൾ 'പരിസ്ഥിതി കാവൽസംഘ'ങ്ങളായി പ്രവർത്തിക്കണമെന്ന അധിക ചുമതല കൂടി, 13.05.2013 ലെ 04/13/പരി.നമ്പർ സർക്കാർ ഉത്തരവ് പ്രകാരം നൽകിയിട്ടുണ്ട്. പ്രസ്തുത ഉത്തരവ് പ്രകാരം താഴെത്തട്ടുമുതലുള്ള പ്രാഥമിക പരിസ്ഥിതി സംരക്ഷണം ഓരോ പ്രദേശത്തെയും ബി.എം.സി.കളുടെ ചുമതലയാണ്. പരിസ്ഥിതി നിയമങ്ങൾ, ചട്ടങ്ങൾ, വിജ്ഞാപനങ്ങൾ എന്നിവയുടെ ലംഘനം, പാരിസ്ഥിതിക ശോഷണം, മനുഷ്യന്റെ ജീവനും ആരോഗ്യത്തിനും ഭീഷണിയാകുന്നതോ/ ആകാവുന്നതോ ആയ സ്ഥിതിവിശേഷം ഇവ ഉണ്ടാകുന്ന പക്ഷം നിയമാനുസൃതമായി മേൽ നടപടികൾ സ്വീകരിക്കാൻ ചുമതലപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ള അധികാരികളെ വിവരം അറിയിക്കുക എന്നത് ബി.എം.സി.കളുടെ ചുമതലയാണ്.

(a) എല്ലാ പഞ്ചായത്തുകളിലും, ബി.എം.സി. അംഗങ്ങളെയുൾപ്പെടുത്തി ജൈവവൈവിധ്യം, കാലാവസ്ഥാ വ്യതിയാനം, പരിസ്ഥിതി, ദുരന്ത നിവാരണം എന്നിവയ്ക്കായി 13-ാമത് വർക്കിംഗ് ഗ്രൂപ്പ് രൂപീകരിച്ചു. (സർക്കാർ ഉത്തരവ് നം.2462/2018/ത.സ്വ.ഭ.വ. തീയതി 19.09.2018)

(b) ബി.എം.സി.കളുടെ പ്രവർത്തനത്തെ പരിസ്ഥിതി കാവൽ സംഘമായി ശാക്തീകരിക്കുന്നതിനും ജൈവവൈവിധ്യ ആക്ട് നടപ്പാക്കുന്നതിനുമായി ഫോറസ്റ്റ് റേഞ്ച് ഓഫീസർമാരെ ജൈവവൈവിധ്യ നോഡൽ ഓഫീസർമാരായി നിയമിച്ചു. (സർക്കാർ ഉത്തരവ് നം.19/2019/വ & വന്യജീവി തീയതി 16.01.2019)

മാതൃക ജൈവവൈവിധ്യ പരിപാലന സമിതികൾ

13-ാമത് പഞ്ചവൽസര പദ്ധതിയിൽ, മലനാട്, ഇടനാട്, തീരപ്രദേശം എന്നീ ഭൂപ്രദേശങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ കേരളത്തിലെ 14 ജില്ലകളിൽ നിന്നും കുറഞ്ഞത് 100 ബി.എം.സി.കളെ ശാക്തീകരിക്കുന്നതിനുള്ള ആശയം ഉരുത്തിരിഞ്ഞിരുന്നു. മാതൃക ബി.എം.സി.കളെ ശാക്തീകരിക്കുന്നതിനായി ജൈവവൈവിധ്യ സംരക്ഷണ പദ്ധതികൾ നടപ്പാക്കുന്നതിനുള്ള സാമ്പത്തിക സഹായം, സാങ്കേതികവും നയപരവുമായ പിന്തുണ, കാര്യക്ഷമത വർദ്ധിപ്പിക്കാനുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ എന്നിവ നൽകി വരുന്നു.

പ്രാദേശിക തലത്തിൽ പ്രകൃതി വിഭവങ്ങൾ സുസ്ഥിരമായി പരിപാലിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള നയപരമായ പിന്തുണ നൽകിക്കൊണ്ടും, കാര്യക്ഷമത പരിപോഷണ പ്രവർത്തനങ്ങളിലൂടെയും ബി.എം.സി.കളെ ശാക്തീകരിക്കുക എന്നതാണ് പതിമൂന്നാം പഞ്ചവത്സര പദ്ധതിയുടെ ലക്ഷ്യം. ഇതിന്റെ ഭാഗമായി 100 ബി.എം.സി.കളെ മാതൃകാ ബി.എം.സി.കളായി വികസിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള ഒരു പദ്ധതി ബോർഡ് ആരംഭിക്കുകയും, വരും വർഷങ്ങളിൽ ഈ പ്രവർത്തനങ്ങൾ തുടരുകയും ചെയ്യുന്നതാണ്. 2017-18 ൽ 20 ബി.എം.സി.കളെയും 2018-19 ൽ 28 ബി.എം.സി.കളെയും മാതൃകാ ജൈവവൈവിധ്യ പരിപാലന സമിതികളായി തിരഞ്ഞെടുത്തു. കാര്യക്ഷമത പരിപോഷണ ശിൽപശാലകളിലൂടെയും, കേന്ദ്രീകൃത പദ്ധതികൾക്ക് സാമ്പത്തിക സഹായം നൽകിക്കൊണ്ടും മാതൃകാ ബി.എം.സി.കൾ ശാക്തീകരിക്കുന്നതാണ്.

a. ബി.എം.സി.കൾക്കുള്ള പരിശീലനം

2017-18 ൽ ബി.എം.സി.കളെ ശാക്തീകരിക്കുന്നതിനായി കിലയുമായി ചേർന്ന് പരിശീലകർക്കുള്ള പരിശീലന ശിൽപശാല സംഘടിപ്പിച്ചു. ഇതിന്റെ ഭാഗമായി ഓരോ ജില്ലയിലേയ്ക്കും 4-5 എന്ന കണക്കിൽ 65 പരിശീലകർക്ക് പരിശീലനം നൽകി. തുടർന്ന് 2018-19 ൽ ഈ പരിശീലകരിലൂടെ ബി.എം.സി.കൾക്ക് പരിശീലനം നൽകി. ബി.എം.സി.കളെ ശാക്തീകരിക്കുന്നതിനായി, കിലയും, ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡും ചേർന്ന് പരിശീലനം നൽകിയ വിദഗ്ദ്ധരിലൂടെ 2018 മെയ് മുതൽ ജൂലൈ വരെ ഓരോ ജില്ലയിലും ബ്ലോക്ക്തല പരിശീലന ശിൽപ ശാലകൾ സംഘടിപ്പിച്ചു. ഈ പരിശീലകർക്കായുള്ള പരിശീലന മൊഡ്യൂൾ, ഹാൻഡ് ബുക്ക് എന്നിവ ബോർഡ് തയ്യാറാക്കി നൽകി. പരിശീലന മൊഡ്യൂളുകളിൽ ഉൾക്കൊള്ളിച്ചിരിക്കുന്ന പ്രസക്ത വിഷയങ്ങൾ;

1. ജൈവവൈവിധ്യ നിയമം, 2002 വിഭാവനം ചെയ്തിട്ടുള്ള ബി.എം.സി.കളുടെ പ്രവർത്തനങ്ങളും നിയമപരമായ ഉത്തരവാദിത്തങ്ങളും
2. ജൈവവൈവിധ്യ സംരക്ഷണത്തിന്റെ ആവശ്യകത
3. പരിസ്ഥിതി സംരക്ഷണത്തിൽ/ ജൈവവൈവിധ്യ സംരക്ഷണത്തിൽ ബി.എം.സി.കളുടെ പങ്ക്.
4. ജൈവവൈവിധ്യ പരിപാലനവും തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുമായുള്ള സംയോജനവും
5. പഞ്ചായത്തീ രാജ് നിയമത്തിൽ പരിസ്ഥിതി-ജൈവവൈവിധ്യ സംരക്ഷണവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ പ്രവർത്തനം
6. ജൈവവിഭവങ്ങളുടെ സുസ്ഥിരമായ ഉപയോഗവും അവയിൽ നിന്നും ലഭ്യമാകുന്ന ആനുകൂല്യങ്ങളുടെ തുല്യവും നീതിപൂർവ്വമായ പങ്ക് വയ്ക്കലും

ഓരോ ജില്ലയിലും നടന്ന പരിശീലന ശിൽപശാലകളും, ബി.എം.സി.കളുടെ പങ്കാളിത്തവും

ക്രമ നം.	ജില്ല	ആകെ ബി.എം.സി. കൾ	ബ്ലോക്ക് തല പരിശീലന ശിൽപശാലകളുടെ എണ്ണം	പരിശീലന ശിൽപ ശാലകളിൽ പങ്കെടുത്ത ബി.എം.സി.കൾ
1	തിരുവനന്തപുരം	78	8	70
2	കൊല്ലം	73	7	57
3	പത്തനംതിട്ട	57	6	53
4	ആലപ്പുഴ	78	6	61
5	കോട്ടയം	77	9	54
6	ഇടുക്കി	54	6	53
7	എറണാകുളം	96	11	75
8	തൃശ്ശൂർ	94	9	90
9	പാലക്കാട്	95	8	67
10	മലപ്പുറം	106	10	86
11	കോഴിക്കോട്	78	9	73
12	വയനാട്	26	3	15
13	കണ്ണൂർ	81	8	65
14	കാസർഗോഡ്	41	4	31
	Total	1034	104	850

b. കാലാവസ്ഥ വ്യതിയാനത്തെക്കുറിച്ച് ബി.എം.സി.കൾക്ക് നൽകിയ പരിശീലനം

പരിസ്ഥിതി-ജൈവവൈവിധ്യ സംരക്ഷണം, കാലാവസ്ഥ വ്യതിയാനം, പ്രാദേശിക കാലാവസ്ഥ വ്യതിയാന കർമ്മ പദ്ധതി തയ്യാറാക്കൽ എന്നിവയ്ക്കായി ബി.എം.സി.കളെ ശാക്തീകരിക്കുക എന്ന ലക്ഷ്യത്തോടെ

കേരളത്തിലെ നാല് കാലാവസ്ഥ വ്യതിയാന ഹോട്ട്സ്പോട്ട് ജില്ലകളിൽ പരിസ്ഥിതി കാലാവസ്ഥ വ്യതിയാന ഡയറക്ടറേറ്റിന്റെയും കിലയുടെയും സാമ്പത്തിക സഹായത്തിൽ രണ്ട് ഘട്ടങ്ങളിലായി പരിശീലനം നൽകി.

c. ഐ.എം.ജി.യിലൂടെ നൽകിയ പരിശീലനം

കേരള സർക്കാരിന്റെ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഫോർ മാനേജ്മെന്റ് ഇൻ ഗവൺമെന്റ് (ഐ.എം.ജി.) പഞ്ചായത്ത് സെക്രട്ടറിമാർക്കും, തത്തുല്യ ഉദ്യോഗസ്ഥർക്കുമായി നടത്തുന്ന പരിശീലന പരിപാടിയിൽ പരിസ്ഥിതി, ജൈവവൈവിധ്യം, മറ്റ് അനുബന്ധ വിഷയങ്ങൾ എന്നിവയുടെ ഒരു മൊഡ്യൂൾ ഉൾപ്പെടുത്തി. ബി.എം.സി. സെക്രട്ടറിമാർക്കുള്ള പരിശീലന പരിപാടിയിൽ ജൈവവൈവിധ്യ സമ്മേളനത്തിന്റെ (CBD) ലക്ഷ്യങ്ങൾ, ഐച്ചി ലക്ഷ്യങ്ങൾ, സുസ്ഥിര വികസന ലക്ഷ്യങ്ങൾ, ജൈവവൈവിധ്യ സംരക്ഷണത്തിൽ തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ പങ്ക്, ബി.എം.സി.കളുടെ ചുമതലകൾ എന്നിവ കൂടി ഉൾപ്പെടുത്തി.

ബി.എം.സി.കൾക്കായുള്ള നൈപുണ്യ വികസന ശിൽപശാലകൾ

2. ജനകീയ ജൈവവൈവിധ്യ രജിസ്റ്റർ (പി.ബി.ആർ.) തയ്യാറാക്കൽ

കേരള സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡിന്റെയും, സാങ്കേതിക സഹായക വിഭാഗത്തിന്റെയും (ടി.എസ്.ജി.) സഹായത്തോടെ കേരളത്തിലെ ഓരോ ബി.എം.സി.കളുടെയും പരിധിയിൽ വരുന്ന പ്രാദേശിക ജൈവവൈവിധ്യത്തിന്റെയും പരമ്പരാഗത അറിവുകളുടെയും സമഗ്രമായ രേഖപ്പെടുത്തലാണ് പി.ബി.ആർ. 2018-19 കാലയളവിൽ 67 പി.ബി.ആറുകൾ പൂർത്തിയാക്കി. കേരളത്തിലെ 892 ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾ, 64 മുനിസിപ്പാലിറ്റികൾ, 3 കോർപ്പറേഷനുകൾ എന്നിവയുൾപ്പെടെ ആകെ 959 ബി.എം.സി.കളിൽ പി.ബി.ആർ തയ്യാറാക്കൽ പൂർത്തിയായി. ഓരോ ജില്ലയിലും ഇതുവരെ പൂർത്തിയാക്കിയ പി.ബി.ആറുകളുടെ വിശദാംശങ്ങൾ ചുവടെ ചേർക്കുന്നു

പി.ബി.ആർ. തയ്യാറാക്കലിന്റെ പുരോഗതി

ക്രമ നം.	ജില്ല	പൂർത്തിയാക്കിയ പി.ബി.ആറുകളുടെ എണ്ണം (2019 മാർച്ച് വരെ)	പി.ബി.ആർ. പൂർത്തിയാക്കണത്തിന്റെ ശതമാനം	2016-17 ശേഷിക്കുന്ന ത.സ്വ. ഭ. സ്ഥാപനത്തിൽ പി.ബി.ആർ. തയ്യാറാക്കലിന്റെ പുരോഗതി.
1	തിരുവനന്തപുരം	72 GPs + 4M + 1C	98.7%	ബാക്കിയുള്ള 1 പഞ്ചായത്തിലെ പി.ബി.ആർ. തയ്യാറാക്കൽ പൂരോഗമിക്കുന്നു

2	കൊല്ലം	68 GPs + 4M + 1C	പൂർത്തിയായി	-
3	പത്തനംതിട്ട	53 GPs + 4M	പൂർത്തിയായി	-
4	ആലപ്പുഴ	72 GPs + 5M	98.7%	ബാക്കിയുള്ള 1 മുനിസിപ്പാലിറ്റിയിലെ പി.ബി.ആർ. തയ്യാറാക്കൽ പുരോഗമിക്കുന്നു
5	കോട്ടയം	71 GPs + 5M	98.7%	ബാക്കിയുള്ള 1 മുനിസിപ്പാലിറ്റിയിലെ പി.ബി.ആർ. തയ്യാറാക്കൽ പുരോഗമിക്കുന്നു
6	ഇടുക്കി	49 GPs + 2M	94.4%	ബാക്കിയുള്ള പഞ്ചായത്തുകളിലെ പി.ബി.ആർ. തയ്യാറാക്കൽ പുരോഗമിക്കുന്നു
7	എറണാകുളം	77 GPs + 12M	92.7%	ബാക്കിയുള്ള പഞ്ചായത്തുകളിലെ പി.ബി.ആർ. തയ്യാറാക്കൽ പുരോഗമിക്കുന്നു
8	തൃശ്ശൂർ	81 GPs + 2M	88.3%	ബാക്കിയുള്ള പഞ്ചായത്തുകളിലെ പി.ബി.ആർ. തയ്യാറാക്കൽ പുരോഗമിക്കുന്നു
9	പാലക്കാട്	67 GPs + 2M	72.6%	ബാക്കിയുള്ളവയിൽ 16 പഞ്ചായത്തുകളിൽ പി.ബി.ആർ. തയ്യാറാക്കൽ പുരോഗമിക്കുന്നു, 10 എണ്ണത്തിൽ ആരംഭിക്കേണ്ടതുണ്ട്
10	മലപ്പുറം	85 GPs + 7M	86.8%	ബാക്കിയുള്ള പഞ്ചായത്തുകളിലെ പി.ബി.ആർ. തയ്യാറാക്കൽ പുരോഗമിക്കുന്നു
11	കോഴിക്കോട്	69 GPs + 6M+1C	97.4%	ബാക്കിയുള്ള പഞ്ചായത്തുകളിലെ പി.ബി.ആർ. തയ്യാറാക്കൽ പുരോഗമിക്കുന്നു
12	വയനാട്	23 GPs + 3M	Completed	-
13	കണ്ണൂർ	67 GPs + 5M	88.9%	ബാക്കിയുള്ള പഞ്ചായത്തുകളിലെ പി.ബി.ആർ. തയ്യാറാക്കൽ പുരോഗമിക്കുന്നു
14	കാസറഗോഡ്	38 GPs + 3M	Completed	-
	ആകെ	892 GPs+ 64M+3C	92.7%	

GP- ഗ്രാമ പഞ്ചായത്ത്, M- മുനിസിപ്പാലിറ്റി, C- കോർപ്പറേഷൻ

സമുദ്ര ജൈവവൈവിധ്യ രജിസ്റ്റർ (എം.ബി.ആർ.)

2017-18 കാലയളവിലാണ് തിരുവനന്തപുരം ജില്ലയുടെ സമുദ്ര ജൈവവൈവിധ്യ രജിസ്റ്റർ തയ്യാറാക്കിയത്. 2018-19 ൽ കൊല്ലം ജില്ലയുടെ സമുദ്ര ജൈവവൈവിധ്യ രജിസ്റ്റർ തയ്യാറാക്കുന്നതിനുള്ള പ്രാരംഭ നടപടികൾ ആരംഭിക്കുകയുണ്ടായി. കൊല്ലം ജില്ലയുടെ സമുദ്ര ജൈവവൈവിധ്യ സമ്പത്തിനെയും, മത്സ്യത്തൊഴിലാളികളുടെ പരമ്പരാഗത കടലറിവുകളെയും ശേഖരിക്കുക എന്നതാണ് ഇത്തരമൊരു രജിസ്റ്റർ തയ്യാറാക്കുന്നതിലെ ലക്ഷ്യം. ലഗൂൺ, കണ്ടൽക്കാടുകൾ, ചതുപ്പുനിലങ്ങൾ, മണൽ തീരങ്ങൾ, പാറക്കെട്ടുകളുള്ള തീരം, കടലിടുക്കുകൾ എന്നിവയ്ക്ക് പുറമെ എണ്ണമറ്റ മത്സ്യങ്ങൾ, പവിഴപ്പുറ്റുകൾ, കവച ജന്തു വർഗ്ഗങ്ങൾ, കടൽ

നക്ഷത്രങ്ങൾ, ശംഖുകൾ, കടലാമകൾ തുടങ്ങിയവ അടങ്ങിയതാണ് തീരപ്രദേശം. വിലമതിക്കാനാവാത്ത ഈ സമുദ്ര ജൈവസമ്പത്ത് സുസ്ഥിരമായി ഉപയോഗിക്കുന്നതിനും സംരക്ഷിക്കുന്നതിനും തീരദേശ ജൈവവൈവിധ്യ പരിപാലന സമിതികൾക്കുള്ള പങ്ക് വളരെ വലുതാണ്.

തീരപ്രദേശത്തെ സമുദ്ര ആവാസവ്യവസ്ഥകളും അവയിലെ ജൈവസമ്പത്തും അവയെ സംബന്ധിച്ച് പരമ്പരാഗതമായി മത്സ്യബന്ധനം നടത്തുന്നവരുടെ കടലറിവുകളും ശേഖരിച്ചാൽ മാത്രമേ സമുദ്ര ജൈവസമ്പത്തിന്റെ ഫലപ്രദമായ ഒരു പരിപാലന പദ്ധതി തയ്യാറാക്കുവാൻ സാധിക്കുകയുള്ളൂ. തീരദേശ ആവാസവ്യവസ്ഥകൾ, സമുദ്ര സസ്യജന്തുജാലങ്ങൾ എന്നിവയെക്കുറിച്ചും, മത്സ്യങ്ങളുടെ പരിസ്ഥിതി ശാസ്ത്രം, സഞ്ചാരപഥം, ഭക്ഷണരീതി, പുനരുൽപ്പാദനം എന്നിവയെക്കുറിച്ചുള്ള പരമ്പരാഗത അറിവുകളും, മീൻ പിടിത്തവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ആചാരങ്ങൾ, മത്സ്യത്തൊഴിലാളികളുടെ അവകാശ നിയമങ്ങൾ, സുസ്ഥിരമായ സമുദ്ര സംരക്ഷണ രീതികൾ, കൂടാതെ സമുദ്ര ജീവജാലങ്ങളുടെ ഔഷധ ഗുണങ്ങളും മറ്റു ഉപയോഗങ്ങളും എല്ലാം ഉൾപ്പെട്ടതാണ് ജനകീയ സമുദ്ര ജൈവവൈവിധ്യ രജിസ്റ്റർ.

ജൈവവൈവിധ്യ ഗവേഷണവും സാങ്കേതികതയും

പ്രധാന നേട്ടങ്ങൾ

- » പ്രളയംമൂലം ജൈവവൈവിധ്യത്തിനുമായിട്ടുള്ള ആഘാതത്തെക്കുറിച്ച് 187 തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിലെ ബി.എം.സി. കളുടെ സഹകരണത്തോടെ പഠനം നടത്തി. ആയിരത്തിൽപ്പരം വോളന്റിയർമാരും പ്രാദേശികതലത്തിലെ വിദഗ്ദ്ധരും ഉൾപ്പെടുന്ന സംഘം പഠനസർവ്വേയിൽ പങ്കെടുക്കുകയുണ്ടായി. റിപ്പോർട്ട് സർക്കാരിന് സമർപ്പിച്ചു. പ്രകൃതി ദുരന്തങ്ങൾ മൂലം ജൈവവൈവിധ്യത്തിനുമായിട്ടുള്ള ആഘാതത്തെക്കുറിച്ച് തദ്ദേശസ്ഥാപനതലത്തിൽ നടത്തുന്ന ഇന്ത്യയിലെ തന്നെ ആദ്യത്തെ പഠനമാണിത്.
- » പുഴകളിലെ ജൈവവൈവിധ്യത്തിന് പ്രകൃതി ദുരന്തം മൂലമുണ്ടായിട്ടുള്ള ആഘാതത്തെക്കുറിച്ച് പ്രത്യേക പഠനങ്ങൾ 28 ഗവേഷണ സ്ഥാപനങ്ങൾ / കേരള സർവ്വകലാശാല എന്നിവയുടെ സഹകരണത്തോടെ നടത്തുകയുണ്ടായി.
- » കടലുണ്ടി കമ്മ്യൂണിറ്റി റിസർവ്വിലെ സമുദ്ര-തീരദേശ ആവാസവ്യവസ്ഥകളുടെ പാരിസ്ഥിതിക സേവനത്തെക്കുറിച്ച് സി.എം.എഫ്.ആർ.ഐ. മുഖേന നടത്തിവരുന്ന പഠനം അന്തിമഘട്ടത്തിലാണ്.
- » ജെ.എൻ.റ്റി.ബി.ജി.ആർ.ഐ. മുഖേന നടത്തിവരുന്ന വിജ്ഞാപനം ചെയ്തിട്ടുള്ള 6 സ്പീഷീസുകളുടെ സ്വാഭാവിക വാസസ്ഥലം കണ്ടെത്തി, അവയെ തനത് ആവാസവ്യവസ്ഥയ്ക്കകത്തും, പുറത്തും സംരക്ഷിക്കുന്നതിനുള്ള പ്രൊപ്പഗേഷൻ പ്രോട്ടോക്കോൾ വികസിപ്പിക്കുന്നത് സംബന്ധിച്ചുള്ള പഠനം അന്തിമഘട്ടത്തിലാണ്.
- » കേരളത്തിലെ കാവുകളെക്കുറിച്ച് പഠനം നടത്തി റിപ്പോർട്ട് സർക്കാരിന് സമർപ്പിച്ചു
- » കേരളത്തിലെ പൈനാപ്പിൾ ഫാമുകളിൽ നിന്നും പരിസ്ഥിതി വിഷമയമാകുന്നത് സംബന്ധിച്ച് പത്തനംതിട്ട, കോട്ടയം, ഇടുക്കി ജില്ലകളിലായി ഒരു പ്രാഥമിക പഠനം തൃശ്ശൂരിലെ ട്രോപ്പിക്കൽ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഓഫ് ഇക്കോളജിക്കൽ സയൻസസ് മുഖേന നടത്തി റിപ്പോർട്ട് ബഹുമാനപ്പെട്ട ഹൈക്കോടതിക്കു മുമ്പാകെ സമർപ്പിച്ചു.
- » ജൈവവൈവിധ്യ മേഖലയിലെ വിവിധ വിഷയങ്ങളിൽ 10 ഡോക്ടറൽ ഫെല്ലോമാർ ഗവേഷണം നടത്തി വരുന്നു.
- » കേരളത്തിലെ ജൈവവൈവിധ്യ സംബന്ധമായിട്ടുള്ള എല്ലാ വിവരങ്ങളും ഒരു കൂടക്കിഴിൽ കൊണ്ടുവരുന്നതിനായി കേരള ബയോഡൈവേഴ്സിറ്റി ഇൻഫർമേഷൻ സിസ്റ്റം എൻ.ഐ.സി. യുടെ സഹകരണത്തോടെ വികസിപ്പിച്ചു വരുന്നു. ആദ്യഘട്ടമെന്ന നിലയിൽ തദ്ദേശസ്ഥാപനങ്ങളിലെ പി.ബി.ആറിലെ വിവരങ്ങൾ ഉൾപ്പെടുത്തുന്നതിനുള്ള സോഫ്റ്റ് വെയർ വികസിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്.
- » പുറമെ നിന്നും ഫണ്ട് ലഭ്യമായിട്ടുള്ള യു.എൻ.ഡി.പി. - മൂന്നാർ ലാന്റ്സ്കേപ്പ് പ്രോജക്ട്, ദേശീയ ഔഷധസസ്യ ബോർഡിന്റെ സഹായത്തോടെയുള്ള ഔഷധസസ്യ സംരക്ഷണ പദ്ധതി എന്നിവയും പുരോഗമിക്കുന്നു.
- » എഫ്.എ.ഒ. യുടെ സഹകരണത്തോടെ കാർഷിക ജൈവവൈവിധ്യത്തെ ശാക്തീകരിക്കുന്നതിന്റെ ഭാഗമായുള്ള പദ്ധതി സി.ഡി.എസും കിലയും ബോർഡിന്റെ സാങ്കേതിക സഹായത്തോടെ നടപ്പിലാക്കിവരുന്നു

റിപ്പോർട്ട് കാലയളവിൽ നടത്തിയിട്ടുള്ള ഗവേഷണ പഠനങ്ങൾ, സർവ്വേകൾ, തുടങ്ങിയവ

1. പ്രളയം/ ഉരുൾപ്പൊട്ടൽ എന്നിവമൂലം ജൈവവൈവിധ്യത്തിനുണ്ടായിട്ടുള്ള ആഘാതം - സാമൂഹിക കാഴ്ചപ്പാട്

2018 ജൂൺ 1 മുതൽ ആഗസ്റ്റ് 18 വരെ കേരളം നേരിട്ട അതിതീവ്രമായ പ്രളയവും ഉരുൾപ്പൊട്ടലും, നാനാ തലങ്ങളിൽപ്പെട്ട ആളുകളുടെ ജീവനും സ്വത്തിനും കനത്ത നാശനഷ്ടങ്ങളുണ്ടാക്കി. കനത്ത മഴമൂലമുണ്ടായ ഉരുൾപ്പൊട്ടലിൽ അടിസ്ഥാന സൗകര്യമുൾപ്പെടെ പ്രാദേശികമായിട്ട് ജൈവവൈവിധ്യത്തിന്റെ ഏറിയഭാഗവും ഒലിച്ചു പോകുകയുണ്ടായി. കേരളം നേരിട്ട ദുരന്തത്തിന്റെ പശ്ചാത്തലത്തിൽ ബഹുമാനപ്പെട്ട മുഖ്യമന്ത്രിയുടെ നിർദ്ദേശ പ്രകാരം ദുരന്തം നേരിട്ട 13 ജില്ലകളിലെ 187 തദ്ദേശസ്ഥാപനങ്ങളിൽ പൊതുജന പങ്കാളിത്തത്തോടെ, പ്രളയം മൂലം ജൈവവൈവിധ്യത്തിനുണ്ടായിട്ടുള്ള ആഘാതത്തെക്കുറിച്ച് പഠനം നടത്തുകയുണ്ടായി. ജൈവവൈവിധ്യത്തിന്റെ വിവിധ മേഖലകളിൽ നിന്നായി 100 പേരടങ്ങുന്ന സാങ്കേതിക വിദഗ്ദരെ ഇതിനായി തിരഞ്ഞെടുത്തു. കൂടാതെ പ്രസ്തുത പഠനം വിലയിരുത്തുന്നതിനായി 12 അംഗ കോർ കമ്മിറ്റിയുണ്ടാക്കി. സംസ്ഥാനതലത്തിലും ജില്ലാതലത്തിലും പ്രാദേശികതലത്തിലുമുള്ള (ബി.എം.സി. കൾ) സംവിധാനം പ്രയോജനപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ട്, പ്രത്യേക പരിശീലനത്തിലൂടെ നടത്തിയ ഈയൊരു പഠന സർവ്വേ രാജ്യത്തെ തന്നെ പ്രഥമ സംരംഭമാണ്. 13 ജില്ലകളിലെ 187 തദ്ദേശസ്ഥാപനങ്ങളിൽ ഓരോ സ്ഥലത്തും, 4 ബി.എം.സി. അംഗങ്ങൾ, 2 വിദഗ്ദർ, 5 വോളന്റിയർമാർ, ബോർഡിന്റെ പ്രതിനിധികൾ എന്നിവരുൾപ്പെടുന്ന സംഘമാണ് പഠന സർവ്വേയിൽ പങ്കാളികളായത്. പ്രസ്തുത പഠനത്തിനായി അവലംബിക്കേണ്ട പഠനരീതി രൂപപ്പെടുത്തുന്നതിനായി, ഗവേഷണ സ്ഥാപനങ്ങൾ, അനുബന്ധ വകുപ്പുകൾ, സന്നദ്ധ സംഘടനകൾ എന്നിവിടങ്ങളിലെ വിദഗ്ദരെ ഉൾപ്പെടുത്തി സംസ്ഥാനതല യോഗം 04.09.2018 ന് നടത്തുകയുണ്ടായി. പഠനരീതി വിശദീകരിച്ചുകൊണ്ട് കിലയുമായി സഹകരിച്ച് ഒരു കൈപ്പുസ്തകം (പഠനസഹായി) തയ്യാറാക്കി, കിലയുടെ പങ്കാളിത്തത്തോടെ പഠന സംഘങ്ങൾക്ക് ആലപ്പുഴയിൽ വച്ച് പരിശീലനം നൽകുകയുണ്ടായി.

**പ്രളയാനന്തര ജൈവവൈവിധ്യ പഠനം - പരിശീലന ഷെഡ്യൂൾ
(2018 ഒക്ടോബർ 5 മുതൽ 11 വരെ, ആലപ്പുഴ ജില്ല)**

ക്രമ നം.	പരിശീലന തീയതി	ജില്ല & തദ്ദേശസ്ഥാപനങ്ങളുടെ എണ്ണം	പങ്കാളികളുടെ എണ്ണം
1	ഒക്ടോബർ 5, 6	തിരുവനന്തപുരം (3) കൊല്ലം (5) പത്തനംതിട്ട (20) തൃശ്ശൂർ (20) കണ്ണൂർ (12)	പഠന സംഘം - 60x3= 180
			പഠന സംഘം - 4
			ജില്ലാ കോർഡിനേറ്റർ - 4
			പ്രോജക്ട് ഫെല്ലോമാർ - 13
			ഫെസിലിറ്റേറ്റർമാർ - 5
			കോർ ടീം - 5
			ആകെ - 211

2	ഒക്ടോബർ 8, 9	ആലപ്പുഴ (26) ഇടുക്കി (18) വയനാട് (10) കോഴിക്കോട് (12)	പഠന സംഘം - 66x3= 198
			ബോർഡ് ടീം - 3
			ജില്ലാ കോർഡിനേറ്റർ - 4
			പ്രോജക്ട് ഫെല്ലോമാർ - 8
			ഫെസിലിറ്റേറ്റർമാർ - 4
			കോർ ടീം - 5
			ആകെ - 222
3	ഒക്ടോബർ 10, 11	കോട്ടയം (12) എറണാകുളം (24) പാലക്കാട് (12) മലപ്പുറം (10)	പഠന സംഘം - 58x3= 174
			ബോർഡ് ടീം - 2
			ജില്ലാ കോർഡിനേറ്റർ - 4
			പ്രോജക്ട് ഫെല്ലോമാർ - 13
			ഫെസിലിറ്റേറ്റർമാർ - 4
			കോർ ടീം - 5
			ആകെ - 202

പഠനത്തിന്റെ പ്രാധാന്യത്തെക്കുറിച്ചും, തദ്ദേശസ്ഥാപനങ്ങളുടെ പങ്കാളിത്തത്തെക്കുറിച്ചും ബോധവൽക്കരിക്കുന്നതിനായി ജില്ലാ പഞ്ചായത്ത് പ്രസിഡന്റുമാരുടെ അധ്യക്ഷതയിൽ, ജില്ലാ പ്ലാനിംഗ് ഓഫീസർ, പഞ്ചായത്ത് ഡെപ്യൂട്ടി ഡയറക്ടർ, ജനകീയാസൂത്രണം, ഹരിതകേരളം മിഷൻ, ശുചിത്വ മിഷൻ ജില്ലാ കോർഡിനേറ്റർമാർ, തുടങ്ങിയവരെ പങ്കെടുപ്പിച്ചുകൊണ്ട്, ജില്ലാതല യോഗങ്ങൾ സംഘടിപ്പിച്ചു. തദ്ദേശ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ ബി.എം.സി. ചെയർപേഴ്സൺമാരുടെ അധ്യക്ഷതയിൽ ബി.എം.സി. അംഗങ്ങൾ, കർഷകർ, മത്സ്യബന്ധനം നടത്തുന്നവർ, മറ്റു തൽപ്പരകക്ഷികൾ എന്നിവരെ സംഘടിപ്പിച്ചുകൊണ്ട് പഠനരീതികൾ വിശദീകരിച്ചുകൊണ്ടാണ് പഠനപ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് തുടക്കംകുറിച്ചത്. ഓരോ തദ്ദേശസ്ഥാപനങ്ങളിലെയും കൃഷി, ഫിഷറീസ്, വനം, മൃഗസംരക്ഷണ വകുപ്പിലെ ഓഫീസർമാരെയും പ്രാഥമിക യോഗത്തിൽ വിളിച്ചുചേർക്കുകയും ബന്ധപ്പെട്ട മേഖലകളിൽ പ്രകൃതി ദുരന്തം മൂലമുണ്ടായിട്ടുള്ള നാശനഷ്ടങ്ങളുടെ വിശദാംശങ്ങൾ ലഭ്യമാക്കുന്നതിന് ആവശ്യപ്പെടുകയുണ്ടായി. പഠനസംഘം ദുരന്തബാധിത പ്രദേശങ്ങൾ സന്ദർശിച്ച് നിർദ്ദിഷ്ട ഫോറത്തിൽ ഓപ്പൺ ഡാറ്റാ കിറ്റ് സോഫ്റ്റ് വെയർ ഉപയോഗിച്ച് വിവരശേഖരണം നടത്തി. കൂടാതെ വിവരശേഖരണാർത്ഥം കർഷകർ, മത്സ്യബന്ധനം നടത്തുന്നവർ, ആദിവാസികൾ, തുടങ്ങിയവരുമായി ഫോക്കൽ ഗ്രൂപ്പ് ചർച്ചകൾ നടത്തുകയുണ്ടായി. ദുരന്തത്തിന്റെ വ്യാപ്തിയും സ്വഭാവവും വിലയിരുത്തുന്നതിനായി പഠനസംഘം ഫീൽഡുതലത്തിൽ നേരിട്ട് സന്ദർശിച്ച് കണ്ടെത്തലുകൾ രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. കൂടാതെ അനുബന്ധ വകുപ്പുകളിലെ പ്രതിനിധികളുമായി കൂടിയാലോചന നടത്തി അധികവിവരങ്ങൾ ശേഖരിക്കുകയുണ്ടായി. പ്രകൃതി ദുരന്തം മൂലം നാശോന്മുഖമായിട്ടുള്ള ജീവനോപാധികൾ, ജൈവവൈവിധ്യം, ഭൂപ്രകൃതി, സസ്യ-ജന്തുജാലങ്ങൾ എന്നിവ സംബന്ധിക്കുന്ന വിവരങ്ങൾ വിവിധ രീതികൾ പ്രയോജനപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ട് അന്തിമ റിപ്പോർട്ട് തയ്യാറാക്കുന്നതിനായി ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്.

2018 ആഗസ്റ്റിലെ പ്രകൃതി ദുരന്തം

2018 ആഗസ്റ്റിലെ പ്രകൃതി ദുരന്തത്തോടുനു ബന്ധിച്ചുള്ള ആഘാതപഠനം

2. പ്രകൃതി ദുരന്തം മൂലം ജൈവവൈവിധ്യത്തിനായിട്ടുള്ള ആഘാതം:-

വിവിധ ഗവേഷണ സ്ഥാപനങ്ങൾ, സർവ്വകലാശാലകൾ എന്നിവയെ നിയോഗിച്ചുകൊണ്ട്, പ്രകൃതി ദുരന്തം മൂലം ജൈവവൈവിധ്യത്തിനുള്ള ആഘാതം വിലയിരുത്തുന്നതിനുള്ള 28 ഗവേഷണ പഠനങ്ങൾ ബോർഡ് നടത്തുകയുണ്ടായി.

3. കടലുണ്ടി കമ്മ്യൂണിറ്റി റിസർവ്വിലെ സമുദ്ര-തീരദേശ ആവാസവ്യവസ്ഥകളുടെ പാരിസ്ഥിതിക വിലയിരുത്തൽ പദ്ധതി :-

കടലുണ്ടി കമ്മ്യൂണിറ്റി റിസർവ്വിലെ സമുദ്ര-തീരദേശ ആവാസവ്യവസ്ഥകൾ വിലയിരുത്തുന്നതിനായിട്ടാണ് ടി പദ്ധതിയിലൂടെ ബോർഡ് ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്. സി.എം.എഫ്.ആർ.ഐ. മുഖേനയാണ് പ്രസ്തുത പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കുന്നത്. സമുദ്ര-തീരദേശ ജൈവവൈവിധ്യത്തിനും, പക്ഷികളുടെ വൈവിധ്യത്തിനും, മത്സ്യങ്ങളുടെ പ്രജനനത്തിനും പ്രാധാന്യമുള്ള സ്ഥലമാണ് പഠനപ്രദേശം. രാജ്യത്തെ മൂന്നാമത്തെതും, സംസ്ഥാനത്തെ ഏക കമ്മ്യൂണിറ്റി റിസർവ്വുമായ ടി പ്രദേശം മത്സ്യബന്ധനത്തിനും, മുത്തുച്ചിപ്പി, കല്ലുമേക്കായ എന്നിവയുടെ ശേഖരണത്തിനും പ്രസിദ്ധമാണ്.

പദ്ധതിയുടെ സുപ്രധാന ലക്ഷ്യങ്ങൾ:

- a. പ്രദേശത്തിന്റെ ജൈവവൈവിധ്യം രേഖപ്പെടുത്തൽ
- b. കടലുണ്ടി-വള്ളിക്കുന്ന് കമ്മ്യൂണിറ്റി റിസർവ്വിന്റെ ജൈവവൈവിധ്യ-പാരിസ്ഥിതിക സേവനങ്ങളുടെ വിലയിരുത്തൽ.
- c. കമ്മ്യൂണിറ്റി റിസർവ്വിന്റെ നിലവിലെ സ്ഥിതി, പ്രാദേശിക സമൂഹത്തിന്റെ ക്ഷേമം പരിഗണിച്ചുകൊണ്ടുള്ള മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ തയ്യാറാക്കുക, പാരിസ്ഥിതിക സേവനങ്ങൾക്കുണ്ടാകുന്ന നാശനഷ്ടങ്ങൾക്ക് പരിഹാരമാർഗ്ഗങ്ങൾ കണ്ടെത്തുക, തുടങ്ങിയവയും പദ്ധതിയിലൂടെ ലക്ഷ്യമിടുന്നു.

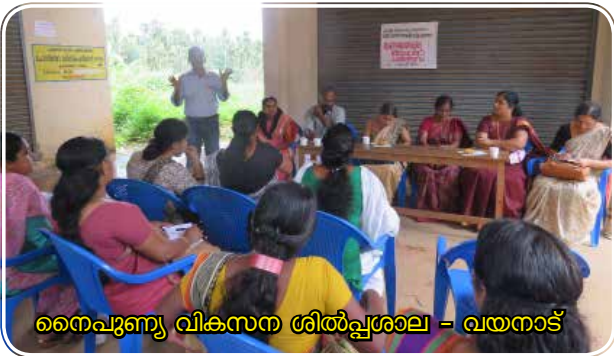
4. പി.ബി.ആർ. ഡിജിറ്റൈസേഷനുവേണ്ടിയുള്ള സോഫ്റ്റ് വെയർ വികസിപ്പിക്കൽ:-

90 ശതമാനത്തോളം പി.ബി.ആറുകൾ തയ്യാറാക്കിക്കഴിഞ്ഞ സാഹചര്യത്തിൽ അവയിൽ നിന്നുള്ള വിവരങ്ങൾ സമാഹരിച്ച് പി.ബി.ആർ. അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ള കർമ്മ പദ്ധതികൾ തയ്യാറാക്കുന്നതിന് പി.ബി.ആർ. ഡിജിറ്റൈസേഷൻ അത്യാവശ്യമാണ്. ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡ്, എൻ.ഐ.സി. യുമായി സഹകരിച്ച്, തദ്ദേശ സ്ഥാപനതലത്തിൽ തന്നെ ജൈവവൈവിധ്യവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട വിവരങ്ങൾ ശേഖരിച്ച്, ഉൾപ്പെടുത്തുന്നതിനുള്ള സോഫ്റ്റ് വെയർ വികസിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഏതൊരു പൗരനും കേരളത്തിന്റെ ജൈവവൈവിധ്യത്തെപ്പറ്റി ശാസ്ത്രീയമായിട്ടുള്ള വിവരങ്ങൾ ഉൾപ്പെടുത്തുന്നതിന് പ്രയോജനപ്രദമാകുന്നവിധമാണ് നിലവിലെ സിസ്റ്റം വികസിപ്പിച്ചിട്ടുള്ളത്. എ.ബി.എസിനുള്ള അപേക്ഷകൾ ഓൺലൈനായി സമർപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള സൗകര്യമൊരുക്കുന്നതോടൊപ്പം, ജൈവവിഭവങ്ങളുടെ ഡാറ്റാ ബാങ്ക് വികസിപ്പിക്കുന്നതിനും, അതിലൂടെ എ.ബി.എസ്. നടപടിക്രമങ്ങളുടെ സുതാര്യത ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിനും സോഫ്റ്റ് വെയർ സഹായകമാണ്.

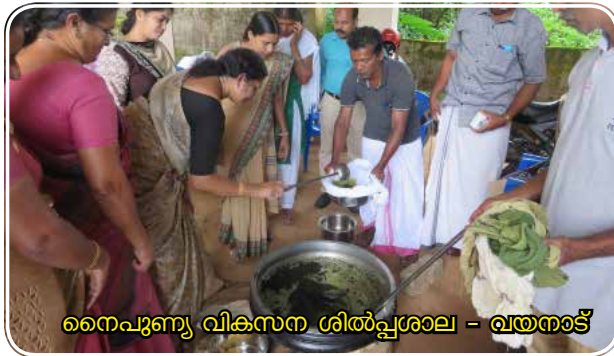
പുറമെ നിന്നുള്ള സാമ്പത്തിക സഹായത്തോടെയുള്ള പദ്ധതികൾ

5. ഔഷധസസ്യങ്ങളുടെ വിഭവ വർദ്ധനവ്, സുസ്ഥിര വിളവെടുപ്പ്, മുല്യവർദ്ധനവ് :-

ദേശീയ ഔഷധസസ്യ ബോർഡിന്റെ ധനസഹായത്തോടെ ബി.എം.സി. കളിലൂടെ നടപ്പിലാക്കുന്ന പദ്ധതി.

നെപുണ്യ വികസന ശില്പശാല - വയനാട്

നെപുണ്യ വികസന ശില്പശാല - വയനാട്

പ്രധാന പ്രവർത്തനങ്ങൾ

- » നൈപുണ്യ വികസന- പരിശീലന പരിപാടികൾ രണ്ടു തലങ്ങളിൽ സംഘടിപ്പിച്ചു. (വയനാട് ജില്ലയിലെ തിരുനെല്ലി, പൊഴുതന, നൂൽപ്പുഴ, തവിഞ്ഞാൽ, പൂതാടി തുടങ്ങിയ 5 ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിലെ ബി.എം.സി. കൾക്കായി പൊതു ബോധവൽക്കരണ പരിപാടിയും; ഓരോ പഞ്ചായത്ത് ബി.എം.സി.കൾക്കായി പ്രത്യേക പരിശീലന പരിപാടിയും സംഘടിപ്പിച്ചു.)
- » 5 ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളിലും വെയർ ഹൗസ് നിർമ്മിച്ചു.
- » 5 ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളിലും ഉണക്കുതറ നിർമ്മിച്ചു
- » മുല്യവർദ്ധിത ഉൽപ്പന്നങ്ങൾ തയ്യാറാക്കുന്നതിനായി യന്ത്രസാമഗ്രികൾ ഒരു പഞ്ചായത്തിൽ സ്ഥാപിച്ചു
- » രണ്ട് കൈപ്പുസ്തകങ്ങൾ (പരിശീലന കൈപ്പുസ്തകം, ഔഷധസസ്യങ്ങളുടെ സംരക്ഷണം, പരിപോഷിപ്പിക്കൽ, ശേഖരണം, സംസ്കരണം, സൂക്ഷിപ്പ്, വിൽപ്പന എന്നിവയുടെ മികച്ച രീതികൾ ഉൾപ്പെടുത്തി കൊണ്ടുള്ള മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശക കൈപ്പുസ്തകം) തയ്യാറാക്കി.
- » മഹാത്മാഗാന്ധി ദേശീയ ഗ്രാമീണ തൊഴിലുറപ്പ് പദ്ധതിയുമായി സംയോജിപ്പിച്ച്, ഔഷധഗുണമുള്ള ബഹു വർഷികളായിട്ടുള്ള ഔഷധികളും കുറ്റിച്ചെടികളും വച്ചുപിടിപ്പിച്ചു.
- » മുല്യവർദ്ധിത ഉൽപ്പന്നങ്ങൾക്കും, ചെറുകിട വ്യവസായ സംരംഭങ്ങൾ വികസിപ്പിക്കുന്നതിനും, ബി.എം.സി. അംഗങ്ങൾക്കും കുടുംബശ്രീ അംഗങ്ങൾക്കും പരിശീലന പരിപാടികൾ സംഘടിപ്പിച്ചു
- » ഔഷധസസ്യങ്ങളുടെ സംരക്ഷണം, പരിപോഷിപ്പിക്കൽ, സുസ്ഥിരരോപയോഗം, വിൽപ്പന എന്നിവയ്ക്കായി 5 പഞ്ചായത്തുകളിൽ ബി.എം.സി. യുടെ രക്ഷാധികാരത്തിൽ, പദ്ധതിയുടെ സുസ്ഥിരത ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിന് ട്രസ്റ്റ് രൂപീകരിച്ചു

പദ്ധതിയുടെ അവസാനഘട്ടത്തിൽ നടപ്പിലാക്കാനുദ്ദേശിക്കുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങൾ:

- » ഇൻഡസ്ട്രി മീറ്റ് - ആയുർവേദിക് ഫാർമസ്യൂട്ടിക്കൽ മേഖലകളുമായി വിപണന സഹായവും വിപണിയും വികസിപ്പിക്കൽ.
- » പദ്ധതി ഉദ്ദേശലക്ഷ്യങ്ങൾക്കനുസരിച്ച്, സുസ്ഥിരത ഉറപ്പാക്കിക്കൊണ്ട് ഭാവിയിൽ പദ്ധതി തുടരുന്നതിനായി ട്രസ്റ്റുകളെ ശാക്തീകരിക്കുക.

6. യു.എൻ.ഡി.പി.- ജി.ഇ.എഫ്. സാമ്പത്തികസഹായത്തോടെയുള്ള ഇന്ത്യ- മൂന്നാർ ലാന്റ്സ്കേപ്പ് പദ്ധതി

1. നിലവിലെ സസ്യ-ജന്തുജാലങ്ങളുടെ വിവരങ്ങൾ ക്രോഡീകരിച്ച്, രേഖപ്പെടുത്തൽ, മൂന്നാർ ലാന്റ്സ്കേപ്പ് പദ്ധതി പ്രദേശത്തെ ഡോക്യുമെന്റ് ചെയ്തിട്ടുള്ള വിവരങ്ങളിലെ പ്രധാന പോരായ്മകൾ കണ്ടെത്തുക.

2198.78 ചതുരശ്ര കിലോമീറ്റർ വിസ്തൃതിയിൽ വ്യാപിച്ചുകിടക്കുന്ന അഞ്ചുനാടും സമീപപ്രദേശങ്ങളുമാണ് പഠന പ്രദേശം. ഇടുക്കി ജില്ലയിലെ അടിമാലി ബ്ലോക്കിൽപ്പെട്ട മൂന്നാർ, ദേവികുളം, ചിന്നക്കനാൽ, കാന്തളൂർ, വട്ടവട, ഇടമലക്കുടി, മറയൂർ, മാങ്കുളം, അടിമാലി പഞ്ചായത്തുകളും, എറണാകുളം ജില്ലയിലെ കോതമംഗലം ബ്ലോക്കിൽപ്പെട്ട കുട്ടമ്പുഴ പഞ്ചായത്ത്, തൃശ്ശൂർ ജില്ലയിലെ ചാലക്കുടി ബ്ലോക്കിൽപ്പെട്ട ആതിരപ്പിള്ളി പഞ്ചായത്ത് എന്നിവ ഇതിലുൾപ്പെടുന്നു. പശ്ചിമഘട്ടത്തിലെ ജൈവവൈവിധ്യ പ്രാധാന്യമുള്ള ഈ മേഖലയിലെ (മൂന്നാർ ലാന്റ്സ്കേപ്പ്) സസ്യ-ജന്തുജാലങ്ങളുടെ സമഗ്രമായ വിവരങ്ങൾ രേഖപ്പെടുത്തി, അവയുടെ സംരക്ഷണ മാർഗ്ഗങ്ങൾ വികസിപ്പിക്കുക എന്നതാണ് പദ്ധതിയിലൂടെ പ്രധാനമായും ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്.

2. വിവിധ മേഖലകളിലെ പാരിസ്ഥിതിക വികസന ചരിത്രവും പദ്ധതി പ്രദേശത്തെ തെരഞ്ഞെടുത്ത മേഖലകളിൽ ഉണ്ടായിട്ടുള്ള മാറ്റങ്ങൾ വിശകലനം ചെയ്യുക.

സാംസ്കാരികവും, ചരിത്രപരവും, വികസനപരവുമായിട്ടുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ വിലയിരുത്തി, പാരിസ്ഥിതിക ഘടകങ്ങളിൽ ഉണ്ടാക്കിയിട്ടുള്ള മാറ്റങ്ങൾ രേഖപ്പെടുത്തുന്നതോടൊപ്പം, പ്രധാന കാരണങ്ങളും വിശകലനം ചെയ്യുക എന്നതാണ് പദ്ധതിയുടെ പ്രധാന ലക്ഷ്യം.

7. ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ ആക്ഷൻ പ്ലാൻ (എൻ.ബി.എ.പി.), 2008, ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ ലക്ഷ്യങ്ങൾ എന്നിവയുടെ ഭാഗമായി കൃഷി, കാർഷിക മേഖലകളുടെ ശാക്തീകരണം - സാമ്പത്തിക സഹായം : ഫുഡ് ആന്റ് അഗ്രിക്കൾച്ചർ ഓർഗനൈസേഷൻ (എഫ്.എ.ഒ.)

കേരള സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡ് ഫുഡ് ആന്റ് അഗ്രിക്കൾച്ചർ ഓർഗനൈസേഷനുമായി സഹകരിച്ച്, ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ ആക്ഷൻ പ്ലാൻ (എൻ.ബി.എ.പി.), 2008, ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ ലക്ഷ്യങ്ങൾ എന്നിവയുടെ ഭാഗമായി കൃഷി, കാർഷിക മേഖലകളുടെ ശാക്തീകരണം എന്ന പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കിവരുന്നു. കേരളം, മിസോറാം, പശ്ചാത്ത് എന്നീ സംസ്ഥാനങ്ങളിലെ തെരഞ്ഞെടുത്ത ജില്ലകളിലാണ് ടി പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കുന്നത്. ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിയും സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡുകളുമാണ് പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കുന്നത്. ജൈവവൈവിധ്യ പരിപാലന സമിതികൾ (ബി.എം.സി.കൾ), തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പ്, കൃഷി, ഫിഷറീസ് വകുപ്പുകൾ എന്നിവരാണ് പദ്ധതിയിലെ മറ്റു പങ്കാളികൾ.

പദ്ധതിയുടെ പ്രധാന ലക്ഷ്യങ്ങൾ:

1. കാർഷിക ജൈവവൈവിധ്യ സംരക്ഷണത്തിന്റെ ഭാഗമായി കൃഷി, കാർഷിക മേഖലകളിൽ ദേശീയതലത്തിലും, സംസ്ഥാന തലത്തിലും, പ്രാദേശിക തലത്തിലും നടപ്പിലാക്കിവരുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങൾ ക്രമാനുഗതമായി വിപുലീകരിക്കുന്നതിനും, 2014 ലെ ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ ആക്ഷൻ പ്ലാൻ പ്രകാരം റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യുക.
2. കൃഷി, കാർഷിക മേഖലകളിലെ നിലവിലെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ മൂലം കാർഷിക ജൈവവൈവിധ്യ സംരക്ഷണം, പരിപാലനം, ഉപയോഗം എന്നിവയ്ക്കുണ്ടാകാവുന്ന പരിണതഫലങ്ങൾ ഇല്ലാതാക്കുന്നതിനുള്ള മാർഗ്ഗങ്ങൾ കണ്ടെത്തുന്നതിന് സർക്കാർതലത്തിലും, പ്രാദേശികമായും, ബന്ധപ്പെട്ട തൽപ്പരകക്ഷികളുമായും വിദഗ്ദതല ചർച്ചകൾ നടത്തുക.
3. ദേശീയതലത്തിലും, സംസ്ഥാന തലത്തിലും, പ്രാദേശിക തലത്തിലും കാർഷിക ജൈവവൈവിധ്യ സംരക്ഷണ മേഖലയിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്നവർക്ക്, ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ ലക്ഷ്യങ്ങൾ കൈവരിക്കുന്നതിനായി നൈപുണ്യ വികസന പരിപാടികൾ സംഘടിപ്പിക്കുക.
4. കാർഷിക ജൈവവൈവിധ്യ സംരക്ഷണം മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിനായി, കൃഷി, കാർഷിക മേഖലകളിലെ നയ രൂപീകരണത്തിനും, കർമ്മ പദ്ധതി വികസിപ്പിക്കുന്നതിനുമുള്ള മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ നൽകുക. 2019 ഫെബ്രുവരി 11 ന് ആലപ്പുഴയിലെ കയർ മെഷീൻ നിർമ്മാണ കമ്പനിയിൽ വച്ച് ഒരു ശില്പശാല സംഘടിപ്പിച്ചു. സംസ്ഥാന സർക്കാർ ഉദ്യോഗസ്ഥർ, അനുബന്ധ വകുപ്പുകളിലെ ഉദ്യോഗസ്ഥ പ്രതിനിധികൾ, കാർഷിക സർവ്വകലാശാലയിലെ ഗവേഷകർ തുടങ്ങിയവരെ പങ്കെടുപ്പിച്ചുകൊണ്ട് തിരുവനന്തപുരം മസ്കറ്റ് ഹോട്ടലിൽ വച്ച് 2019 ഫെബ്രുവരി 12 ന് സംസ്ഥാനതല ശില്പശാല സംഘടിപ്പിച്ചു. സംസ്ഥാനത്തിന്റെ വിവിധ ഭാഗങ്ങളിൽ നിന്നും ഏകദേശം 30 പേർ ടി ശില്പശാലയിൽ പങ്കെടുത്തു.

8. ഇന്ററാക്ടീവ് ബയോ പ്രോജക്ട് - ഇർമ്മൻ സർക്കാരിന്റെ ഇന്റർനാഷണൽ ക്ലൈമറ്റ് ഇനീഷ്യേറ്റീവിലൂടെ നടപ്പിലാക്കുന്ന കൊച്ചി നഗരത്തിന്റെ പ്രാദേശിക ജൈവവൈവിധ്യ ആക്ഷൻ പ്ലാൻ വികസിപ്പിക്കുന്ന പദ്ധതി:

കേന്ദ്ര പരിസ്ഥിതി -വനം മന്ത്രാലയം ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിയുമായി ചേർന്നാണ് ഇന്ററാക്ടീവ് ബയോ പ്രോജക്ട് നടപ്പിലാക്കുന്നത്. ഇന്റർനാഷണൽ ക്ലൈമറ്റ് ഇനീഷ്യേറ്റീവിന് കീഴിൽ ജർമ്മൻ സർക്കാരിന്റെ

പരിസ്ഥിതി സംരക്ഷണ മന്ത്രാലയം നടപ്പിലാക്കുന്ന ടി പദ്ധതി, തദ്ദേശസ്ഥാപനങ്ങളുടെ സുസ്ഥിരതയ്ക്കായി പ്രവർത്തിക്കുന്ന ICLEI എന്ന സ്ഥാപനത്തിനാണ് നൽകിയിരിക്കുന്നത്. നാല് വർഷകാലയളവിലെ പദ്ധതി ഇന്ത്യ, ബ്രസീൽ, ടാൻസാനിയ എന്നീ മൂന്ന് രാജ്യങ്ങളിലാണ് നടപ്പിലാക്കുന്നത്. ഭരണസംവിധാനത്തിന്റെ എല്ലാതലങ്ങളിലും ജൈവവൈവിധ്യ പരിപാലനത്തിന്റെ സംയോജനം ശാക്തീകരിക്കുക, ദേശീയ- സംസ്ഥാന തലങ്ങളിൽ നഗരങ്ങളിലെ ആവാസവ്യവസ്ഥ പരിപാലനത്തിനായുള്ള അതോറിറ്റികളുമായുള്ള സഹകരണം പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുക എന്നിവയാണ് പദ്ധതിയുടെ ലക്ഷ്യം. ടി പദ്ധതിയുടെ മാതൃകാ നഗരം കൊച്ചിയും, സാറ്റലൈറ്റ് നഗരങ്ങൾ പനജിയും മാംഗ്ലൂരുമാണ്. പദ്ധതിയുടെ നടത്തിപ്പിന് മേൽനോട്ടം വഹിക്കുന്നതിനും, തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുമായി ചർച്ചകൾ നടത്തി, പ്രാദേശിക ജൈവവൈവിധ്യ ആക്ഷൻ പ്ലാൻ തയ്യാറാക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ കൈക്കൊള്ളുന്നതിനും സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡിനെയാണ് കേന്ദ്ര പരിസ്ഥിതി -വനം മന്ത്രാലയവും ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിയും ചുമതലപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നത്. സംസ്ഥാനതലത്തിൽ ഭൂവിനിയോഗം ആസൂത്രണം ചെയ്യുന്നതിൽ ജൈവവൈവിധ്യത്തെ മുഖ്യധാരയിൽ കൊണ്ടുവരിക എന്ന ഉദ്ദേശ്യത്തോടെ നടപ്പിലാക്കുന്ന ടി പദ്ധതി കേരളത്തിന് വളരെയധികം പ്രയോജനപ്രദമാണ്.

9. ജൈവവൈവിധ്യ ഗവേഷണം

കേരള സർവ്വകലാശാലയുടെ അംഗീകൃത ഗവേഷണ സ്ഥാപനമാണ് കേരള സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡ്. ജൈവവൈവിധ്യവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട വിവിധ മേഖലകളിൽ ഗവേഷണം നടത്തുന്ന 10 ഡോക്ടറൽ ഫെല്ലോമാർക്ക് ബോർഡ് ഫെല്ലോഷിപ്പ് നൽകി വരുന്നു. അവയിൽ ചില ഗവേഷണ വിഷയങ്ങൾ താഴെ ചേർക്കുന്നു

- a. Phytochemistry and pharmacology of Ethnomedicinal plants used by Malaipandaram tribes of Southern Western Ghats
- b. Radiometric characterization of native flowers in Kerala
- c. A study on the Biology of earthworms in the selected areas of Kottayam
- d. Diversity and abundance of Hymenopteran parasitoids and pests of rice with special reference to farming practices in Kerala
- e. Micropropagation of *Vernonia anthelmintica* and Characterization of Anti-diabetic Compound from its Invitro culture
- f. Biodiversity assessment and Biomonitoring of Bharathapuzha, Kerala
- g. Taxonomy and Diversity of Theridiidae (Araneae) in Kerala.
- h. Taxonomy, Systematic & conservation of Nemacheilid loaches (Teleostei:Nemacheilidae) of Southern Western Ghats
- i. Taxonomy & molecular Phylogenetics of Wrasses (Labrida) and puffer fishes (Tetraodontidae) of Kerala
- j. A comparative study of Mixed Species Bird Flocks in a natural forest habitat & selected human modified landscapes in Wayanad

ജൈവവിഭവങ്ങളുടെ ഉപയോഗത്തിൽ നിന്നും ലഭ്യമാകുന്ന പ്രയോജനങ്ങളുടെ തുല്യവും നീതിപൂർവ്വമായ പങ്കുവെയ്ക്കൽ (Access and Benefit Sharing)

2017-18 കാലയളവിൽ ജൈവവിഭവങ്ങൾ വ്യാവസായികാടിസ്ഥാനത്തിൽ ഉപയോഗിക്കുന്ന 500 ൽപ്പരം സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് ജൈവവൈവിധ്യ നിയമത്തിലെ വ്യവസ്ഥകൾ അനുസരിക്കുന്നതിനായി നോട്ടീസ് നൽകുകയുണ്ടായി. അതിന്റെ ഫലമായി, 195 സ്ഥാപനങ്ങളിൽ നിന്നും ഫോറം 1 പ്രകാരം അപേക്ഷ ലഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. മറ്റുള്ളവർക്ക് തുടർച്ചയായി നോട്ടീസ് അയയ്ക്കുകയും, അവയിൽ ചിലരുമായി ചർച്ച നടത്തുകയുണ്ടായി. ഇത്തരം ശ്രമങ്ങളുടെ ഫലമായി, സംസ്ഥാനത്ത് ആദ്യമായി 4 സ്ഥാപനങ്ങൾ എ.ബി.എസ്. കരാറിൽ ഒപ്പിട്ടു. പ്രസ്തുത സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് 2018 ലെ ലോക പരിസ്ഥിതി ദിനാചരണവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് സംഘടിപ്പിച്ച പൊതുപരിപാടിയിൽ വച്ച് ബഹുമാനപ്പെട്ട കേരള മുഖ്യമന്ത്രി സർട്ടിഫിക്കറ്റ് നൽകുകയുണ്ടായി.

2019 മാർച്ച് 1 ന് എ.ബി.എസ്സിന്റെ ആദ്യ വിദഗ്ദതല യോഗം നടത്തി. യോഗത്തിൽ പ്രധാനമായും ചർച്ച ചെയ്ത വിഷയങ്ങൾ:

1. ജൈവവൈവിധ്യ നിയമത്തിന്റെ പരിധിയിൽ വരുന്നതും, ജൈവവിഭവങ്ങൾ വ്യാവസായികാടിസ്ഥാനത്തിൽ ഉപയോഗിക്കുന്നതുമായിട്ടുള്ള സ്ഥാപനങ്ങളെ കണ്ടെത്തുന്നതിനുള്ള നടപടിക്രമം തയ്യാറാക്കുക.
2. മേഖലാടിസ്ഥാനത്തിൽ എ.ബി.എസ്സിനായി മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ തയ്യാറാക്കുന്നതിന് വിദഗ്ദതല കമ്മിറ്റി നിർദ്ദേശിച്ചു.
3. ജൈവവിഭവങ്ങൾ വ്യാവസായികാവശ്യത്തിന് ശേഖരിക്കുമ്പോൾ ശേഖരണചീസ് ഇടാക്കുന്നതിന് ബി.എം.സി.കളെ ശാക്തീകരിക്കുന്നതിന് നിർദ്ദേശിച്ചു.

എൻ.ബി.എ. മുഖേന ജൈവവൈവിധ്യ നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 3 പ്രകാരമുള്ള ഫോറം ഒന്നിലൂടെ ലഭ്യമായ അപേക്ഷകളുടെ വിശദാംശങ്ങൾ:

ക്രമ നം.	അനുമതി നൽകിയവ	നിബന്ധനയോടുകൂടി അനുമതി നൽകിയവ	തിരഞ്ഞെടുത്തവ	തീർച്ചാകാത്തവ
1	M/s. Pioneer Hi Bred Private Limited Somajiguda, Hyderabad-500 082, Telangana.	Dr. Achyut Kumar Banerjee School Of Life sciences, Sun Yat-sen University, China.	Mr. Yong Pang Choong, Director, The Green Venture Sandalwood Plantation, Kuala Lumpur	
2	Mr.Gideon OYeshina OYeku Ora - ekitilane Akrngbile, Moniya, Ibadan, Nigeria.	Dr. Maria Thaker, Assistant Professor, Centrefor Ecological Sciences, Indian Institute of Science, Bengaluru		
3	M/s. Pioneer Hi Bred Private Limited, 3 D F1oor, 6-3-L099 /1100, Babukhan's Millennium Centre, Raj Bhavan Road, Somajiguda, Hyderabad- 500 082			

നിയമ നടപടികൾ

കേരള ഹൈക്കോടതിയിൽ ആറ് കേസുകൾ തീർപ്പാകാനുണ്ട്. ജൈവവൈവിധ്യ നിയമം 2002, വകുപ്പ് 7, ജൈവ വൈവിധ്യ ചട്ടങ്ങൾ 2008, ചട്ടം 16 എന്നിവ പ്രകാരം ജൈവവിഭവങ്ങൾ വ്യാവസായികാടിസ്ഥാനത്തിൽ ഉപയോഗിക്കുന്ന സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് ബോർഡ് നൽകിയ നോട്ടീസുകളുടെ തുടർച്ചയായാണ് പ്രസ്തുത സ്ഥാപനങ്ങൾ കേസ് ഫയൽ ചെയ്തിരിക്കുന്നത്.

- 1. Writ petition No :W.P. (C) No. 40132/18
- 2. Writ petition No :W.P. (C) No. 41622/18
- 3. Writ petition No :W.P. (C) No. 41903/18
- 4. Writ petition No :W.P. (C) No. 35855/18
- 5. Writ petition No :W.P. (C) No. 41976/18
- 6. Writ petition No :W.P. (C) No. 42017/18

സർക്കാർ ഉത്തരവുകളും സമർപ്പിച്ച റിപ്പോർട്ടുകളും

1. ബോർഡിന്റെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ശാക്തീകരിക്കുന്നതിനുള്ള സർക്കാർ ഉത്തരവുകൾ

a. ജൈവവൈവിധ്യ പരിപാലനം, പരിസ്ഥിതി സംരക്ഷണം, കാലാവസ്ഥാ വ്യതിയാനം, ദുരന്ത നിവാരണം എന്നിവയ്ക്കായുള്ള വർക്കിംഗ് ഗ്രൂപ്പ് രൂപീകരണം

1994 ലെ കേരള പഞ്ചായത്തി രാജ് ആക്ട് പ്രകാരം തദ്ദേശസ്ഥാപനങ്ങളിൽ വിവിധ മേഖലകളിൽ പദ്ധതികൾ ആസൂത്രണം ചെയ്ത് നടപ്പിലാക്കുന്നതിന് വർക്കിംഗ് ഗ്രൂപ്പുകൾ രൂപീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇപ്രകാരം ജൈവവൈവിധ്യ പരിപാലനം, പരിസ്ഥിതി സംരക്ഷണം, കാലാവസ്ഥാ വ്യതിയാനം, ദുരന്ത നിവാരണം എന്നിവയ്ക്കായി, 19-09-2018 ലെ സ.ഉ. നം. 2462/2018/തസ്വഭവ. നമ്പർ സർക്കാർ ഉത്തരവ് പ്രകാരം ബി.എം.സി. അംഗങ്ങളെ ഉൾപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ട് വർക്കിംഗ് ഗ്രൂപ്പ് രൂപീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്

b. ജൈവവൈവിധ്യ സംരക്ഷണത്തിനായി ഓഫീസറെ നിയോഗിച്ചുകൊണ്ടുള്ള ഉത്തരവ്:

ജൈവവൈവിധ്യ നിയമം നടപ്പിലാക്കുന്നതിനും, പരിസ്ഥിതി കാവൽസംഘങ്ങളായി വർത്തിക്കുന്നതിന് ബി.എം.സി. കളെ ശാക്തീകരിക്കുന്നതിനും, ജൈവവൈവിധ്യ നോഡൽ ഓഫീസർമാരായി റേഞ്ച് ഓഫീസർമാരെ നിയോഗിച്ചു. (16.01.2019 ലെ സ.ഉ. നം. 19/2019/ വ&വന്യജീവി. നമ്പർ ഉത്തരവ്)

c. സംസ്ഥാനതല ജൈവവൈവിധ്യ സ്റ്റിയറിംഗ് കമ്മിറ്റി:

കേരളത്തിൽ 28 ൾപ്പരം സ്ഥാപനങ്ങളും/ വകുപ്പുകളും നേരിട്ടുള്ള ഫണ്ട് വിനിയോഗത്തിലൂടെയും അല്ലാതെയും ജൈവവൈവിധ്യ സംരക്ഷണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്തിവരുന്നുണ്ട്. അനുബന്ധ വകുപ്പുകളുടെ പ്രവർത്തനങ്ങളിലും നയങ്ങളിലും ജൈവവൈവിധ്യം കൂടി ഉൾപ്പെടുത്തുന്നതിനായി, പരിസ്ഥിതി, തദ്ദേശസ്വയംഭരണം, ജലവിഭവം, കൃഷി, വനം, ഫിഷറീസ്, ടൂറിസം, മൃഗസംരക്ഷണം എന്നീ വകുപ്പ് സെക്രട്ടറിമാർ, പരിസ്ഥിതി-കാലാവസ്ഥാ വ്യതിയാന ഡയറക്ടർ, കെ.എസ്.ബി.ബി. ചെയർമാൻ എന്നിവരെ ഉൾപ്പെടുത്തി, ജൈവവൈവിധ്യ സംസ്ഥാനതല സ്റ്റിയറിംഗ് കമ്മിറ്റി രൂപീകരിച്ചു. (11.05.2018 ലെ സ.ഉ. 60/2018/പരി. നമ്പർ സർക്കാർ ഉത്തരവ്) ടി കമ്മിറ്റിയുടെ ആദ്യയോഗം 03.08.2018 ന് പരിസ്ഥിതി വകുപ്പ് അഡീഷണൽ ചീഫ് സെക്രട്ടറിയുടെ അധ്യക്ഷതയിൽ ചേർന്നു. ജൈവവൈവിധ്യത്തെ ഗുണകരമായും ദോഷകരമായും ബാധിക്കാവുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങൾ, പദ്ധതികൾ എന്നിവ കണ്ടെത്തണമെന്ന് യോഗം നിർദ്ദേശിച്ചു. അനുബന്ധ സ്ഥാപനങ്ങളുടെയും വകുപ്പുകളുടെയും നയങ്ങളിലും, പദ്ധതികളിലും ജൈവവൈവിധ്യമെന്ന ആശയം ഉൾപ്പെടുത്തുന്നതിനായി ഉദ്യോഗസ്ഥരെ ഉൾപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ട് 'വിർചൽ ബയോഡൈവേഴ്സിറ്റി കേഡർ' രൂപീകരിക്കുന്നതിനും നിർദ്ദേശിച്ചു.

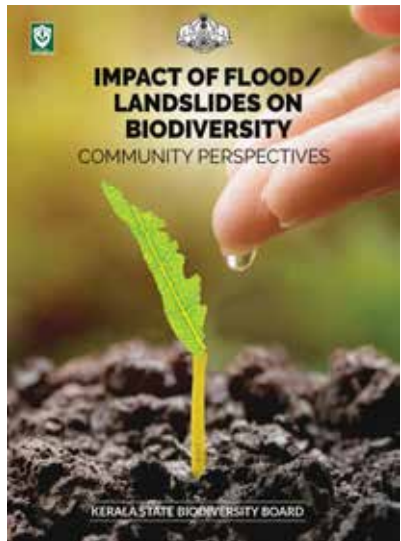
2. സർക്കാരിന് സമർപ്പിച്ച പ്രധാന റിപ്പോർട്ടുകൾ

a. സി.ബി.ഡി. യിൽ സമർപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള ഇന്ത്യയുടെ ആറാമത് ദേശീയ റിപ്പോർട്ടിന്റെ ഭാഗമായുള്ള കേരളത്തിന്റെ റിപ്പോർട്ട്

ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ ലക്ഷ്യങ്ങൾ കൈവരിക്കുന്നതിന്റെ ഭാഗമായി കേരളത്തിലുണ്ടായിട്ടുള്ള പുരോഗതി സംബന്ധിച്ച റിപ്പോർട്ട് ബോർഡ് സമർപ്പിച്ചു. സി.ബി.ഡി. യിൽ സമർപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള ഇന്ത്യയുടെ ആറാമത് ദേശീയ റിപ്പോർട്ട് സമർപ്പിക്കുന്നതിനായി എൻ.ബി.എ. നടത്തിയ കൂടിയാലോചനാ യോഗങ്ങളെ തുടർന്നാണ് ടി റിപ്പോർട്ട് സമർപ്പിച്ചത്. റിപ്പോർട്ട് തയ്യാറാക്കുന്നതിന് ഭാഗമായി, ഗവേഷണ സ്ഥാപനങ്ങൾ, അനുബന്ധ വകുപ്പുകൾ എന്നിവയുമായി നിരവധി വിദഗ്ദതല യോഗങ്ങൾ ബോർഡ് നടത്തുകയുണ്ടായി. ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ ലക്ഷ്യങ്ങൾ 1, 2, 3, 6, 9, 10, 11 എന്നിവ നടപ്പാക്കുന്നതിനായി ബോർഡ് നടത്തിയ പ്രവർത്തനങ്ങളും കൈവരിച്ച നേട്ടങ്ങളുമാണ് റിപ്പോർട്ടിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളത്.

b. പ്രളയം-ഉരുൾപ്പൊട്ടലും ജൈവവൈവിധ്യത്തിനുമായിട്ടുള്ള ആഘാതം - സാമൂഹിക കാഴ്ചപ്പാട്

പ്രളയവും, ഉരുൾപ്പൊട്ടലും സംസ്ഥാനത്തെ ഭൂപ്രകൃതി, കാർഷികവൈവിധ്യം, ജൈവജാതിയിനങ്ങളുടെ വൈവിധ്യം, സാംസ്കാരിക വൈവിധ്യം എന്നിവയെ എപ്രകാരം ബാധിച്ചു എന്നതാണ് പ്രസ്തുത റിപ്പോർട്ടിൽ ഉൾക്കൊള്ളിച്ചിട്ടുള്ളത്. സസ്യ-ജന്തുജാലങ്ങൾ ഉൾപ്പെടുന്ന ജൈവജാതിയിനങ്ങൾക്കും, ആവാസവ്യവസ്ഥകൾക്കും ഉണ്ടായിട്ടുള്ള ആഘാതവും ടി റിപ്പോർട്ടിൽ ചേർത്തിട്ടുണ്ട്. പൂഴകൾ, വനം, തോട്ടങ്ങൾ, കൃഷിയിടങ്ങൾ തുടങ്ങി വ്യത്യസ്തങ്ങളായ 771 ത്പരം ഭൂവിഭാഗങ്ങളെ ദുരന്തം ബാധിച്ചു. 86 ശതമാനത്തോളം പ്രദേശത്തും മണ്ണൊലിപ്പ് ബാധിച്ചു. വെള്ളപ്പൊക്കം മൂലം ജീവജാലങ്ങളുടെ സാഭാവിക വാസസ്ഥലങ്ങൾക്ക് മാറ്റമുണ്ടാകുകയും, പല ജീവജാലങ്ങളെയും ദോഷകരമായി ബാധിക്കുകയും ചെയ്തു. നവകേരളം മിഷന്റെ ഭാഗമായി, സുസ്ഥിര വികസനത്തിനായി ഹ്രസ്വ/ ദീർഘകാലപരിസ്ഥിതി-ജൈവവൈവിധ്യ സംരക്ഷണ മാർഗ്ഗങ്ങൾ റിപ്പോർട്ടിൽ നിർദ്ദേശിച്ചിട്ടുണ്ട്. 2019 ജനുവരി 27 ന് തലശ്ശേരിയിൽ വെച്ചു നടത്തിയ പ്രഥമ കേരള സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ കോൺഗ്രസ്സിന്റെ ഉദ്ഘാടന ചടങ്ങിൽ വെച്ച് പ്രസ്തുത റിപ്പോർട്ട് ഔദ്യോഗികമായി ബഹുമാനപ്പെട്ട മുഖ്യമന്ത്രിയ്ക്ക് സമർപ്പിച്ചു.

c. റിബിൽഡ് കേരള ഡവലപ്മെന്റ് പ്രോജക്ട് (RKDP)

പ്രളയാനന്തരം ജൈവവൈവിധ്യം നേരിടുന്ന വെല്ലുവിളികളെക്കുറിച്ചും, ജൈവവൈവിധ്യ മേഖലയിൽ നടത്തേണ്ട വീണ്ടെടുക്കലിനെക്കുറിച്ചും വിശദമായ റിപ്പോർട്ട് റീബിൽഡ് കേരള ഡവലപ്മെന്റ് പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി ബോർഡ് സമർപ്പിച്ചു. റിപ്പോർട്ടിൽ താഴെപ്പറയുന്നവ ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്:

- a. കേരളത്തിൽ ജൈവവൈവിധ്യം നേരിടുന്ന വെല്ലുവിളികൾ
- b. വെല്ലുവിളികൾ തരണം ചെയ്യുന്നതിന് താഴെപ്പറയുന്ന തലങ്ങളിൽ സ്വീകരിക്കേണ്ട ഉപായങ്ങൾ

- i. നയരൂപീകരണം/ സർക്കാർ ഉത്തരവുകൾ/ സർക്കാർ നിർദ്ദേശങ്ങൾ
- ii. പ്രവർത്തന സംവിധാനം
- iii. തന്ത്രങ്ങളും കർമ്മപദ്ധതിയും
- iv. സാങ്കേതിക പഠനങ്ങൾ

d. കേരളത്തിലെ കാവുകളെക്കുറിച്ചുള്ള റിപ്പോർട്ട്

കേരളത്തിൽ ആചാരങ്ങളുടെ ഭാഗമായി സംരക്ഷിച്ചുവരുന്ന പ്രാദേശിക ജൈവവൈവിധ്യ കലവറകളാണ് കാവുകൾ. പഴയകാല ഹിന്ദു തറവാടുകളിലും, ക്ഷേത്രങ്ങളിലും സംരക്ഷിച്ചുവരുന്ന കാവുകൾ സമീപത്തെ കൃഷിയിടങ്ങളിലെ പ്രധാന ജലസ്രോതസ്സുകളാണ്. കേരള നിയമസഭ പരിസ്ഥിതി സമിതിയുടെ നിർദ്ദേശപ്രകാരമാണ് കാവുകളെക്കുറിച്ചുള്ള പഠനം നടത്തിയത്. പഠനത്തിന്റെ ഭാഗമായി, എല്ലാ ജില്ലകളിലും തദ്ദേശഭരണസ്ഥാപനങ്ങളിൽ ബോർഡിന്റെ ജില്ലാ കോർഡിനേറ്റർമാരും പ്രോജക്ട് ഫെല്ലോമാരും കാവുകളെക്കുറിച്ചുള്ള സർവ്വേ നടത്തി, 7058 കാവുകൾ റിപ്പോർട്ട് ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ഏറ്റവും കൂടുതൽ കാവുകൾ ആലപ്പുഴ ജില്ലയിലും കുറവ് കാവുകൾ ഇടുക്കി ജില്ലയിലുമാണ് റിപ്പോർട്ട് ചെയ്തിട്ടുള്ളത്. 0.5 സെന്റ് മുതൽ ഏക്കറോളം വിസ്തൃതിയുള്ള കാവുകളാണ് റിപ്പോർട്ട് ചെയ്തിട്ടുള്ളത്. റിപ്പോർട്ട് സർക്കാരിന് സമർപ്പിച്ചു.

3. വിദഗ്ദ്ധരുടെ കമ്മിറ്റി യോഗങ്ങൾ

a. സംസ്ഥാനതല തിമാറ്റിക് എക്സ്പേർട്ട് കമ്മിറ്റിയുടെ പ്രഥമ യോഗം

ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിയുടെ സാമ്പത്തിക സഹായത്തോടെ സംസ്ഥാനതല തിമാറ്റിക് എക്സ്പേർട്ട് കമ്മിറ്റിയുടെ അനുബന്ധം 2 പ്രഥമ യോഗം 01.03.2018 ന് തിരുവനന്തപുരം സെൻട്രൽ റസിഡൻസിയിൽ വെച്ച് നടത്തി. യോഗത്തിൽ പങ്കെടുത്ത വിദഗ്ദ്ധരെ മെമ്പർ സെക്രട്ടറി ഡോ. വി. ബാലകൃഷ്ണൻ സ്വാഗതം ചെയ്യുകയും യോഗത്തിന്റെ പ്രധാന ഉദ്ദേശ്യങ്ങൾ വിവരിക്കുകയും ചെയ്തു. ചെയർമാൻ ഡോ. എസ്.സി. ജോഷി അദ്ധ്യക്ഷത വഹിച്ച ചടങ്ങു്, ബഹു. മുഖ്യമന്ത്രിയുടെ ശാസ്ത്ര ഉപദേഷ്ടാവായ ശ്രീ. എം.സി. ദത്തൻ ഉദ്ഘാടനം ചെയ്തു. ബി.എം.സി. കളെ ശാക്തീകരിക്കുന്നതിനായി പ്രാദേശികമായി പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്തണമെന്ന് അദ്ദേഹം ആവശ്യപ്പെട്ടു. ജൈവവൈവിധ്യ മേഖലയിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്നതിന് യുവതലമുറയെ വോളന്റിയർ ഗ്രൂപ്പായി കണ്ടെത്തണമെന്നും അദ്ദേഹം നിർദ്ദേശിച്ചു. ബോർഡ് അംഗം ഡോ. ടി.എസ്. സ്വപ്ന ചടങ്ങിൽ കൃതജ്ഞത രേഖപ്പെടുത്തി.

സംസ്ഥാനതല തിമാറ്റിക് എക്സ്പേർട്ട് യോഗം

സംസ്ഥാനതല തിമാറ്റിക് എക്സ്പേർട്ട് യോഗം

b. പ്രളയാനന്തര ജൈവവൈവിധ്യ പഠനത്തിന്റെ ഭാഗമായുള്ള സംസ്ഥാനതല വിദഗ്ദ്ധരുടെ കോർ കമ്മിറ്റി യോഗങ്ങൾ

പ്രളയാനന്തര ജൈവവൈവിധ്യ പഠനത്തിന്റെ പ്രവർത്തന രീതിയെക്കുറിച്ച് ചർച്ച ചെയ്യുന്നതിനായി ഗവേഷണ സ്ഥാപനങ്ങൾ, അനുബന്ധ വകുപ്പുകൾ, സന്നദ്ധ സംഘടനകൾ എന്നിവിടങ്ങളിലെ പ്രതിനിധികളെ പങ്കെടുപ്പിച്ചുകൊണ്ട് വിദഗ്ദ്ധരുടെ യോഗം 04.09.2018 ന് നടത്തി. പ്രളയാനന്തരം ജൈവവൈവിധ്യത്തിനുണ്ടായിട്ടുള്ള ആഘാതത്തെക്കുറിച്ച് ബി.എം.സി. തലത്തിൽ സത്വരപഠനം നടത്തുന്നതിനും, തുടർന്ന് ആവാസവ്യവസ്ഥകൾക്കും, സ്പീഷീസുകൾക്കും ഉണ്ടായിട്ടുള്ള ആഘാതത്തെക്കുറിച്ച് പ്രത്യേകം പഠനം നടത്താവുന്നതിനും, ജൈവവിഭവങ്ങളുടെ സുസ്ഥിരോപയോഗത്തിനായി കർമ്മപദ്ധതികൾ വികസിപ്പിക്കുന്നതിനും നിർദ്ദേശിച്ചു. പ്രളയാനന്തര പഠനത്തിന്റെ പുരോഗതി വിലയിരുത്തുന്നതിനായി കോർ കമ്മിറ്റി യോഗങ്ങൾ 25.10.2018, 06.12.2018, 17.01.2019 തീയതികളിൽ സംഘടിപ്പിച്ചു. റീബിൽഡ് കേരള ഇനിഷ്യേറ്റീവ് കർമ്മപദ്ധതിയിൽ പഠനത്തിന്റെ ഭാഗമായുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങൾ സമർപ്പിക്കുന്നതിനായി 18.3.2019 ന് കോർ കമ്മിറ്റി യോഗം നടത്തി.

എക്സ്റ്റൻഷൻ, പരിശീലനങ്ങൾ

പ്രധാന പ്രവർത്തനങ്ങൾ

- » 2019 ജനുവരി മാസത്തിൽ തലശ്ശേരി ഗവ. ബ്രണ്ണൻ കോളേജിൽ വച്ച് പ്രഥമ കേരള സംസ്ഥാന ജൈവ വൈവിധ്യ കോൺഗ്രസ്സ് (കെ.എസ്.ബി.സി) സംഘടിപ്പിച്ചു. ജൈവവൈവിധ്യ കോൺഗ്രസ്സിന്റെ ഭാഗമായി, വിദഗ്ദരുടെ ശില്പശാല, ബി.എം.സി. മീറ്റ്, കുട്ടികളുടെ സംസ്ഥാനതല ജൈവവൈവിധ്യ കോൺഗ്രസ്സ്, എക്സിബിഷൻ എന്നിവ സംഘടിപ്പിച്ചു.
- » 2018-19 ലെ ജൈവവൈവിധ്യ അവാർഡുകൾ 12 വിഭാഗങ്ങളിൽ നൽകി.
- » വനം വകുപ്പ്, ഹരിതകേരളം മിഷൻ, ശുചിത്വമിഷൻ, കുടുംബശ്രീ, ദേശീയ തൊഴിലുറപ്പ് മിഷൻ, സാക്ഷരത മിഷൻ, നിയമ വിദ്യാർത്ഥികൾ, എന്നിവർക്ക് ബോധവൽക്കരണ പരിപാടികൾ സംഘടിപ്പിച്ചു.
- » അന്തർദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ ദിനാചരണം 22.05.2018 ന് തിരുവനന്തപുരത്തെ നാഷണൽ സെന്റർ ഫോർ എർത്ത് സയൻസ് സ്റ്റഡീസിൽ വച്ച് നടത്തി. 25 വർഷത്തെ ജൈവവൈവിധ്യ പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ ആഘോഷം എന്നതായിരുന്നു മുഖ്യവിഷയം. വേളി-ആക്കുളം കായലിന്റെ പാരിസ്ഥിതിക ശോഷണത്തെക്കുറിച്ച് ചർച്ച നടത്തി റിപ്പോർട്ട് സർക്കാരിന് സമർപ്പിച്ചു. ജൈവവൈവിധ്യ ദിനാചരണത്തിന്റെ ഭാഗമായി, ദേശീയതലത്തിൽ ഡിജിറ്റൽ ഫോട്ടോഗ്രാഫി മത്സരം, 'ഗ്രീൻ ഇമേജസ് 2018' സംഘടിപ്പിച്ചു.
- » 2018 ജൂൺ 5 ന് ബഹു. കേരള മുഖ്യമന്ത്രി ശ്രീ. പിണറായി വിജയൻ തിരുവനന്തപുരം വള്ളക്കടവിൽ ജൈവവൈവിധ്യ മ്യൂസിയം ഉദ്ഘാടനം ചെയ്തു.
- » ആൾ ഇൻഡ്യാ റേഡിയോയിലൂടെ ഹരിതവാണി എന്ന പേരിൽ ജൈവവൈവിധ്യ ബോധവൽക്കരണ പരിപാടി പ്രക്ഷേപണം ചെയ്തു
- » ജൈവവിഭവങ്ങൾ വാണിജ്യാടിസ്ഥാനത്തിൽ ഉപയോഗിക്കുന്ന കമ്പനികൾക്കായി ബോധവൽക്കരണ പരിപാടി സംഘടിപ്പിച്ചു.
- » റിപ്പോർട്ട് കാലയളവിൽ 21 സ്കൂളുകൾ ജൈവവൈവിധ്യ ക്ലബ്ബുകൾ രജിസ്റ്റർ ചെയ്തു. ആകെ 1565 ജൈവവൈവിധ്യ ക്ലബ്ബുകൾ കേരളത്തിൽ രജിസ്റ്റർ ചെയ്തുവരുന്നുണ്ട്
- » ട്രാവൻകൂർ നാഷണൽ ഹിസ്റ്ററി സൊസൈറ്റിയുടെ സഹകരണത്തോടെ 'ആന്റ്സ് ഓഫ് കേരള' എന്ന പുസ്തകം പ്രസിദ്ധീകരിച്ചു
- » 30 ജൈവവൈവിധ്യ ബോധവൽക്കരണ പരിപാടികൾക്ക് ബോർഡ് സാമ്പത്തിക സഹായം നൽകുകയും, 6 എക്സിബിഷനുകളിൽ ബോർഡ് പങ്കെടുക്കുകയും ചെയ്തു
- » സന്നദ്ധ സംഘടനകളും അക്കാദമിക് സ്ഥാപനങ്ങളുമായിട്ടുള്ള 30 സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് ജൈവവൈവിധ്യ സംരക്ഷണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്തുന്നതിനായി സാമ്പത്തിക സഹായം ബോർഡ് നൽകി.

1. ബയോഡൈവേഴ്സിറ്റി എഞ്ചുക്കേഷൻ

കേരള ജൈവവൈവിധ്യ മ്യൂസിയം

ഇന്ത്യയിലെ, പ്രത്യേകിച്ചും സംസ്ഥാനത്തിന്റെ ജൈവവൈവിധ്യത്തെയും, ആവാസവ്യവസ്ഥകളുടെയും വിശദാംശങ്ങൾ ഉൾപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ട് തിരുവനന്തപുരം ജില്ലയിൽ വള്ളക്കടവിൽ ഒരു ജൈവവൈവിധ്യ മ്യൂസിയം ബോർഡ് രൂപീകരിച്ചു. പൈതൃക കെട്ടിടമായ വള്ളക്കടവ് ബോട്ടുപുരയിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന ജൈവവൈവിധ്യ മ്യൂസിയം, ജൈവജാതിയിനങ്ങളുടെയും, ആവാസവ്യവസ്ഥകളുടെയും വൈവിധ്യത്തെക്കുറിച്ചും, സംസ്ഥാനതലത്തിലും, ദേശീയതലത്തിലും, ആഗോളതലത്തിലുമുള്ള ജൈവവൈവിധ്യ സംരക്ഷണ പ്രവർത്തനങ്ങളെക്കുറിച്ചും, ജൈവവിഭവങ്ങളുടെ സുസ്ഥിരരോപയോഗത്തെക്കുറിച്ചും ബോധവൽക്കരണം നൽകുന്നു. വിവിധ ജീവജാലങ്ങളുടെയും ആവാസവ്യവസ്ഥകളുടെയും മോഡലുകൾ ഉൾപ്പെടുന്ന ജൈവവൈവിധ്യ ഗ്യാലറികളാണ് മ്യൂസിയത്തിന്റെ പ്രധാന ആകർഷണം. ദിനോസറുകൾ, വംശനാശഭീഷണി നേരിടുന്ന ജീവജാലങ്ങൾ തുടങ്ങിയവയുടെ മോഡലുകൾ, ഇന്ററാക്ടീവ് കിയോസ്കുകൾ, എൽ.സി.ഡി. ഡിസ്പ്ലേകൾ, തുടങ്ങിയവ മ്യൂസിയത്തിലെ മറ്റ് ആകർഷണങ്ങളാണ്. രണ്ട് നിലകളിലായാണ് മ്യൂസിയം സജ്ജീകരിച്ചിരിക്കുന്നത്. ഇന്ത്യയിലെയും കേരളത്തിലെയും ജൈവവൈവിധ്യത്തിനായി മ്യൂസിയത്തിന്റെ ഒന്നാം നില രൂപപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു. ജൈവവൈവിധ്യ സംരക്ഷണം, സുസ്ഥിരരോപയോഗം, കാർഷിക ജൈവവൈവിധ്യം, തുടങ്ങിയ മേഖലകൾ കേന്ദ്രീകരിച്ചുള്ള ഇന്റ

റാക്ടീവ് പാനലുകളും വീഡിയോകളും താഴത്തെ നിലയിൽ കാണാവുന്നതാണ്. ജൈവവൈവിധ്യം നേരിടുന്ന വെല്ലുവിളികൾ, ദേശീയതലത്തിലും ആഗോളതലത്തിലുമുള്ള ജൈവവൈവിധ്യ സംരക്ഷണ സംരംഭങ്ങൾ, ഇന്ത്യയിലെ പ്രധാന ജൈവവൈവിധ്യ സംരക്ഷണ പ്രദേശങ്ങൾ എന്നിവയെക്കുറിച്ചുള്ള പാനലുകൾ ശ്രദ്ധയാകർഷിക്കുന്നവയാണ്. 50 പേരെ ഉൾക്കൊള്ളാവുന്നവിധത്തിൽ ഒരു ത്രീഡി തിയേറ്ററും സ്ഥാപിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഒരു മുറിയുടെ വലുപ്പത്തിൽ സജ്ജീകരിച്ചിട്ടുള്ള ആനിമേറ്റഡ് ഗ്ലോബായ സയൻസ് ഓൺ സ്ഫിയർ (എസ്.ഒ.എസ്.), മ്യൂസിയത്തിലെ മറ്റൊരു ആകർഷണമാണ്. ജൈവവൈവിധ്യത്തെക്കുറിച്ചും, ജൈവവൈവിധ്യം നേരിടുന്ന ഭീഷണികളെക്കുറിച്ചും, പ്രത്യേകിച്ച് കാലാവസ്ഥാ വ്യതിയാനത്തെക്കുറിച്ച് എസ്.ഒ.എസ്. ലഭ്യമാക്കുന്ന തത്സമയ വിവരങ്ങൾ വിദ്യാഭ്യാസരംഗത്ത് ബോധവൽക്കരണ സംവിധാനമായി പ്രയോജനപ്പെടുത്താവുന്നതാണ്. സമീപത്തുള്ള പാർവ്വതീപുത്തനാറിന്റെ ഭാഗമായിട്ടുള്ള ജലാശയം, വാട്ടർ ഫൗണ്ടേൺ, വെർട്ടിക്കൽ ഗാർഡൻ, അകാറിയം തുടങ്ങിയവയാൽ മനോഹരമാക്കിയിരിക്കുന്നു. ജൈവവൈവിധ്യ സംബന്ധമായിട്ടുള്ള എല്ലാവിധ അറിവുകളും ഒരു കൂടക്കീഴിലെന്നവണ്ണം മ്യൂസിയത്തിൽ ഒരുക്കിയിട്ടുണ്ട്. 19-ാം നൂറ്റാണ്ടിൽ പണികഴിപ്പിച്ച ബോട്ടുപുരയിൽ 5000 ചതുരശ്രയടി വിസ്തീർണ്ണത്തിലാണ് മ്യൂസിയം സജ്ജീകരിച്ചിരിക്കുന്നത്. കേരളത്തിന്റെ തനത് നെല്ലിനങ്ങളെക്കുറിച്ചും, സമുദ്ര ജൈവവൈവിധ്യത്തെക്കുറിച്ചും, ജീവജാലങ്ങളെക്കുറിച്ചും വളരെ സമഗ്രമായ വിവരങ്ങൾ കൂടി ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ള മ്യൂസിയം, സന്ദർശകർക്ക് വളരെ വിജ്ഞാനപ്രദമാകുമെന്ന് നിസ്സംശയം പറയാവുന്നതാണ്.

ജൈവവൈവിധ്യ മ്യൂസിയത്തിലെ സന്ദർശകർ

2. കേരള സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ കോൺഗ്രസ്സ് 2019

2019 ജനുവരി 26 മുതൽ 28 വരെ തലശ്ശേരി ഗവ. ബ്രണ്ണൻ കോളേജുമായി സഹകരിച്ച് പ്രഥമ കേരള സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ കോൺഗ്രസ്സ് തലശ്ശേരി ഗവ. ബ്രണ്ണൻ കോളേജിൽ സംഘടിപ്പിച്ചു. അറിവുകളും അനുഭവങ്ങളും കൈമാറുന്നതിനും, പ്രശ്നങ്ങൾ ചർച്ച ചെയ്യുന്നതിനും, മികച്ച സംരക്ഷണ മാതൃകകൾ മനസ്സിലാക്കുന്നതിനും എല്ലാറ്റിലുമുപരിയായി, ജൈവവൈവിധ്യ സംരക്ഷണത്തിന്റെ സന്ദേശം വ്യാപിപ്പിക്കുന്നതിനും 2019 മുതൽ എല്ലാ വർഷവും സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ കോൺഗ്രസ്സ് നടത്തുന്നതാണ്. 2019 ൽ സംഘടിപ്പിച്ച ജൈവവൈവിധ്യ കോൺഗ്രസ്സിന്റെ പ്രമുഖ പരിപാടികൾ;

1. വിദഗ്ദതല ശില്പശാലകൾ
 - ജൈവവൈവിധ്യ സംരക്ഷണത്തിന്റെ മികച്ച മാതൃകകൾ
 - ജൈവവൈവിധ്യ സംരക്ഷണം - മുൻഗണനകളും ഉപായങ്ങളും
2. ബി.എം.സി. മീറ്റ്
3. കുട്ടികളുടെ ജൈവവൈവിധ്യ കോൺഗ്രസ്സ്
4. ജൈവവൈവിധ്യ എക്സിബിഷൻ

ബഹു. മുഖ്യമന്ത്രി പ്രഥമ ജൈവവൈവിധ്യ കോൺഗ്രസ്സ് ഉദ്ഘാടനം ചെയ്യുന്നു.

ഗവേഷകർ, പരമ്പരാഗത കർഷകർ, സന്നദ്ധ സംഘടനകൾ, സ്ഥാപനങ്ങൾ, തുടങ്ങി ജൈവവൈവിധ്യ സംരക്ഷണ-പരിപാലന പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ സുപ്രധാന പങ്കുവഹിക്കുന്നവർക്കുള്ള വേദിയായിരുന്നു കേരള സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ കോൺഗ്രസ്സ്. 'കാലാവസ്ഥാ വ്യതിയാനവും ജൈവവൈവിധ്യത്തിന്റെ പുനരുജ്ജീവനവും' എന്നതായിരുന്നു പ്രഥമ സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ കോൺഗ്രസ്സിന്റെ മുഖ്യ വിഷയം. ജനുവരി 27 ന് ബഹു. മുഖ്യമന്ത്രി ശ്രീ. പിണറായി വിജയൻ കോൺഗ്രസ്സ് ഉദ്ഘാടനം ചെയ്തു. പുനയിലെ ഭാരതി വിദ്യാപീഠ് ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഓഫ് എൻവയോൺമെന്റ്, എഡ്യൂക്കേഷൻ ആന്റ് റിസർച്ചിലെ ഡയറക്ടറായ ഡോ. എറാക് ബറുച്ചു പ്ലീനറി സെഷൻ അഭിസംബോധന ചെയ്തു. തുടർന്ന്, ഗവേഷകർ, സംരക്ഷകർ, അക്കാദമിക് വിഭാഗം, ഉദ്യോഗസ്ഥർ എന്നിവരെ പങ്കെടുപ്പിച്ചുകൊണ്ട് വിദഗ്ദതല ശില്പശാലയും, സമാന്തരമായി, ദേശീയതലത്തിലും, സംസ്ഥാനതലത്തിലുമുള്ള മികച്ച ജൈവവൈവിധ്യ സംരക്ഷണ മാതൃകകളുടെ അവതരണവും ആദ്യദിനം നടത്തുകയുണ്ടായി. ജൈവവൈവിധ്യ സംരക്ഷണത്തിന്റെ മികച്ച മാതൃകകൾ, ജൈവവൈവിധ്യ സംരക്ഷണം - മുൻഗണനകളും ഉപായങ്ങളും എന്നീ വിഷയങ്ങളിലാണ് സമാന്തരമായിട്ട് സയന്റിഫിക് സെഷൻ സംഘടിപ്പിച്ചത്. രണ്ടാം ദിനം, ജൈവ-ആവാസവ്യവസ്ഥകളുടെ സംരക്ഷണാർത്ഥം വിവിധ ബി.എം.സി. കൾ നടപ്പിലാക്കിവരുന്ന പദ്ധതികളുടെ അവതരണം നടത്തി. ബി.എം.സി. കൾ നടത്തിവരുന്ന പദ്ധതികൾ സുസ്ഥിര മാതൃകയിൽ എപ്രകാരം നടത്തണമെന്ന കാര്യത്തിൽ, പരിപാടിയിൽ പങ്കെടുത്ത വിദഗ്ദ പാനൽ അംഗങ്ങൾ ബി.എം.സി. കൾക്ക് നിർദ്ദേശം നൽകുകയുണ്ടായി. കോൺഗ്രസ്സിന്റെ അവസാന ദിനം കുട്ടി ശാസ്ത്രജ്ഞന്മാർക്ക് വേണ്ടിയുള്ളതായിരുന്നു. കുട്ടികളുടെ പ്രോജക്ട് അവതരണം, ശാസ്ത്രജ്ഞന്മാരുമായുള്ള സംവേദന പരിപാടി, എന്നിവ അന്നേദിവസം സംഘടിപ്പിച്ചു. സമാന്തരമായി കോൺഗ്രസ്സിന്റെ ഭാഗമായി മൂന്നു ദിവസങ്ങളിലായി സംഘടിപ്പിച്ച കാലാവസ്ഥാ വ്യതിയാനത്തെ അതിജീവിക്കാൻ പര്യാപ്തമായ വിത്തുകളുടെയും, വിളയിനങ്ങളുടെയും കൈമാറ്റവും പ്രദർശനവും വളരെയേറെ ജനശ്രദ്ധയാകർഷിച്ചു. വൃശ്ചികൾ, സർക്കാർ സ്ഥാപനങ്ങൾ, സന്നദ്ധ സംഘടനകൾ എന്നിവരുടെ ഏകദേശം 98 സ്റ്റാളുകൾ പ്രദർശനത്തിന് പങ്കെടുക്കുകയും, കാലാവസ്ഥാ വ്യതിയാനത്തെ അതിജീവിക്കാൻ കഴിവുള്ള വിത്തുകളും, വിളയിനങ്ങളും പരസ്പരം കൈമാറുകയും ചെയ്തു.

2019ലെ പ്രഥമ ജൈവവൈവിധ്യ കോൺഗ്രസ്സിലെ പ്രധാന ചടങ്ങുകൾ

സംസ്ഥാനത്തിന്റെ വിവിധ ഭാഗങ്ങളിൽ നിന്നുള്ള പരമ്പരാഗതരോഗത കർഷകർ, പ്ലാന്റ് ജീനോം സേവിയർ അവാർഡ് ജേതാക്കൾ എന്നിവരെ കൂടാതെ, വിവിധ ബി.എം.സി. കൾ, മലബാർ ബൊട്ടാണിക് ഗാർഡൻ ആന്റ് പ്ലാന്റ് റിസർച്ച് ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട്, സുവോളജിക്കൽ സർവ്വേ ഓഫ് ഇന്ത്യ, ബൊട്ടാണിക്കൽ സർവ്വേ ഓഫ് ഇന്ത്യ, കെ.എഫ്. ആർ.ഐ., സംസ്ഥാന ഔഷധസസ്യ ബോർഡ്, തുടങ്ങിയ സർക്കാർ സ്ഥാപനങ്ങൾ, എം.എസ്.എസ്.ആർ.എഫ്., പൂലരി, ഡബ്ല്യു.ഡബ്ല്യു.എഫ്., എടി, ഹോൺബിൽ ഫൗണ്ടേഷൻ, തുടങ്ങിയ സന്നദ്ധ സംഘടനകൾ എക്സിബിഷനിൽ പങ്കെടുത്തു.

കേരളത്തിലെ സായുധ പോലീസ് ക്യാമ്പുകളിലെ സസ്യ വൈവിധ്യം എന്ന പുസ്തകം ബഹു. മന്ത്രി ശ്രീമതി. കെ.കെ. ശൈലജ ടീച്ചറിൽ നിന്നും എ.ഡി.ജി.പി. ഡോ. ബി. സസ്യ ഏറ്റുവാങ്ങുന്നു

പ്ലാന്റ് ജീനോം സേവിയർ അവാർഡ് ജേതാക്കളെ ബഹു. മന്ത്രി ശ്രീ. കടന്നപ്പള്ളി രാമചന്ദ്രൻ ആദരിക്കുന്നു.

ജൈവവൈവിധ്യ എക്സിബിഷൻ

ജൈവ വൈവിധ്യത്തിന്റെ ഇടംകിട്ടില്ല

വിഷ്ണു

ജി.എസ്. മിനിമല്ലൂ

സുസ്ഥിരത

കേരള സസ്യ വൈവിധ്യം

3. അനുബന്ധ വകുപ്പുകൾക്കുള്ള നൈപുണ്യ വികസനം

1. മുഖ്യധാരാ ജൈവവൈവിധ്യത്തെക്കുറിച്ച് സംസ്ഥാനതല വിദഗ്ദ്ധതല ശില്പശാല 31.12.2018 തിരുവനന്തപുരത്തെ വനംവകുപ്പിന്റെ ആസ്ഥാനത്ത് വച്ച് നടത്തി. ബഹുമാനപ്പെട്ട വനം-വന്യജീവി വകുപ്പ് മന്ത്രി അഡ്വ. കെ. രാജു ശില്പശാല ഉദ്ഘാടനം ചെയ്തു. ജൈവവൈവിധ്യ സംരക്ഷണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്തുന്ന വകുപ്പുകൾ തമ്മിൽ പ്രവർത്തന ഏകോപനം ഉണ്ടാകണമെന്ന് ബഹുമാനപ്പെട്ട മന്ത്രി നിർദ്ദേശിച്ചു. ജൈവവൈവിധ്യ നിയമങ്ങളെയും ചട്ടങ്ങളെയും കുറിച്ച് ചെയർമാൻ ഡോ.എസ്.സി. ജോഷി അവതരണം നടത്തി. ജൈവവൈവിധ്യ നിയമത്തിന്റെ വിവിധ വശങ്ങളെക്കുറിച്ച് മഹാരാഷ്ട്ര സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡ് പരിസ്ഥിതി നിയമസഭയുടെ ചെയർമാനായ ഡോ. ത്യാ, എൻ.ബി.എ. മുൻ സെക്രട്ടറി ഡോ. അച്ഛേന്ദർ റെഡ്ഡി എന്നിവർ പ്രഭാഷണം നടത്തി. കേരള വനംവകുപ്പ് അഡീഷണൽ പ്രിൻസിപ്പൽ ചീഫ് കൺസർവേറ്റർ ഓഫ് ഫോറസ്റ്റ് ഡോ. പദ്മ മൊഹന്തി, മൃഗസംരക്ഷണ വകുപ്പ് ഡയറക്ടർ ശ്രീ. എബ്രഹാം ജോസഫ്, തുടങ്ങിയവർ പരിപാടിയിൽ പങ്കെടുത്തു.

മുഖ്യധാരാ ജൈവവൈവിധ്യത്തെക്കുറിച്ചുള്ള ശില്പശാല ബഹു. മന്ത്രി അഡ്വ. കെ. രാജു ഉദ്ഘാടനം ചെയ്യുന്നു.

2. കൃഷി, ഫിഷറീസ്, മൃഗസംരക്ഷണം, ഫോറസ്റ്റി തുടങ്ങിയ മേഖലകളിലെ പ്രധാന ഘടകമെന്നു പറയുന്നത് ജൈവ വൈവിധ്യമാണ്. കൃഷി, ഫിഷറീസ്, മൃഗസംരക്ഷണം, ഫോറസ്റ്റി, മൈനിംഗ്, ജലപരിപാലനം, ഊർജ്ജാൽപ്പാദനം തുടങ്ങിയ മേഖലകളിലെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ജൈവവൈവിധ്യ ശോഷണത്തിന് കാരണമാകുന്നതിനാൽ, അവ നിയന്ത്രിക്കുന്നതിനുള്ള മാർഗ്ഗങ്ങൾ കണ്ടെത്തേണ്ടതുണ്ട്. വിവിധ അനുബന്ധ വകുപ്പുകളുടെ നയങ്ങളിലും, പദ്ധതികളിലും, പരിപാടികളിലും ജൈവവൈവിധ്യ സംരക്ഷണമെന്ന ആശയം ഉൾപ്പെടുത്തുന്നതിനായി, കുടുംബശ്രീ, ഹരിതകേരളം, ശുചിത്വമിഷൻ, തൊഴിലുറപ്പ് മിഷൻ, സാക്ഷരത മിഷൻ തുടങ്ങിയവരെ പങ്കെടുപ്പിച്ചുകൊണ്ട് 14.02.2019 ന് തിരുവനന്തപുരം ഗവ. ഗസ്റ്റ് ഹൗസിൽ വച്ച് ബോധവൽക്കരണ പരിപാടി സംഘടിപ്പിച്ചു. പ്രസ്തുത ശില്പശാല ബഹുമാനപ്പെട്ട റവന്യൂ മന്ത്രി ശ്രീ. ഇ. ചന്ദ്രശേഖരൻ ഉദ്ഘാടനം ചെയ്തു. പ്രകൃതിയും മനുഷ്യനും തമ്മിലുള്ള ബന്ധത്തെക്കുറിച്ച് സൂചിപ്പിക്കുന്നതോടൊപ്പം, സുസ്ഥിരമല്ലാതെയുള്ള ജൈവവിഭവങ്ങളുടെ ഉപയോഗം നിർത്തലാക്കണമെന്നും മന്ത്രി അഭിപ്രായപ്പെട്ടു. സുസ്ഥിര വികസനത്തിന്റെയും, നീർത്തട പരിപാലനത്തിന്റെയും ആവശ്യകതയെക്കുറിച്ച് ചടങ്ങിൽ പങ്കെടുത്ത ഹരിതകേരളം മിഷൻ എക്സിക്യൂട്ടീവ് വൈസ് ചെയർപേഴ്സൺ ഡോ.റ്റി.എൻ. സീമ സൂചിപ്പിച്ചു. തൊഴിലുറപ്പ് മിഷൻ ഡയറക്ടർ ഡോ. ദിവ്യ എസ് അയ്യർ, ബോർഡ് അംഗം ശ്രീ. കെ.വി. ഗോവിന്ദൻ എന്നിവർ ആശംസകൾ അറിയിച്ചു. വിവിധ മിഷനുകളുടെ ജില്ലാ കോർഡിനേറ്റർമാർ ശില്പശാലയിൽ പങ്കെടുത്തു.

വിവിധ മിഷനുകളുടെ സംസ്ഥാനതല ശില്പശാല ബഹു. മന്ത്രി ശ്രീ. ഇ. ചന്ദ്രശേഖരൻ ഉദ്ഘാടനം ചെയ്യുന്നു

3. മുഖ്യധാരാ ജൈവവൈവിധ്യത്തിന്റെ ഭാഗമായി നിയമ വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് പരിശീലന പരിപാടി 20.12.2018 ന് സംഘടിപ്പിച്ചു. തിരുവനന്തപുരം ലോ അക്കാദമിയിൽ വച്ച് കെ.എസ്.ബി.ബി. ചെയർമാൻ ഡോ. എസ്. സി. ജോഷി പരിപാടി ഉദ്ഘാടനം ചെയ്തു. ലോ അക്കാദമി പ്രിൻസിപ്പൽ ഡോ. വി.എൽ. മണി ചടങ്ങിൽ അധ്യക്ഷത വഹിച്ചു. ജൈവവൈവിധ്യ സംരക്ഷണത്തിന്റെ പ്രാധാന്യത്തെക്കുറിച്ച് ഡോ. ഷാനവാസ് പ്രഭാഷണം നടത്തി.

4. ദിനാചരണങ്ങൾ

a. അന്താരാഷ്ട്ര ജൈവവൈവിധ്യ ദിനാചരണം

കഴിഞ്ഞ 25 വർഷത്തെ ജൈവവൈവിധ്യ പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ ആഘോഷം എന്നതായിരുന്നു 2018 ലെ അന്താരാഷ്ട്ര ജൈവവൈവിധ്യ ദിനാചരണത്തിന്റെ മുഖ്യ വിഷയം. അന്താരാഷ്ട്ര ജൈവവൈവിധ്യ കരാർ നിലവിൽ വന്നതിന്റെ 25-ാം വാർഷികത്തിന്റെ സ്മരണയ്ക്കായും, കരാറിന്റെ ലക്ഷ്യങ്ങൾ കൈവരിക്കുന്നതിന് ദേശീയ തലങ്ങളിലും ആഗോളതലങ്ങളിലും ഉണ്ടായിട്ടുള്ള പുരോഗതികൾ എടുത്തുകാട്ടുന്നതിനുമായാണ് പ്രസ്തുത വിഷയം തെരഞ്ഞെടുത്തത്. പ്രതിപാദ്യ വിഷയത്തെ ആസ്പദമാക്കി, ഫോട്ടോഗ്രഫി മത്സരം, നേചർ ക്യാമ്പുകൾ തുടങ്ങിയ പൊതു അവബോധപരിപാടികളാണ് കേരള സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡ് ജൈവവൈവിധ്യ ദിനാചരണത്തിന്റെ ഭാഗമായി സംഘടിപ്പിച്ചത്. പ്രധാന പരിപാടികൾ ചുവടെ ചേർക്കുന്നു:

- ഇടുക്കി, വയനാട് ജില്ലകളിൽ നേചർ ക്യാമ്പുകൾ
- സംസ്ഥാനതല ജൈവവൈവിധ്യ ദിനാചരണ പരിപാടികൾ - 2018 മേയ് 22 ന്
- 'ഗ്രീൻ ഇമേജസ് 2018' ഡിജിറ്റൽ ഫോട്ടോഗ്രഫി മത്സരം
- തിരുവനന്തപുരം ജില്ലയിലെ തെരഞ്ഞെടുത്ത ബി.എം.സി. കൾക്കായി പരിശീലനം
- വേളി-ആക്കുളം കായലിന്റെ പാരിസ്ഥിതിക ശോഷണത്തെക്കുറിച്ച് ചർച്ച

നേച്ചർ ക്യാമ്പുകൾ - വയനാട്, ഇടുക്കി ജില്ലകളിൽ

1. വയനാട് ജില്ലയിൽ, വയനാട് വന്യജീവിസങ്കേതത്തിൽ വച്ച് ജൈവവൈവിധ്യ ക്ലബ്ബിലെ കുട്ടികൾക്കായി ഒരു ത്രിദിന ക്യാമ്പ് സംഘടിപ്പിച്ചു. ക്യാമ്പിന്റെ ഭാഗമായി, ജൈവവൈവിധ്യ ക്ലാസ്സുകൾ, വന സന്ദർശനം, ജൈവ വൈവിധ്യ കിസ് മത്സരം എന്നിവ സംഘടിപ്പിച്ചു. കാർഷിക വൈവിധ്യം, സാംസ്കാരിക വൈവിധ്യം, ചിത്രശലഭങ്ങളുടെ വൈവിധ്യം എന്നിവയിലായിരുന്നു പ്രധാനമായും ക്ലാസ്സുകൾ നൽകിയത്.

ii. ഇടുക്കി ജില്ലയിൽ, തേക്കടി പെരിയാർ കടുവ സങ്കേതത്തിൽ വച്ച് ദിവിന ക്യാമ്പ് ജൈവവൈവിധ്യ ക്ലബ്ബിലെ കുട്ടികൾക്കായി സംഘടിപ്പിച്ചു. ക്യാമ്പിന്റെ ഭാഗമായി, ജൈവവൈവിധ്യ ക്ലാസ്സുകളും, സാംസ്കാരിക പരിപാടികളും സംഘടിപ്പിച്ചു. 'പരിസ്ഥിതിക പ്രശ്നങ്ങളും പരിഹാരങ്ങളും - ആഗോളതലത്തിലും പ്രാദേശിക തലത്തിലും' എന്ന വിഷയത്തിൽ ലണ്ടനിലെ ബ്രൂണൽ യൂണിവേഴ്സിറ്റിയിലെ പരിസ്ഥിതി ശാസ്ത്രജ്ഞനായ ഡോ. അജിത് പീറ്റർ ക്ലാസ്സെടുത്തു

അന്തർദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ ദിനാചരണത്തിന്റെ ഭാഗമായി, സംസ്ഥാനതല പരിപാടികൾ 22.05.2018 ന് തിരുവനന്തപുരത്തെ നാഷണൽ സെന്റർ ഫോർ എർത്ത് സയൻസ് സ്റ്റുഡീസിൽ വച്ച് നടത്തി. ബഹുമാനപ്പെട്ട വനം-വന്യജീവി, മൃഗസംരക്ഷണം, മൃഗശാല വകുപ്പു മന്ത്രി അഡ്വ. കെ. രാജു പരിപാടി ഉദ്ഘാടനം ചെയ്തു. ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡ് ചെയർമാൻ ഡോ. എസ്.സി. ജോഷി ഐ.എഫ്.എസ്. (റിട്ട.) ആമുഖ പ്രഭാഷണം നടത്തി. ഹരിതകേരളം മിഷൻ എക്സിക്യൂട്ടീവ് വൈസ് ചെയർപേഴ്സൺ ഡോ. റ്റി.എൻ. സീമ അധ്യക്ഷത വഹിച്ചു. 'ഗ്രീൻ ഇമേജസ് 2018' എന്ന പേരിൽ സംഘടിപ്പിച്ച ഡിജിറ്റൽ ഫോട്ടോഗ്രാഫി മത്സരത്തിലെ വിജയികൾക്കുള്ള സമ്മാനം പ്രസ്തുത ചടങ്ങിൽ വച്ച് ബഹുമാനപ്പെട്ട മന്ത്രി നൽകുകയുണ്ടായി.

10 മുതൽ 17 വയസ്സുവരെയുള്ളവർക്ക് അമച്വർ വിഭാഗത്തിലും, 18 വയസ്സിനു മുകളിലുള്ളവർക്ക് പ്രൊഫഷണൽ വിഭാഗത്തിലുമാണ് മത്സരം നടത്തിയത്. 'ജൈവവൈവിധ്യം' എന്നത് ആദ്യവിഭാഗത്തിനും, 'ജൈവവൈവിധ്യം നമ്മുടെ ജീവൻ' എന്നത് രണ്ടാം വിഭാഗത്തിനും മത്സരത്തിനുള്ള വിഷയമായിരുന്നു.

അന്തർദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ ദിനം ബഹു. വനം,വന്യജീവി വകുപ്പ് മന്ത്രി അഡ്വ. കെ. രാജു ഉദ്ഘാടനം ചെയ്യുന്നു.

'ഗ്രീൻ ഇമേജസ് 2018'ന്റെ സമ്മാനദാനം ബഹു. വനം, വന്യജീവി വകുപ്പ് മന്ത്രി അഡ്വ. കെ. രാജു നിർവഹിക്കുന്നു

'ഗ്രീൻ ഇമേജസ് 2018'ന്റെ സമ്മാനദാനം ബഹു. വനം, വന്യജീവി വകുപ്പ് മന്ത്രി അഡ്വ. കെ. രാജു നിർവഹിക്കുന്നു

'ഗ്രീൻ ഇമേജസ് 2018'ന്റെ സമ്മാനദാനം ബഹു. വനം, വന്യജീവി വകുപ്പ് മന്ത്രി അഡ്വ. കെ. രാജു നിർവഹിക്കുന്നു

ഒന്നും, രണ്ടും, മൂന്നും സ്ഥാനം നേടിയവരെ കൂടാതെ പ്രോത്സാഹന സമ്മാനം നേടിയവർക്കും ക്യാഷ് അവാർഡുകൾ നൽകി. അവസാന റൗണ്ടിലെത്തിയ എല്ലാ ഫോട്ടോഗ്രാഫർമാർക്കും സർട്ടിഫിക്കറ്റ് നൽകി.

ശ്രീ. പി.കെ. കേശവൻ ഐ.എഫ്.എസ്., പി.സി.സി.എഫ്. ആന്റ് ഹെഡ് ഓഫ് ഫോറസ്റ്റ് ഫോഴ്സ്, സാക്ഷരത മിഷൻ ഡയറക്ടർ ഡോ. പി.എസ്. ശ്രീകല, നാഷണൽ സെന്റർ ഫോർ എർത്ത് സയൻസ് സ്റ്റുഡീസിന്റെ ഡയറക്ടർ ഡോ. പി.എൻ. പൂർണ്ണചന്ദ്ര റാവു, ശ്രീമതി. വി.ആർ. സിനി, കാൺസിലർ എന്നിവർ ആശംസ പ്രസംഗം നടത്തി. തുടർന്ന് തിരുവനന്തപുരം ജില്ലയിലെ തെരഞ്ഞെടുത്ത രണ്ട് ബ്ലോക്കുകളിലെ ബി.എം.സി. അംഗങ്ങൾക്ക് പരിശീലനം നൽകി. ജൈവവൈവിധ്യ സംരക്ഷണം, ബി.എം.സി.കളുടെ ചുമതലകളും ഉത്തരവാദിത്തങ്ങളും തുടങ്ങിയ വിഷയങ്ങളിലാണ് ബി.എം.സി. കൾക്ക് പരിശീലനം നൽകിയത്. ഉച്ചയ്ക്കു ശേഷമുള്ള സെഷനിൽ വിദഗ്ദരെയും തൽപ്പരകക്ഷികളെയും പങ്കെടുപ്പിച്ചുകൊണ്ട് വേളി-ആക്കുളം കായലിന്റെ പാരിസ്ഥിതിക ശോഷണത്തെക്കുറിച്ച് ചർച്ച നടത്തുകയും, കായലിന്റെ മലിനീകരണം കുറയ്ക്കുന്നതിനുള്ള പ്രായോഗിക തന്ത്രങ്ങൾ ആവിഷ്കരിക്കുകയും ചെയ്തു.

വേളി ആക്കുളം കായലിന്റെ മലിനീകരണം - വിദഗ്ദരുടെ ചർച്ച

b. ലോക പരിസ്ഥിതി ദിനാചരണം 2018

പരിസ്ഥിതി സംരക്ഷണത്തിനുവേണ്ടി ലോകമെമ്പാടും അവബോധമുണ്ടാക്കുന്നതിനായി ഐക്യരാഷ്ട്രസഭ ആഹ്വാനം ചെയ്തിട്ടുള്ള പ്രധാന ദിനാചരണമാണ് ലോക പരിസ്ഥിതി ദിനാചരണം. 'പ്ലാസ്റ്റിക് മലിനീകരണം ഒഴിവാക്കുക' എന്നതായിരുന്നു 2018 ലെ പരിസ്ഥിതി ദിനാചരണത്തിന്റെ മുഖ്യ പ്രതിപാദ്യ വിഷയം. സംസ്ഥാനതല പരിപാടികളുടെ ഉദ്ഘാടനം ബഹുമാനപ്പെട്ട കേരള മുഖ്യമന്ത്രി ശ്രീ. പിണറായി വിജയൻ ഉദ്ഘാടനം ചെയ്തു. അന്നേ ദിവസം സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡിന്റെ സംരംഭമായ കേരള ജൈവവൈവിധ്യ മ്യൂസിയം തിരുവനന്തപുരം ജില്ലയിൽ വള്ളക്കടവിൽ പൊതുജനങ്ങൾക്കായി സമർപ്പിച്ചു.

കേരള ജൈവവൈവിധ്യ മ്യൂസിയം ബഹു. മുഖ്യമന്ത്രി ശ്രീ.പിണറായി വിജയൻ ഉദ്ഘാടനം ചെയ്യുന്നു.

ലോക പരിസ്ഥിതി ദിനം ബഹു. മുഖ്യമന്ത്രി ശ്രീ.പിണറായി വിജയൻ ഉദ്ഘാടനം ചെയ്യുന്നു

5. ജൈവവൈവിധ്യ എക്സിബിഷനുകൾ

റിപ്പോർട്ട് കാലയളവിൽ 6 എക്സിബിഷനുകളിൽ ബോർഡ് പങ്കെടുത്തു. വിവിധ സസ്യ-ജന്തുജാലങ്ങളുടെ ഫോട്ടോകളും പാനലുകളും പ്രദർശിപ്പിക്കുകയും, ജൈവവൈവിധ്യ സംരക്ഷണത്തെക്കുറിച്ച് അവബോധം ഉണ്ടാക്കുന്നതിനായി, ലഘുലേഖകളും പുസ്തകങ്ങളും വിതരണം ചെയ്യുകയും ചെയ്തു.

കെ.എസ്.ബി.ബി. പങ്കെടുത്ത വിവിധ എക്സിബിഷനുകൾ

1	ബഡി എക്സ്പോ 2018 - മലപ്പുറം ജില്ലയിലെ മാറഞ്ചേരി ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്, മാറഞ്ചേരി ഹയർ സെക്കന്ററി സ്കൂളിൽ 2018 ഏപ്രിൽ 1 മുതൽ 4 വരെ സംഘടിപ്പിച്ച മെഡിക്കൽ എക്സിബിഷനിൽ പങ്കെടുത്തു
---	---

2	ഗ്ലോബൽ ഓർഗാനിക് മീറ്റ് (പ്രകൃതി) 2018 - 2018 ഏപ്രിൽ 21 മുതൽ 24 വരെ കോട്ടയം സി.എം.എസ്. കോളേജ് സംഘടിപ്പിച്ച എക്സിബിഷനിൽ പങ്കെടുത്തു
3	വൈഗ 2018 - സംസ്ഥാന കൃഷി വകുപ്പ് 2018 ഡിസംബർ 26 മുതൽ 31 വരെ തൃശ്ശൂർ ജില്ലയിൽ തേക്കിൻകാട് മൈതാനത്ത് സംഘടിപ്പിച്ച എക്സിബിഷനിൽ പങ്കെടുത്തു.
4	കേരള സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ കോൺഗ്രസ്സ് 2019 - സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡും, തലശ്ശേരി ഗവ. ബ്രണ്ണൻ കോളേജും സംയുക്തമായി 2019 ജനുവരി 26 മുതൽ 28 വരെ തലശ്ശേരി ഗവ. ബ്രണ്ണൻ കോളേജിൽ സംഘടിപ്പിച്ച എക്സിബിഷനിൽ പങ്കെടുത്തു.
5	കേരള സർക്കാരിന്റെ 1000 ദിനാഘോഷങ്ങളുടെ ഭാഗമായി 2019 ഫെബ്രുവരി 19 മുതൽ 27 വരെ തിരുവനന്തപുരം സെൻട്രൽ സ്റ്റേഡിയത്തിൽ വെച്ചു നടത്തിയ എക്സിബിഷനിൽ പങ്കെടുത്തു.
6	പാലക്കുന്ന് ഫെസ്റ്റ് 2019 - കാസർഗോഡ് ജില്ലയിൽ പാലക്കുന്നിൽ വെച്ച് 2019 ഫെബ്രുവരി 19 മുതൽ മാർച്ച് 10 വരെ സംഘടിപ്പിച്ച എക്സിബിഷനിൽ പങ്കെടുത്തു.

6. ജൈവവൈവിധ്യ പുരസ്കാരങ്ങൾ 2018

1. ജൈവവൈവിധ്യ സംരക്ഷണ രംഗത്ത് സ്തുത്യർഹ സേവനമനുഷ്ഠിക്കുന്ന വ്യക്തികൾക്കും സ്ഥാപനങ്ങൾക്കും ബോർഡ് എല്ലാ വർഷവും ജൈവവൈവിധ്യ പുരസ്കാരങ്ങൾ നൽകിവരുന്നു. മികച്ച ജൈവവൈവിധ്യ പരിപാലന സമിതി (ബി.എം.സി.), ഹരിതവൃത്തി അഥവാ ജൈവവൈവിധ്യ-പരിസ്ഥിതി സംരക്ഷകൻ, നാടൻ സസ്യയിനങ്ങളുടെ സംരക്ഷകൻ അഥവാ ജനിതക ജൈവവൈവിധ്യ സംരക്ഷകൻ (സസ്യജാലം), നാടൻ കന്നുകാലിയിനങ്ങളുടെ സംരക്ഷകൻ അഥവാ ജനിതക ജൈവവൈവിധ്യ സംരക്ഷകൻ (ജന്തുജാലം), ഹരിത വിദ്യാലയം അഥവാ ജൈവവൈവിധ്യ സ്കൂൾ, ഹരിത കോളേജ് അഥവാ ജൈവവൈവിധ്യ കോളേജ്, ഹരിതസ്ഥാപനം അഥവാ ജൈവവൈവിധ്യ സംരക്ഷണ സ്ഥാപനം (സർക്കാർ), ജൈവവൈവിധ്യ മേഖലയിലെ മികച്ച സന്നദ്ധ സംഘടന അഥവാ ജൈവവൈവിധ്യ സംഘടന (എൻ.ജി.ഒ.), മാധ്യമ പ്രവർത്തകൻ പ്രിന്റ് മീഡിയ (മലയാളം), ഇലക്ട്രോണിക് മീഡിയ (മലയാളം) തുടങ്ങി 10 വിഭാഗങ്ങളിൽ പുരസ്കാരങ്ങൾ നൽകി. ക്യാഷ് അവാർഡും, ഫലകവും, സർട്ടിഫിക്കറ്റും അടങ്ങുന്നതാണ് പുരസ്കാരം. വിശദവിവരങ്ങൾ അനുബന്ധം 3 ൽ ചേർത്തിരിക്കുന്നു.

മികച്ച ജൈവവൈവിധ്യ പരിപാലന സമിതിയ്ക്കുള്ള പുരസ്കാരം ബഹു. മുഖ്യമന്ത്രി ശ്രീ.പിണറായി വിജയൻ നൽകുന്നു

മികച്ച ജൈവവൈവിധ്യ പരിപാലന സമിതിയ്ക്കുള്ള പുരസ്കാരം ബഹു. മുഖ്യമന്ത്രി ശ്രീ.പിണറായി വിജയൻ നൽകുന്നു

ജൈവവൈവിധ്യ പുരസ്കാരങ്ങൾ ബഹു. മന്ത്രി ശ്രീ. കടകംപള്ളി സുരേന്ദ്രൻ വിതരണം ചെയ്യുന്നു

ജൈവവൈവിധ്യ പുരസ്കാരങ്ങൾ ബഹു. മന്ത്രി ശ്രീ. കടകംപള്ളി സുരേന്ദ്രൻ വിതരണം ചെയ്യുന്നു

7. ജൈവവൈവിധ്യ ബോധവൽക്കരണ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കായി കോളേജുകൾക്കും സ്ഥാപനങ്ങൾക്കും നൽകിയിട്ടുള്ള സാമ്പത്തിക സഹായം

ജൈവവൈവിധ്യ സംരക്ഷണത്തെക്കുറിച്ചും, 2002 ലെ ജൈവവൈവിധ്യ നിയമം 2004 ലെ ജൈവവൈവിധ്യ ചട്ടങ്ങൾ എന്നിവയെക്കുറിച്ചും അവബോധമുണ്ടാക്കുന്നതിനായി തെരഞ്ഞെടുത്ത 30 സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് റിപ്പോർട്ട് കാലയളവിൽ ബോർഡ് സാമ്പത്തിക സഹായം നൽകി. വിശദവിവരങ്ങൾ അനുബന്ധം 4 ൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു.

8. വിദഗ്ദ്ധരുടെ കമ്മിറ്റികളിലെ പ്രാതിനിധ്യവും വിവിധ മീറ്റിംഗുകളിലെ പങ്കാളിത്തവും

ചെയർമാൻ പങ്കെടുത്ത പ്രധാന മീറ്റിംഗുകൾ

- സി.ബി.ഡി.യിൽ സമർപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള ഇന്ത്യയുടെ ആറാമത് ദേശീയ റിപ്പോർട്ട് തയ്യാറാക്കുന്നതിനും, ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ ലക്ഷ്യങ്ങൾ കൈവരിക്കുന്നതിലെ പുരോഗതി ചർച്ച ചെയ്യുന്നതിനുമായി 11.04.2018 ന് ചെന്നൈയിൽ വച്ച് എൻ.ബി.എ. നടത്തിയ വിദഗ്ദ്ധരുടെ യോഗത്തിൽ പങ്കെടുത്തു.
- എ.ബി.എസിലൂടെ ശേഖരിച്ച തുക ബി.എം.സി.യുമായും ബന്ധപ്പെട്ട ഗുണഭോക്താക്കളുമായും പങ്കുവെയ്ക്കുന്നതിനുള്ള നടപടിക്രമങ്ങളെക്കുറിച്ച് ചർച്ച ചെയ്യുന്നതിനായി 13.06.2018 ന് ചെന്നൈയിൽ വച്ച് എൻ.ബി.എ. നടത്തിയ യോഗത്തിൽ പങ്കെടുത്തു.
- 12.10.2018 ന് ചെന്നൈയിൽ വച്ച് എൻ.ബി.എ. നടത്തിയ കാർഷിക ജൈവവൈവിധ്യത്തിന്റെ പത്താമത് എക്സിക്യൂട്ടീവ് യോഗത്തിൽ പങ്കെടുത്തു.
- 2018 നവംബർ 22 മുതൽ 26 വരെ ഈജിപ്റ്റിൽ വച്ച് സമ്മേളിച്ച 14-ാം മത് കോൺഫറൻസ് ഓഫ് പാർട്ടീസിൽ (CoP 14) പങ്കെടുത്തു.
- 2019 ഫെബ്രുവരി 25, 26 തീയതികളിൽ എൻ.ബി.എ.

യിൽ വച്ച് സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡുകൾക്കായി നഗോയ പ്രോട്ടോക്കോളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് നടത്തിയ നൈപുണി വികസന ശില്പശാലയിൽ പങ്കെടുത്തു

- 2008 ലെ ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ കർമ്മപദ്ധതി, ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ ലക്ഷ്യങ്ങൾ എന്നിവയ്ക്കെ നൂസൃതമായി, കൃഷി, കാർഷികാനുബന്ധ മേഖലകൾ എന്നിവയുടെ ശാക്തീകരണത്തിനായി 2019 മാർച്ച് 6, 7 തീയതികളിൽ ന്യൂഡൽഹിയിൽ വച്ച് ഫുഡ് ആന്റ് അഗ്രിക്കൾച്ചർ ഓർഗനൈസേഷൻ (എഫ്.എ.ഒ.) ദേശീയ തലത്തിൽ സംഘടിപ്പിച്ച യോഗത്തിൽ പങ്കെടുത്തു.

മെമ്പർ സെക്രട്ടറി പങ്കെടുത്ത പ്രധാന മീറ്റിംഗുകൾ

- ദേശീയ ഗ്രാമവികസന പഞ്ചായത്തീരാജ് ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് 2018 നവംബർ 13 മുതൽ 15 വരെ ഹൈദരാബാദിൽ വച്ച് നടത്തിയ പരിശീലന പരിപാടിയിൽ പങ്കെടുത്തു.
- ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റി ന്യൂഡൽഹിയിൽ വച്ച് 29.12.2018 ന് നടത്തിയ സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡുകളുടെ 13-ാം മത് വാർഷിക യോഗത്തിൽ പങ്കെടുത്തു

പ്രസിദ്ധീകരണങ്ങൾ

1. എ.ബി. എസ്.പ്രവർത്തന രീതി - മാർഗ്ഗ നിർദ്ദേശക കൈപ്പുസ്തകം

ജനപ്രതിനിധികളും പ്രാദേശിക പരിസ്ഥിതി പ്രവർത്തകരും ജൈവവിഭവങ്ങളിന്മേലുള്ള പ്രവേശനവും അതിൽ നിന്നും ജനിതകമാകുന്ന പ്രയോജനങ്ങളുടെ തുല്യവും നീതിപൂർവ്വവുമായ പങ്കുവെയ്ക്കലിനെക്കുറിച്ചും (എ.ബി.എസ്.) അറിവ് സ്വായത്തമാക്കേണ്ടത് അത്യാവശ്യമാണ്. ഈയൊരു ലക്ഷ്യത്തോടെയാണ് സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡ് 'എ.ബി.എസ്. പ്രവർത്തനരീതി-മാർഗ്ഗ നിർദ്ദേശക കൈപ്പുസ്തകം' പ്രസിദ്ധീകരിച്ചത്. ജൈവവൈവിധ്യ നിയമത്തിലെ എ.ബി.എസുമായി ബന്ധപ്പെട്ട വ്യവസ്ഥകൾ, ജൈവവൈവിധ്യ പരിപാലന സമിതികൾ വഹിക്കേണ്ട ചുമതലകൾ, എ.ബി.എസുമായി ബന്ധപ്പെട്ട വ്യവസ്ഥകളുടെ ലംഘനത്തിനുള്ള ശിക്ഷകൾ, എ.ബി.എസ്. പദസൂചിക എന്നിവ ഈ കൈപ്പുസ്തകത്തിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു. ജൈവസമ്പത്തുകളിന്മേലുള്ള പ്രവേശനവും അതിൽ നിന്നും സംജാതമാകുന്ന പ്രയോജനങ്ങളുടെ തുല്യവും നീതിപൂർവ്വവുമായ പങ്കുവെയ്ക്കലും സംബന്ധിച്ച് അജ്ഞത മാറ്റുന്നതിന് ഈ കൈപ്പുസ്തകം സഹായകമാകുമെന്ന് പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു.

2. ജൈവവൈവിധ്യം മുഖ്യധാരയിലേക്ക്

ഇന്ത്യയുടെ ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ കർമ്മ പദ്ധതി (എൻ.ബി.എ.പി.) നടപ്പിലാക്കുന്നതിനുള്ള പ്രധാന പ്രവർത്തനമാണ് മുഖ്യധാരാ ജൈവവൈവിധ്യ സംരക്ഷണം. കൃഷി, മത്സ്യബന്ധനം, വനപരിപാലനം, വിനോദസഞ്ചാരം തുടങ്ങി വിവിധ മേഖലകളിലെ ജൈവവൈവിധ്യ സംരക്ഷണത്തിന്റെ പ്രാധാന്യം ഉദാഹരണങ്ങളിലൂടെ ടി ലഘു ലേഖയിൽ വിശദീകരിക്കുന്നു. അന്താരാഷ്ട്ര ജൈവവൈവിധ്യ ഉടമ്പടിയെക്കുറിച്ചുള്ള (സി.ബി.ഡി.) ആമുഖം, ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ തന്ത്രങ്ങളും കർമ്മപദ്ധതികളും

(എൻ.ബി.എസ്.എ.പി.), ഐച്ചി ജൈവവൈവിധ്യ ലക്ഷ്യങ്ങൾ (എ.ബി.ടി.), ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ കർമ്മ പദ്ധതികളുടെ പ്രധാന സവിശേഷതകൾ, ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ ലക്ഷ്യങ്ങൾ (എൻ.ബി.ടി.), അഡ്വേക്ക് സുസ്ഥിര വികസന ലക്ഷ്യങ്ങളുമായുള്ള (എസ്.ഡി.ജി.) ബന്ധങ്ങൾ എന്നിവ ഈ ലഘുലേഖയിൽ ഉൾപ്പെടുന്നു.

3. പ്രകൃതി ദുരന്തം മൂലം കേരളത്തിലെ പരിസ്ഥിതി-ജൈവ-ആവാസവ്യവസ്ഥകൾക്ക് ഉണ്ടായിട്ടുള്ള ആഘാത പഠനം - പഠന സഹായി

2018 ഓഗസ്റ്റിൽ വെള്ളപ്പൊക്കത്തിന്റെയും മണ്ണിടിച്ചിലിന്റെയും രൂപത്തിൽ കേരളം ഈ നൂറ്റാണ്ടിലെ ഏറ്റവും വലിയ ദുരന്തത്തിന് സാക്ഷ്യം വഹിച്ചു. ഇത് മനുഷ്യ ജീവിതത്തെ മാത്രമല്ല, ജൈവവൈവിധ്യത്തെയും പരിസ്ഥിതിയെയും നേരിട്ടും അല്ലാതെയും ബാധിച്ചു. ജനങ്ങളുടെ ജീവനും സ്വത്തിനും ഉണ്ടായിട്ടുള്ള നാശനഷ്ടങ്ങളുടെ ഏകദേശ കണക്കുകൾ പ്രാഥമിക തലത്തിൽ ലഭ്യമായിട്ടുണ്ടെങ്കിലും പ്രളയം സൃഷ്ടിച്ച ജൈവവൈവിധ്യ നാശത്തെക്കുറിച്ച് ഒരു തുറന്ന വിചിന്തനം പഠനം അനിവാര്യമായിരുന്നു. അതിനാൽ, ബഹുമാനപ്പെട്ട മുഖ്യമന്ത്രി ശ്രീ. പിണറായി വിജയന്റെ നിർദ്ദേശാനുസരണം പ്രളയം/മണ്ണിടിച്ചിൽ തുടങ്ങിയ പ്രകൃതിദുരന്തങ്ങൾ

ജൈവവൈവിധ്യത്തിന് ഏൽപ്പിച്ച ആഘാതത്തെക്കുറിച്ച് ജൈവവൈവിധ്യ പരിപാലന സമിതികളുടെ നേതൃത്വത്തിൽ കേരള സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡ് ഒരു പഠനം നടത്തി. കാസർഗോഡ് ഒഴികെ 13 ജില്ലകളിലെ 187 പഞ്ചായത്തുകളിൽ, ജൈവവൈവിധ്യ പരിപാലന സമിതികളുടെ നേതൃത്വത്തിൽ ടി പഠനം സംഘടിപ്പിച്ചു. തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ നിയമാനുസൃതമായി രൂപീകരിക്കപ്പെട്ടതും പരിസ്ഥിതി കാവൽ സംഘങ്ങളായി പ്രവർത്തിക്കാൻ അധികാരമുള്ളതുമായ സമിതിയാണ് ജൈവവൈവിധ്യ പരിപാലന സമിതികൾ.

പ്രളയാനന്തരം ജൈവ-ആവാസവ്യവസ്ഥകൾക്ക് ഉണ്ടായിട്ടുള്ള നാശനഷ്ടങ്ങൾ വിലയിരുത്തുന്നതിന് വേണ്ടി തയ്യാറാക്കിയ ഈ പഠനസഹായിയിൽ, പഠനം നടത്തുന്നതിനാവശ്യമായ മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ വളരെ സരളവും ലളിതവുമായി പ്രതിപാദിച്ചിരിക്കുന്നു. പ്രകൃതി ദുരന്തത്തിലൂടെ നഷ്ടപ്പെട്ട ജൈവവൈവിധ്യത്തിന്റെ ഒരു കണക്കെടുപ്പ് മാത്രമല്ല ഈ പഠനത്തിലൂടെ ലക്ഷ്യമിടുന്നത്. മറിച്ച്, അത് സൃഷ്ടിച്ച പ്രത്യാഘാതങ്ങളുടെ തോത് നിർണ്ണയിക്കുക, അതിനെ അടിസ്ഥാനമാക്കി ബഹുമുഖ ജൈവവൈവിധ്യ സംരക്ഷണ തന്ത്രങ്ങളും, കർമ്മപദ്ധതികളും ആസൂത്രണം ചെയ്ത് നടപ്പിലാക്കുക എന്നതുകൂടിയാണ്.

4. കേരളത്തിലെ സായുധ പോലീസ് ക്യാമ്പുകളുടെ സസ്യവൈവിധ്യം

കേരള സായുധ പോലീസ് ബറ്റാലിയനും പരിശീലന ക്യാമ്പുകളും റിസർവ് സൈന്യമായി മാത്രമല്ല, ജൈവവൈവിധ്യത്തിന്റെ സംരക്ഷകരായും പ്രവർത്തിക്കുന്നു. ഇന്ത്യയിലെ ജൈവവൈവിധ്യ ഹോട്ട്സ്പോട്ടുകളിലൊന്നായ പശ്ചിമഘട്ടത്തിന്റെ മടിത്തട്ടിലാണ് ഭൂരിഭാഗം പോലീസ് ക്യാമ്പുകളും സ്ഥാപിച്ചിരിക്കുന്നത്. കേരള പോലീസ് അക്കാദമിയിൽ (കെ.പി.എ.) അശോകവനം എന്ന പേരിൽ വിവിധ സസ്യങ്ങളെ സംരക്ഷിച്ച് പരിപാലിച്ച് വരുന്നുണ്ട്. പോലീസ് ക്യാമ്പുകളിലെ ഇത്തരത്തിലുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ ജൈവവൈവിധ്യ സംരക്ഷണത്തിന്റെ മികച്ച മാതൃകകളാണ്.

കേരള പോലീസ് അക്കാദമി (കെ.പി.എ.), കേരള സായുധ പോലീസ് (കെ.എ.പി.), കേരള സായുധ പോലീസ് (കെ.പി.എ.), കേരള സായുധ പോലീസ് (ഡിറ്റാച്ച്മെന്റ്), കേരള സായുധ പോലീസ് (ഡിറ്റാച്ച്മെന്റ്), മലബാർ സ്പെഷ്യൽ പോലീസ്

(എം.എസ്.പി.), ദൂത പ്രതികരണ-രക്ഷാപ്രവർത്തന സൈന്യം (ആർ.ആർ.ആർ.എഫ്) എന്നിവിടങ്ങളിലെ സസ്യവൈവിധ്യ മാപ്പിംഗ് കേരള സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡ് തയ്യാറാക്കി പ്രസിദ്ധീകരിച്ചു. പ്രാദേശിക സംരക്ഷണ പദ്ധതി വികസിപ്പിക്കുന്നത് ലളിതമാക്കാനും അതിനാവശ്യമായ ഘടകങ്ങളെ തിരിച്ചറിയുന്നതിനും ഈ പുസ്തകത്തിൽ ഉൾക്കൊള്ളിച്ചിട്ടുള്ള ശാസ്ത്രീയനാമങ്ങൾ, പൊതുവായ പേരുകൾ, പ്രാദേശിക നാമങ്ങൾ, സംരക്ഷണ അവസ്ഥ, വിതരണ മാപ്പ് എന്നിവ സഹായകമാകും.

5. മുസിരിസയുടെ പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ ലക്ഷ്യങ്ങൾ

ആർട്ട് മുസിരിസയുടെ മാതൃകയിൽ വള്ളക്കടവിൽ സ്ഥാപിച്ച ജൈവവൈവിധ്യ മുസിരിസയിൽ ഇന്ത്യയുടെയും കേരളത്തിന്റെയും ജൈവവൈവിധ്യത്തെ ചിത്രീകരിക്കുന്ന ഗ്യാലറികളും, ആധുനിക 3 ഡി തിയേറ്ററും, സയൻസ് ഓൺ സ്ഫിയർ എന്ന ഗോളീയ പ്രൊജക്ഷൻ സിസ്റ്റവും വള്ളക്കടവിൽ സ്ഥാപിതമായ കേരള ജൈവവൈവിധ്യ മുസിരിസയിൽ സജ്ജീകരിച്ചിരിക്കുന്നു. മുസിരിസയിലെ പ്രധാന ആകർഷണങ്ങളെക്കുറിച്ച് ഈ ലക്ഷ്യലേഖയിൽ വിശദീകരിക്കുന്നു.

6. 11-ാം മത് കുട്ടികളുടെ ജൈവവൈവിധ്യ കോൺഗ്രസ്സിലെ പ്രബന്ധ സമാഹാരം

കേരള സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡ് നടത്തി വരുന്ന വാർഷിക പരിപാടിയാണ് കുട്ടികളുടെ ജൈവവൈവിധ്യ കോൺഗ്രസ്. 11-ാംമത് കുട്ടികളുടെ ജൈവവൈവിധ്യ കോൺഗ്രസ്സിന്റെ ഭാഗമായി, ജില്ലാ തലത്തിൽ പ്രോജക്ട് അവതരിപ്പിച്ച് വിജയികളായ കുട്ടികൾ, അവരുടെ പ്രോജക്ടുകൾ അവതരിപ്പിച്ചു. കുട്ടികൾ അവതരിപ്പിച്ച പ്രബന്ധങ്ങൾ ഒരു സമാഹരണമായി പ്രസിദ്ധീകരിച്ചു. പ്രബന്ധ വിഷയങ്ങൾ ചുവടെ ചേർക്കുന്നു:

1. പ്രളയം ജൈവവൈവിധ്യത്തിന് ഏൽപ്പിച്ച ആഘാതവും നഷ്ടങ്ങളും, ജൈവവൈവിധ്യത്തിനുണ്ടായ ആഘാതവും നഷ്ടവും ലഘൂകരിക്കുന്നതിനുള്ള ഹ്രസ്വ കാല കർമ്മ പരിപാടികൾ.
2. സമീപകാലത്തെ പ്രളയത്തിന്റെ കാരണങ്ങൾ, അത്തരം ദുരന്തങ്ങൾ തടയുന്നതിനും അതിജീവിക്കുന്നതിനുമുള്ള ദീർഘകാല കർമ്മ പരിപാടികൾ.
3. വെള്ളപ്പൊക്ക ദുരന്തവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് നിലനിൽക്കുന്ന പരമ്പരാഗത നാട്ടറിവുകളും പ്രവർത്തനങ്ങളും, ആദിവാസികൾ, വൈദ്യന്മാർ, കർഷകർ എന്നിവരുടെ പങ്കെടുത്തുണ്ടായിരുന്ന പരമ്പരാഗത നാട്ടറിവുകളുടെയും പ്രവർത്തനങ്ങളുടെയും നഷ്ടം പുനരുജ്ജീവിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള മാർഗ്ഗങ്ങൾ

7. ശാസ്ത്ര പ്രസിദ്ധീകരണങ്ങൾ

Oommen V. Oommen and Preetha N (2018), Biodiversity conservation : Kerala Initiatives. India Biodiversity Congress - International Conference Indian Statistical Institute, Kolkatta

വിവരാവകാശ നിയമം നടപ്പിലാക്കൽ ചുമതലയുള്ള ഓഫീസർമാർ

ഓഫീസർമാരുടെ പേരും സ്ഥാനവും	നിയുക്ത പോസ്റ്റ്
ഡോ. എസ്. സി. ജോഷി ഐ.എഫ്.എസ്. (റിട്ട.) ചെയർമാൻ	അപ്പലേറ്റ് അതോറിറ്റി
ഡോ. വി. ബാലകൃഷ്ണൻ മെമ്പർ സെക്രട്ടറി	സംസ്ഥാന പബ്ലിക് ഇൻഫർമേഷൻ ഓഫീസർ

2018 ഏപ്രിൽ മുതൽ 2019 മാർച്ച് വരെ വിൽപ്പന നടത്തിയ പുസ്തകങ്ങളുടെ പേര്

ക്ര.നം	പുസ്തകങ്ങളുടെ പേര്	വില (Rs.)	ആകെ പുസ്തകങ്ങൾ
1	കോമൺ ട്രീസ് ഓഫ് കേരള	Rs. 250/-	62
2	കേരളത്തിലെ ഔഷധസസ്യ വൈവിധ്യം	Rs. 250/-	67

3	കേരള തീരത്തെ കടൽജീവികൾ	Rs. 300/-	15
4	കേരളത്തിലെ ചിത്ര ശലഭങ്ങൾ	Rs. 180/-	41
5	ജൈവകൃഷി ഒരു പ്രയോഗിക പാഠം	Rs. 50/-	83
6	കേരളത്തിലെ അധിനിവേശ സസ്യങ്ങൾ	Rs. 100/-	61
7	കേരളത്തിലെ ശുദ്ധജല മത്സ്യങ്ങൾ	Rs. 170/-	27
8	കേരളത്തിലെ സാധാരണ ഉഭയജീവികൾ	Rs. 250/-	19
9	കേരളത്തിലെ കുൺ ജാതികൾ	Rs. 70/-	25
10	കേരളത്തിലെ കൽക്കൊടുക്കളും കൽ സഹകാരികളും	Rs. 150/-	26
11	മറൈൻ ഗ്യാസ് ട്രോപോഡ്സ് ഓഫ് കേരള	Rs. 200/-	04
12	പ്രകൃതി ഗീതങ്ങൾ	Rs. 80/-	24
13	പരിസ്ഥിതി വിജ്ഞാനവും ജൈവവൈവിധ്യ നാട്ടറിവും	Rs. 150/-	38
14	ഫെതേഴ്സ് ഓഫ് വെള്ളായണി	Rs. 250/-	16
15	ബയോഡൈവേഴ്സിറ്റി റിച്ച്നസ് ഓഫ് കേരള	Rs. 500/-	40
16	സ്നേക്സ് ഓഫ് കേരള	Rs. 200/-	46
17	സിസിലിയൻസ് ഓഫ് കേരള	Rs. 75/-	24
18	വൃക്ഷായുർവേദ	Rs. 300/-	43
19	ഫ്ളൂയിഡ് കളേഴ്സ് ഓഫ് വേമ്പനാട്	Rs. 300/-	17

2018 ഏപ്രിൽ മുതൽ 2019 മാർച്ച് വരെ വിതരണം ചെയ്ത പുസ്തകങ്ങൾ, ലഘുലേഖകൾ, കൈപ്പുസ്തകങ്ങൾ

ക്ര.നം	ജനനം	വിഭാഗം	ഭാഷ	ആകെ വിതരണം ചെയ്തത്
01	Jaiva vaividhya Act 2002 & Rules 2004 (NBA)	Book	Malayalam	600
02	Kerala State Biological Diversity Rules 2008	Book	English	1800
03	Jaiva vaividhya Mukyadharayilekku	Booklet	Malayalam	1000
04	Keralathile Naadan Pasukal	Brochure	Malayalam	3200
05	Keralathile Naadan Aadinangal	Brochure	Malayalam	3500
06	Keralathile Naadan Valarthu Pakshikal	Brochure	Malayalam	3500
07	Island Biodiversity	Brochure	English	2600
08	Water Birds	Brochure	English	2600
09	ABS Pravarthana Reethi	Book	Malayalam	2000
10	Keralathile Nheer Pakshikal	Brochure	Malayalam	3500
11	Marotti	Booklet	Malayalam	230
12	Oushada Sasya Swabhavika Uravida Pariposhnam	Book	Malayalam	15
13	Medicinal Properties, Selected Plants in Vrikshayurveda	Book	English	41
14	Keralathile Sugandha, Oushada Nellinangal	Brochure	Malayalam	3750
15	Bhoomiyude Pachakudakal	Brochure	Malayalam	3750
16	Kerala Samsthana Jaiva Vaividhya Board	Brochure	Malayalam	3550
17	Kaavukal	Brochure	Malayalam	3750
18	Thavalakal Manmarayumbol	Brochure	Malayalam	3750
19	Thumbikal Prakrithiyude Vismayangal	Brochure	Malayalam	3750
20	Nhamayude Nheerthadangal	Brochure	Malayalam	3750
21	Keralathile Vanangal	Brochure	Malayalam	3750
22	Kadalukal Malinamakumbol	Brochure	Malayalam	3750
23	Kandalkaadukal	Brochure	Malayalam	3750
24	Vithinte Avakasikal	Brochure	Malayalam	3750

25	Poultry Breeds of Kerala	Brochure	English	1800
26	Aromatic Medicinal Rice Varieties of Kerala	Brochure	English	1800
27	Native Goat Breeds of Kerala	Brochure	English	1800
28	Native Cattle Breeds of Kerala	Brochure	English	1800
29	BMC Kaipustakam	Book	Malayalam	1030
30	Floral Diversity of Armed Police Campus in Kerala	Book	English	20
31	Oothayilakkam	Brochure	Malayalam	600
32	BMC Anubavapadangal,Viketricarnam,Samreksnam	Book	Malayalam	1560
33	KSBB Pravarthana Samvidhanam	Brochure	Malayalam	1000
34	Kerala Biodiversity Museum	Booklet	English	6200

**സെക്ഷൻ 4 (1) (ബി) പ്രകാരം സുവോ മോട്ടോ വെളിപ്പെടുത്തൽ
റിപ്പോർട്ടിംഗ് വർഷം: 2018-19**

ക്രമ നമ്പർ.	വകുപ്പ്	പൊതു അധികാരികളുടെ എണ്ണം	വകുപ്പ് 4 (1) (ബി) പ്രകാരം 17 മാനുവലുകൾ പ്രസിദ്ധീകരിച്ച പൊതു അധികാരികളുടെ എണ്ണം	17 മാനുവലുകൾ പുതുക്കിയ പൊതു അധികാരികളുടെ എണ്ണം	17 മാനുവലുകൾ ഓൺലൈനായി പ്രദർശിപ്പിച്ച പൊതു അധികാരികളുടെ എണ്ണം
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
	കേരള സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡ് (കെ.എസ്.ബി.ബി)	ഇല്ല	ഇല്ല	ഇല്ല	ഇല്ല

**പബ്ലിക് ഇൻഫോമേഷൻ ഓഫീസർമാരുടെ / അപേൾ അതോറിറ്റികളുടെ ഉദ്യോഗങ്ങൾ
റിപ്പോർട്ടിംഗ് വർഷം: 2018-19**

ക്രമ നമ്പർ	വകുപ്പ്	പൊതു അധികാരികളുടെ എണ്ണം	പബ്ലിക് ഇൻഫോമേഷൻ ഓഫീസർമാരുടെ എണ്ണം	നിയുക്ത അസിസ്റ്റന്റ് പബ്ലിക് ഇൻഫോമേഷൻ ഓഫീസർമാരുടെ എണ്ണം	നിയുക്ത അപ്പീൽ അധികാരികളുടെ എണ്ണം
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
	(കെ.എസ്.ബി.ബി)		1	ഇല്ല	1

**പബ്ലിക് ഇൻഫോമേഷൻ ഓഫീസർമാരുടെ വിവര അഭ്യർത്ഥനകളുടെ തീർപ്പാക്കൽ
റിപ്പോർട്ടിംഗ് വർഷം: 2018-19**

വകുപ്പിന്റെ പേര്	കഴിഞ്ഞ വർഷാവസാനം തീർപ്പാക്കപ്പെടാത്ത അഭ്യർത്ഥനകളുടെ എണ്ണം	ഈ വർഷത്തിൽ ലഭിച്ച അഭ്യർത്ഥനകളുടെ എണ്ണം	ആകെ അഭ്യർത്ഥനകളുടെ എണ്ണം	തീർപ്പാക്കിയ അഭ്യർത്ഥനകളുടെ എണ്ണം	നിരസിച്ച അഭ്യർത്ഥനകളുടെ എണ്ണം	വകുപ്പ് 7 (2) പ്രകാരം നിരസിച്ചതായി കരുതുന്ന അഭ്യർത്ഥനകളുടെ എണ്ണം	വിവരങ്ങൾ നൽകിയ കേസുകളുടെ എണ്ണം (ശതമാന കണക്കിൽ)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
(കെ.എസ്.ബി.ബി)	ഇല്ല	19	19	19	ഇല്ല	ഇല്ല	0%

പബ്ലിക് ഇൻഫർമേഷൻ ഓഫീസർമാർ നിരസിച്ച വിവര അഭ്യർത്ഥനകൾ, റിപ്പോർട്ടിംഗ് വർഷം: 2018-19

വകുപ്പിന്റെ പേര്	നിരസിച്ച അഭ്യർത്ഥനകളുടെ ആകെ എണ്ണം	വകുപ്പ് 8 പ്രകാരം നിരസിച്ച അഭ്യർത്ഥനകളുടെ എണ്ണം	വകുപ്പ് 9 പ്രകാരം നിരസിച്ച അഭ്യർത്ഥനകളുടെ എണ്ണം	വകുപ്പ് 11 പ്രകാരം നിരസിച്ച അഭ്യർത്ഥനകളുടെ എണ്ണം	വകുപ്പ് 24 പ്രകാരം നിരസിച്ച അഭ്യർത്ഥനകളുടെ എണ്ണം	മറ്റ് വകുപ്പുകൾ പ്രകാരം നിരസിച്ച അഭ്യർത്ഥനകളുടെ എണ്ണം
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
(കെ.എസ്.ബി.ബി)	ഇല്ല	ഇല്ല	ഇല്ല	ഇല്ല	ഇല്ല	ഇല്ല

നിയുക്ത അധികാരികളുടെ ആദ്യ അപ്പീലുകളുടെ തീർപ്പ്, റിപ്പോർട്ടിംഗ് വർഷം: 2018-19

വകുപ്പിന്റെ പേര്	1.4.2017 ന് അപ്പീൽ അധികാരികളുമായി തീർപ്പുകൽപ്പിക്കാത്ത ആദ്യ അപ്പീലുകളുടെ എണ്ണം	വർഷത്തിൽ തിരഞ്ഞെടുത്ത ആദ്യത്തെ അപ്പീലുകളുടെ എണ്ണം	ആകെ നമ്പർ. അപ്പീൽ അധികാരികളുമായുള്ള ആദ്യ അപ്പീലുകൾ (2 + 3)	തീർപ്പാക്കിയ ആദ്യ അപ്പീലുകളുടെ എണ്ണം	ആദ്യ അപ്പീലുകളുടെ നിരസിച്ച എണ്ണം	ആദ്യ അപ്പീലുകളുടെ% നിരസിച്ചു	ആദ്യ അപ്പീലുകളുടെ എണ്ണം 45 ദിവസത്തിൽ കൂടുതൽ തീർപ്പാക്കിയിട്ടില്ല
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
(കെ.എസ്.ബി.ബി)	ഇല്ല	ഇല്ല	ഇല്ല	ഇല്ല	ഇല്ല	0%	ഇല്ല

പിഴ ചുമത്തി ശേഖരിച്ച വിവരങ്ങൾ, റിപ്പോർട്ടിംഗ് വർഷം: 2018-19

വകുപ്പിന്റെ പേര്	മുൻ വർഷം പിഴ ചുമത്തി ശേഖരണത്തിനായി ശേഷിക്കുന്നു	സെക്ഷൻ 20 (1) പ്രകാരം വിവര കമ്മീഷൻ ചുമത്തിയ പിഴകളുടെ വിവരങ്ങൾ	ആകെ	ശേഖരിച്ച പിഴകളുടെ ആകെ വിവരങ്ങൾ
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
(കെ.എസ്.ബി.ബി)	ഇല്ല	ഇല്ല	ഇല്ല	ഇല്ല

വിവരാവകാശ നിയമപ്രകാരം ഭരണ നിർവഹണ ഉദ്യോഗസ്ഥർക്കെതിരെ അച്ചടക്ക നടപടി എടുത്തിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ അതിന്റെ വിവരങ്ങൾ റിപ്പോർട്ടിംഗ് വർഷം: 2018-19

വകുപ്പിന്റെ പേര്	സെക്ഷൻ 20 (2) പ്രകാരം ഇൻഫർമേഷൻ കമ്മീഷൻ ശുപാർശ ചെയ്യുന്ന അച്ചടക്ക നടപടിയുടെ വിവരങ്ങൾ	ഇൻഫർമേഷൻ കമ്മീഷന്റെ ശുപാർശയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ സ്വീകരിച്ച അച്ചടക്ക നടപടിയുടെ വിവരങ്ങൾ	സ്വീകരിച്ച മറ്റ് അച്ചടക്ക നടപടികൾ (വിവര കമ്മീഷൻ ശുപാർശ ചെയ്യുന്നതൊഴികെ)
(1)	(2)	(3)	(4)
(കെ.എസ്.ബി.ബി)	ഇല്ല	ഇല്ല	ഇല്ല

പൊതു അധികാരികൾ ശേഖരിച്ച സംഗ്രഹിച്ചവുകൾ, നിരക്കുകൾ റിപ്പോർട്ടിംഗ് വർഷം: 2018-19

വകുപ്പിന്റെ പേര്	ചെലവ് ശേഖരിച്ച വിഭാഗം 4 (4)	ഫീസ് ശേഖരിച്ച വകുപ്പ് 6 (1)	ഫീസ് ശേഖരിച്ച വകുപ്പ് 7 (1)	ഫീസ് ശേഖരിച്ച വിഭാഗം 7 (6)	ശേഖരിച്ച മറ്റ് നിരക്കുകൾ (വ്യക്തമാക്കുക)	ആകെ ശേഖരം
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
(കെ.എസ്.ബി.ബി)	62	190				252

Sl No	Institutions	Subject	Objectives
1	Centre for Environment and Development Thozhuvancode, Vattiyoor kavu P.O. Thiruvananthapuram	Assessment of Impact of floods/landslides on Biodiversity with special emphasis on - Riparian vegetation - Pamba, Periyar, Chalakudy, Bharathapuzha	<ol style="list-style-type: none"> 1. To identify and map the vegetation loss in the Chalakudy river, Pampa river, Periyar and some major tributaries of Bharathapuzha (Thodupuzha, Kalpathipuzha and Gayathripuzha). 2. To survey the current floristic diversity of the riparian regions of the above rivers and identify species lost due to flood and the extent of loss. 3. To analyze the impact of species loss with respect to its conservation importance like IUCN threatened status, endemism, breeding and nesting areas of animals, river bank protection, economic importance as medicine, raw material for local livelihood, aesthetics and tourism etc. 4. To identify the species which has survived and potential of using these species for future afforestation programs in the river banks in Kerala.
2	Department of Biotechnology, Cochin University, Cochin	Riverine biodiversity monitoring with reference to Mangroves in comparison with pre flood data	<ol style="list-style-type: none"> 1. To survey the existence, growth and health of flood affected true mangrove floras. 2. To survey the "indicator species" of fauna (Fishes, Crabs and Molluscs) in flood affected mangrove forest
3	Academy of Climate Change Education (ACCER), KAU, Thrissur	Impact of Floods / Landslides on Riverine Biodiversity - Chalakudy river basin	<ol style="list-style-type: none"> 1. Preparation of a flood map in the Chalakudy river basin at the Panchayat level (23) 2. Riverine biodiversity monitoring including the narrow endemic 3. Invasive species of fauna and flora at Chalakudy river basin 4. Fish migration and breeding at Chalakudy river basin and loss of microhabitat 5. Flora, Faunal (vertebrate and invertebrate) Biodiversity in comparison to pre flood data.

4	Kerala University of Fisheries and Ocean Studies (KUFOS), Kochi	Impact of Kerala Floods / Landslides on single location endemic fish species	1. A rapid biodiversity survey to assess the impacts of the catastrophic floods on the habitats and populations of these threatened species is therefore a priority. 2. Assess the impacts of the worst hit known location and River system – Periyar Tiger Reserve/Periyar, Shenduruneey WLS/ Kallada, Santhampara Hills/Periyar, Malakkapara/Chalaky, New Amambalam/Chaliyar, Valiparai/Chalaky.
5	WWF-India, Vanchiyoor, Thiruvananthapuram	Assessment of Biodiversity Loss for Selected Faunal Groups	1. focusing on faunal groups Birds, Amphibians, Butterflies and Odonates 2. estimate the damage to their habitats under study 3. recommend measures for recovery/ restoration
6	Govt. Victoria College, Palakkad, mayacnair@victoriacollege.in, 9400728998	Post flood habitat modification and biodiversity loss in selected forest ranges in Palakkad District	<ul style="list-style-type: none"> • Documentation of species affected by landslides • Identification of resilient taxa in landslide areas • Documentation of post flood modification in habitats
7	KSCSTE-Malabar Botanical Garden and Institute for Plant Sciences, Kozhikode	Assessment of Plant diversity including Aquatic flora Riparian vegetation etc in the flood / Landslides affected areas of Chaliyar, Korapuzha and Kuttiyadi rivers	An assessment on the loss of plant diversity including aquatic flora riparian vegetation and mangroves due to floods/landslides in the affected areas of Chaliyar, Korapuzha and Kuttiyadi rivers - the severely affected areas in Malabar region.
8	Jawaharlal Nehru Tropical Botanic Garden and Research Institute	Impact of Landslides on the Forest Ecosystem in Wayanad district, Kerala with special reference to floristic wealth	<ol style="list-style-type: none"> 1. Survey and documentation of the extent of forest cover and species loss 2. To identify plant species which should be included in species recovery programmes 3. Mapping the landslide susceptible zones and prepare the landslide susceptible zone map of the state. 4. To descend strategies for rehabilitation of landslide affected areas

9	International Research and Training centre for Below Sea level Farming (IRTCBSF)	Impact of Flood and Deluge on the Hydrobiology and Biodiversity endowments of Kuttanad Ecosystem, Kerala	<ul style="list-style-type: none"> • Assessment of the impact of the devastating flood on the hydrobiology of Vembanad and Kuttanad Wetland Ecosystem. • Monitoring of the impact of floods on <ul style="list-style-type: none"> a. Macro Benthos (survey of Clam beds, population distribution and size frequency distribution) b. Fish and shellfish (catch data , numerical abundance, Species diversity & biomass) c. Impact on endemic species distribution and abundance d. Studies on clam beds
10	KSCSTE - Kerala Forest Research Institute	Impact of the flood on soil biota in Pamba, Periyar, Bharathapuzha and Chalakkudy Rivers in Kerala	<ol style="list-style-type: none"> 1. To assess the impact of the flood on floristic elements and soil biota in Pamba, Periyar, Bharathapuzha and Chalakkudy Rivers in Kerala 2. To identify critical areas to be restored and develop site specific restoration programmes.
11	Dept. of Zoology, University of Kerala	Assessment Of Native And Exotic Ichthyodiversity Status Of River Bharathapuzha, Periyar And Pamba	<ul style="list-style-type: none"> • To identify the traditional routes of migration of fishes into the breeding grounds. • Post flood status of the traditional routes of migration as well as the breeding grounds. • Whether the fishes take alternate routes to reach breeding ground. • Approximate qualitative and quantitative assessment of the species involved in migration. • Types of gears used for monsoon flood plain fishery. • Extend of usage of illicit fishing practices. • Extend of harm to the fishes. • How far the authorities (Fisheries Department and Local bodies) are involved in the implementation of the laws (The Kerala Inland Fisheries And Aquaculture Act, 2010) • To assess the level of awareness of the public on the impact of 'Oothapidutham'

12	Jawaharlal Nehru Tropical Botanic Garden and Research Institute	Survey and Inventory of Soil Microbial Biota in the Post Flood Scenario	<ol style="list-style-type: none"> 1. The primary objective of the proposed study is to determine the effect of flood on soil microbial communities. 2. To provide information on the negative effects of recent flood events on soil biota particularly on microorganism. 3. To provide comparative information on increase or decrease of soil born phytopathogen populations and plant growth promoting organisms towards predicting their effects on crops.
13	Department of Botany, University of Kerala, Kariavattom, Thiruvananthapuram	Inventory and evaluation of spread ecology of the riverine flora of Achankovilriverbasin, Kerala	<ol style="list-style-type: none"> 1. To prepare a database on the riparian flora of the Achankovilriverbasin after the flood and assessment of the impact of flood and landslides on riparian flora. 2. To assess the status of endemic, medicinal, economic and RET plants in the Achankovil river basin. 3. To assess the invasion of weed plants in the riparian zones. 4. To suggest riparian buffer system management strategy for the conservation of Achankovilriverbasin
14	NSS, College, Pandalam, Patahanamthitta, Ph. 04734252221, nsscollegepandalam@gmail.com, 9400070081 Ph.,kjith77@gmail.com	Impact of Flood on the Micro and Macro Floral Biodiversity of Pandalam&Chengannur with Special Reference to Pandanad: A Post and Pre-Flood Analysis, Kerala	<ol style="list-style-type: none"> 1. Identifying the biodiversity in and around the ecosystem- micro and macro level 2. Establishing a database- mapping of the flora of the river system. 3. Enrich the existing data with additional information 4. Study the interaction and edaphic characteristics to identify the uniqueness of the ecologically sensitive area. 5. Identify the specific relationship of floral and faunal communities and influential alterations in it due to the natural calamity. 6. Use of the data for developing proper management measures for the rivers system. 7. to developed and action plan, for the proper restoration of the riverine biodiversity.
15	Jawaaharlal Nehru Tropical Botanic Garden and Research Institute,	Biodiversity Assesment of Manimala River	<ol style="list-style-type: none"> 1. Assessment and characterization of biodiversity loss. 2. Macro and micro niche identification 3. Multiplication of candidate species (JNTBGRI)

16	Department of Botany, University of Kerala, Kariavattom, Thiruvananthapuram	Studies on Invasive Alien Plant Species in the flood affected areas of Karthikapally Taluk, Alappuzha District	<ol style="list-style-type: none"> 1. To identify the invasive alien plant species in the flood affected areas of Karthikapally Taluk 2. To find out the new taxa, if any, after flood 3. To study the current status of those invasive species 4. To study the impact of those alien species with special reference to agricultural fields 5. To suggest remedial measures for minimizing/controlling those species
17	NSS College, Pandalam, Patahanamthitta.	Estimation of Population density and diversity of major soil animal groups in relation to recent flood affected areas near Pampa River	<ol style="list-style-type: none"> 1. To identify the major soil biota with special reference to soil microarthropods in the flood affected areas of river Pampa 2. To estimate the density of soil biota in the flood affected areas of river Pampa 3. To compare the status and density of soil biota with pre flood data available
18	Nirmala College, Department of Botany, Muvattupuzha	Riverine Biodiversity Monitoring - Impact of Floods/Landslides on Biodiversity	Identifying present status of soil microflora and comparison in flood / landslide affected and surrounding non affected areas.
19	Sanatana Dharma College, Alappuzha, Kerala	Inventory and evaluation of spread ecology of the Mangrove flora in the islands of Alappuzha District	<ol style="list-style-type: none"> 1. To assess the flora and fauna in the mangroves of pathiramanal, pallippuram and Perumbalam islands of Alappuzha District. 2. To assess the invasion of weed plants in the riparian zones 3. To assess the consequence of flood on vegetation dynamics, floristic and faunal diversity and the livelihood of associated people.
20	Department of Biotechnology, Cochin University of Science and Technology, Cochin	Metagenomic analysis of soil microbia; diversity in post flood mangroves	<ol style="list-style-type: none"> 1. Collection of soil samples from mangroves 2. DNA isolation from soil samples 3. Metagenomic analysis by NGS
21	Centre for Management Development	Impact of Floods/ landslide on Biodiversity and Evaluating the Change in the Ecosystem/ Biodiversity of the State	The proposed study shall assess the impact of Flood/Landslides on Biodiversity and subsequently evaluate the changes occurred with respect to agrobiodiversity, biodiversity loss, bioresources in Idukki district, Kuttanad region.

22	Community Agro-biodiversity Centre, M S Swaminathan Research Foundation	Assessment of agrobiodiversity loss due to flood in Wayanad and Developing Conservation Strategies	<ul style="list-style-type: none"> • Understand status and distribution of crop diversity in Wayanad. • Assess the agrobiodiversity loss and agro-ecosystem damage due to flood 2018. • To identify the climate resilient crop varieties of Wayanad. • Developing local level conservation strategies by Strengthening the BMCs.
23	Integrated Rural Technology Centre (IRTC)	Assessing Impact of Floods/ Landslides on Biodiversity, Bioresources, and Tribal Livelihood in Attappady	<ul style="list-style-type: none"> • To assess the impact of floods /landslides on the Biodiversity, Bioresources, and tribal livelihood in Attappady. Also the impacts on traditional food crops like tubers, millets and pulses. • To propose strategies and action plans to restore tribal livelihood and conserve bioresources
24	Department of Botany, MES Asmabi College	Assessment of Impact of flood/landslide on Biodiversity and developing methodology for long-term monitoring and evaluation of changes in the ecosystem and biodiversity : A case study in the Athirapilly Panchayath	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pool existing data on all sections of biodiversity and Ecosystems including endangered species and unique ecosystem in the region 2. Map flood/landslide impact on vegetation as well as riparian area 3. Collect bench mark data and map the impact of flood/landslide on all sections of biodiversity and Ecosystems using rapid assessment methods and also assess the human perception on flood impact on biodiversity and ecosystems using participatory methods 4. Evaluate the impact of flood and landslide on biodiversity and Ecosystems using the data collected 5. Develop methodology for assessment and monitoring in long-term involving communities and online/android protocols for important species and ecosystem such as wetlands and riparian areas
25	Department of Botany Govt. Victoria College, Palakkad	Assessment of Plant diversity loss along the flood and landslides hit areas of Nelliampathi Forest Range, Palakkad	<ul style="list-style-type: none"> • To Prepare an inventory of plant species that is extent now • To prepare a base line data of the plant species existed before the flood by various methods • To assess the faunal diversity extent and that has been lost by survey future reference • To assess the Phyto diversity that has been lost by flood and landslides by comparison

			<ul style="list-style-type: none"> Floristic analysis of the Species diversity and endemism by cross reference with pertinent literature. Floristic Mapping of the calamity hit area by GPS geo tagging for future reference
26	Department of Geography, Govt. College Chittur	Assessment of Biodiversity loss along the flood and landslide hit areas of Attappady region, Palakkad district Using Geoinformatics	<ul style="list-style-type: none"> To Prepare an inventory of surviving plant species after the flood focusing landslide and flood hit areas with special reference to tribal hamlets To prepare a base line data of the plant wealth existed in Attappady region before the flood by consulting the previous works and questionnaire surveys To assess the Phyto diversity that has been lost by flood and landslides by comparison Analysis of the Species diversity, conservation status and endemism To identify & map the land slide prone areas of Attappady using Gis To estimate and locate the flood affected areas of Attappady To assess the faunal diversity of the flood affected areas
27	Centre for management Development Thycaud Thiruvananthapuram	Impact of floods/ landslides on Biodiversity in Pathanamthitta and tribal Livelihood in Idukki and Pathanamthitta	<ul style="list-style-type: none"> To identify post flood/ landslides and socio economic conditions of the tribes and the government interventions to enhance their livelihood opportunities. To identify and prioritize the livelihood issues of tribal population due to the recent flood/landslide. To study the disparities, if any, among tribal communities in terms of livelihood opportunities after the flood / landslides in 2018.
28	Department of Botany, University of Kerala, Kariyavattom, Thiruvananthapuram	Survey and analysis on ethnobotanical resources- present status and livelihood of tribal communities in flood affected areas of Vazhachal, Thrissur Dist.	<ol style="list-style-type: none"> To analyse availability and utilization pattern of ethno botanically important resource after flood To analyse effect of flood on livelihood of ethnic communities in the Vazachal forest division To determine effect of flood on agro-diversity including crops, minor vegetables and mushrooms in the area To know ecological imbalance issue emerged in the area due to land slide and flood To provide suitable recommendations to ensure eco restoration, sustainable use of resources and conservation

**അനുബന്ധം I
തീമാനിക എക്സ്പോർട്ട് കമ്മിറ്റി**

I	എ ബി എസ് സാങ്കേതിക സമിതി എ ബി എസ്, ഐ പി ആർ സംസ്ഥാനത്തു നടപ്പിലാക്കുമ്പോൾ ഉണ്ടാകുന്ന നിയമപ്രശ്നങ്ങൾ പരിഹരിക്കാനുള്ള സമിതി	II.	ജൈവവൈവിധ്യ പൈതൃക സ്ഥലം വിജ്ഞാപനവും, പരിപാലനവും
1	അദ്ധ്യക്ഷൻ: ഡോ. ആർ. വി. വർമ്മ, മുൻ ചെയർമാൻ, കേരള സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡ്, തിരുവനന്തപുരം	1	അദ്ധ്യക്ഷൻ പ്രൊഫ. വി. വി. മധുസൂദനൻ, എമെറിറ്റസ് ശാസ്ത്രജ്ഞൻ, കെഎസ്സിടിഇ- മലബാർ ബൊട്ടാണിക്കൽ ഗാർഡൻ ആൻഡ് ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഫോർ പ്ലാന്റ് സയൻസസ്, കോഴിക്കോട്
2	ശ്രീ. ബെന്നിച്ചൻ തോമസ്, ഐ.എഫ്.എസ് പ്രിൻസിപ്പൽ ചീഫ് കൺസർവേറ്റർ ഓഫ് ഫോറസ്റ്റ് (ഫോറസ്റ്റ്, ലാൻഡ് ആൻഡ് റിസോഴ് സസ്), ഇ.എഫ്.എൽ കസ്റ്റോഡിയൻ കേരള വനം, വന്യജീവി വകുപ്പ്, തിരുവനന്തപുരം	2	ഡോ. കെ.കെ.സീതാലക്ഷ്മി, കൺസൾട്ടന്റ്, ഇന്റഗ്രേറ്റഡ് റൂറൽ ടെക്നോളജി സെന്റർ (ഐആർടിസി) മുണ്ടൂർ, പാലക്കാട്
3	ഡോ. എൻ.എസ്.ഗോപാലകൃഷ്ണൻ ഓണററി പ്രൊഫസർ, ഐ.യു.സി.പി.ആർ. എസ്, കൊച്ചി യൂണിവേഴ്സിറ്റി ഓഫ് സയൻസ് ആൻഡ് ടെക്നോളജി, കൊച്ചി യൂണിവേഴ്സിറ്റി പി.ഒ, കൊച്ചി	3	ശ്രീ. എ. തിസാമുദ്ദീൻ, ഭൂവിനിയോഗ കമ്മീഷണർ ആസൂത്രണ, സാമ്പത്തിക കാര്യ വകുപ്പ്, ഗവ . ഓഫ് കേരള , തിരുവനന്തപുരം
4	ഡോ. എൻ .അനീൽ കുമാർ എക്സിക്യൂട്ടീവ് ഡയറക്ടർ എം എസ് സാമിനാഥൻ റിസർച്ച് ഫൗണ്ടേഷൻ (MSSRF), ചെന്നൈ	4	ശ്രീ. പി.യു.ദാസ് അസിസ്റ്റന്റ് ഡയറക്ടർ മണ്ണ് സംരക്ഷണ വിഭാഗം (കബനി പ്രോജക്റ്റ്), കാർക്കമല, വയനാട്
5	ഡോ.സി.ആർ.എൽസി പ്രൊഫസർ, കോർഡിനേറ്റർ, ഐ പി ആർ സെൽ, അഗ്രികൾച്ചറൽ റിസർച്ച് സ്റ്റേഷൻ, മണ്ണുത്തി, തൃശ്ശൂർ	5	പ്രൊഫ. കുഞ്ഞികൃഷ്ണൻ പ്രൊഫസർ (റിട്ട.), സുവോളജി വകുപ്പ് യൂണിവേഴ്സിറ്റി കോളേജ്, തിരുവനന്തപുരം
6	അഡ്വ. എം. രാജേന്ദ്രൻ നായർ ജില്ലാ ജഡ്ജി (റിട്ട.), ശ്രീമംഗലം, ഇടവ, തിരുവനന്തപുരം	6	ഡോ. മാത്യു ഡാൻ, ശാസ്ത്രജ്ഞൻ (പ്ലാന്റ് ജനിറ്റിക്സ് റിസോഴ്സസ്) ജവഹർലാൽ നെഹ്റു ട്രോപ്പിക്കൽ ബൊട്ടാണിക് ഗാർഡൻ ആൻഡ് റിസർച്ച് ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട്, കരിമൺകോട് പി.ഒ., പാലോട്, തിരുവനന്തപുരം
7	പ്രൊഫ. (ഡോ) എം. ഫരിദാസ് ഡയറക്ടർ, ഇന്റർ യൂണിവേഴ്സിറ്റി സെന്റർ ഫോർ ബയോസയൻസ് ഐ.യു.സി.ബി. തലശ്ശേരി കാമ്പസ്, പാലയാട്, കണ്ണൂർ	7	ഡോ. രാജേന്ദ്രപ്രസാദ് എം സീനിയർ സയന്റിസ്റ്റ് ജവഹർലാൽ നെഹ്റു ട്രോപ്പിക്കൽ ബൊട്ടാണിക് ഗാർഡൻ ആൻഡ് റിസർച്ച് ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട്, കരിമൺകോട് പി.ഒ, പാലോട്, തിരുവനന്തപുരം
8	അഡ്വ.ഫരിഷ് വാസുദേവൻ കേരള ഹൈക്കോടതി, എറണാകുളം	8	ഡോ. രഘു. എ. വി ശാസ്ത്രജ്ഞൻ, എക്സ്റ്റൻഷൻ വകുപ്പ് കേരള ഫോറസ്റ്റ് റിസർച്ച് ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട്
9	ഡോ . ഐ. ജി. രതിഷ് അസിസ്റ്റന്റ് പ്രൊഫസർ, ഐ.യു.സി.പി.ആർ.എസ്, കൊച്ചി യൂണിവേഴ് സിറ്റി ഓഫ് സയൻസ് ആൻഡ് ടെക്നോളജി, കൊച്ചി യൂണിവേഴ്സിറ്റി പി.ഒ, കൊച്ചി	9	ഡോ. പി. ജെ. വിൻസെന്റ് ബഹു:സ്വീകാരുടെ പ്രസ് സെക്രട്ടറി ചരിത്ര വിഭാഗം, ഗവൺമെന്റ് ആർട്സ് ആൻഡ് സയൻസ് കോളേജ്, കോഴിക്കോട്

10	ഡോ. എസ്. ഷിബുരാജ് സീനിയർ സയന്റിസ്റ്റ്, മൈക്രോബയോളജി വിഭാഗം, ജവഹർലാൽ നെഹ്റു ട്രോപ്പിക്കൽ ബൊട്ടാനിക് ഗാർഡൻ ആൻഡ് റിസർച്ച് ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട്, കരിമൺകോട് പിഒ, പാലോട്, തിരുവനന്തപുരം	10	ഡോ. രാമചന്ദ്രൻ കോത്തറമ്പത്ത് അസിസ്റ്റന്റ് പ്രൊഫസർ അനിമൽ സയൻസ് വകുപ്പ് സെൻട്രൽ യൂണിവേഴ്സിറ്റി ഓഫ് കേരള കാസർഗോഡ്
----	---	----	--

III	സസ്വ ജൈവവൈവിധ്യം - പരമ്പരാഗത വിത്തുകളുടെ സംരക്ഷണവും, വന്യ സസ്വ വൈവിധ്യവും	IV	ജന്തുജ്വാല ജൈവവൈവിധ്യം: ജന്തുക്കൾ, മത്സ്യങ്ങൾ ജൈവവൈവിധ്യവും
1	അദ്ധ്യക്ഷൻ ഡോ. എൻ. ശശിധരൻ (റിട്ട.), കേരള ഫോറസ്റ്റ് റിസർച്ച് ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് പീച്ചി പി.ഒ., തൃശ്ശൂർ,	1	അദ്ധ്യക്ഷൻ ഡോ. ബീജു കുമാർ പ്രൊഫസർ ആൻഡ് ഡീൻ, അക്വാട്ടിക് ബയോളജി, ഫിഷറീസ് വകുപ്പ്, കേരള സർവകലാശാല, തിരുവനന്തപുരം
2	ഡോ. എം. സാബു പ്രൊഫസർ സസ്യശാസ്ത്ര വകുപ്പ് കാലിക്കറ്റ് സർവകലാശാല, മലപ്പുറം	2	ഡോ. മുഹമ്മദ് ജാഫർ പാലോട്ട് ശാസ്ത്രജ്ഞൻ, സുവോളജിക്കൽ സർവേ ഓഫ് ഇന്ത്യ (ZSI), കോഴിക്കോട്
3	ഡോ.സി.എൻ. സുനിൽ കുമാർ പ്രൊഫസർ (റിട്ട.) ശ്രീനാരായണമംഗലം കോളേജ്, മാലിയങ്കര, എറണാകുളം	3	ഡോ.പി.ഒ. നമീർ സ്പെഷ്യൽ ഓഫീസർ, പ്രൊഫസർ & ഹെഡ് (വന്യജീവി), ഡീൻ, കാലാവസ്ഥാ വ്യതിയാന അക്കാദമി വിദ്യാഭ്യാസം (ACCER), KAU, തൃശ്ശൂർ.
4	ഡോ. കെ.എം.പ്രഭുകുമാർ സീനിയർ സയന്റിസ്റ്റ്, ആര്യവൈദ്യശാല, കോട്ടക്കൽ	4	ഡോ. കെ.കെ. ജോഷി പ്രിൻസിപ്പൽ സയന്റിസ്റ്റ് ആൻഡ് ഹെഡ്, എംബിഡിഡി സിഎംഎഫ്ആർഐ (ഹെഡ്, ബയോഡൈവേഴ്സിറ്റി), കൊച്ചി
5	ഡോ.പി.എസ്. ഉദയൻ അസിസ്റ്റന്റ് പ്രൊഫസർ, ഡിപ്പാർട്ട്മെന്റ് ഓഫ് ബോട്ടണി ആൻഡ് റിസർച്ച് സെന്റർ, ശ്രീകൃഷ്ണ കോളേജ്, ഗുരുവായൂർ	5	ഡോ. ജോർജ്ജ് മാത്യു മുൻ ഹെഡ്, എന്റമോളജി വിഭാഗം , കേരള ഫോറസ്റ്റ് റിസർച്ച് ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് പീച്ചി, തൃശ്ശൂർ
6	ഡോ.കെ.വി. മോഹനൻ മുൻ പ്രൊഫസർ & ഹെഡ്, ബോട്ടണി വകുപ്പ്; മുൻ ഡയറക്ടർ, സ്കൂൾ ഓഫ് ബയോസയൻ സസ്; യൂണിവേഴ്സിറ്റി ഓഫ് കാലിക്കറ്റ്,	6	ഡോ. പി. ആർ. സുരൺ അസിസ്റ്റന്റ് പ്രൊഫസർ, സുവോളജി വകുപ്പ്, പയന്നൂർ കോളേജ്, പയന്നൂർ, കണ്ണൂർ
7	ഡോ. പി. പി. രാധാമണി പ്രൊഫസർ, ബോട്ടണി വിഭാഗം, കേരള സർവകലാശാല, തിരുവനന്തപുരം	7	ഡോ. ബാലകൃഷ്ണൻ ശാസ്ത്രജ്ഞൻ, വന്യജീവി ബയോളജി വകുപ്പ്, ഫോറസ്റ്റ് ഇക്കോളജി & ബയോഡൈവേഴ്സിറ്റി കൺസർവേഷൻ വിഭാഗം, കെ.എഫ്.ആർ.ഐ, പീച്ചി, തൃശ്ശൂർ
8	ഡോ. പ്രമോദ് സി അസിസ്റ്റന്റ് പ്രൊഫസർ, സസ്യശാസ്ത്ര വിഭാഗം, ഗവ. ബ്രണ്ണൻ കോളേജ്, തലശ്ശേരി, കണ്ണൂർ	8	ഡോ. സി. പി. ഷാജി. ചക്കാലക്കൽ വീട് മെലഡൂർ (പിഒ), തൃശൂർ- 680741
9	ഡോ. പ്രകാശ്കുമാർ, ഡയറക്ടർ, ജവഹർലാൽ നെഹ്റു ട്രോപ്പിക്കൽ ബൊട്ടാനിക് ഗാർഡൻ ആൻഡ് റിസർച്ച് ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട്, കരിമൺകോട് പിഒ, പാലോട്, തിരുവനന്തപുരം	9	ഡോ.കെ.എസ്.അനൂപ് ദാസ് അസിസ്റ്റന്റ് പ്രൊഫസർ, സുവോളജി വകുപ്പ്, എം.ഇ.എസ് കോളേജ്, മമ്പാട്, മലപ്പുറം

10	ഡോ. ഷിബുരാജ് എസ്. സീനിയർ സയന്റിസ്റ്റ്, മൈക്രോബയോളജി ഡിവിഷൻ, ജെ.എൻ.റ്റി.ബി.ജി.ആർ.ഐ	10	ഡോ. രാമചന്ദ്രൻ കോത്തറമ്പത്ത് അസിസ്റ്റന്റ് പ്രൊഫസർ അനിമൽ സയൻസ് വകുപ്പ് സെൻട്രൽ യൂണിവേഴ്സിറ്റി ഓഫ് കേരള കാസർഗോഡ്
----	---	----	---

V	അക്യാട്ടിക് ഇക്കോസിസ്റ്റം മാനേജ്മെന്റ്	VI	ജൈവവൈവിധ്യത്തെ ബാധിക്കുന്ന പ്രശ്നങ്ങൾ - അധിനിവേശ സസ്യങ്ങൾ, ജന്തുക്കൾ
1	അബ്യക്ഷൻ ഡോ.വി.എസ്.വിജയൻ മുൻ ചെയർമാൻ, കെ.എസ്.ബി.ബി, തിരുവനന്തപുരം	1	അബ്യക്ഷൻ ഡോ. കെ. വി. ശങ്കരൻ, മുൻ ഡയറക്ടർ കെ.എഫ്.ആർ.ഐ, തൃശ്ശൂർ
2	ഡോ. കെ.ജി.പദ്മകുമാർ ഡയറക്ടർ, സമുദ്രനിരപ്പിൽ നിന്നും താഴ്ന്ന കൃഷിക്ക് ഉള്ള അന്താരാഷ്ട്ര ഗവേഷണ പരിശീലന കേന്ദ്രം	2	ശ്രീ.രഞ്ജൻ മാത്യു വർഗ്ഗീസ്, സംസ്ഥാന ഡയറക്ടർ,WWF ഇന്ത്യ, വഞ്ചിയൂർ, തിരുവനന്തപുരം
3	ഡോ.വി.എസ്. ബഷീർ, പ്രിൻസിപ്പൽ സയന്റിസ്റ്റ്, നാഷണൽ ബ്യൂറോ ഓഫ് ഫിഷ് ജനിറ്റിക് റിസോഴ്സസ്, പിഎംഎഫ്ജിആർ സെന്റർ, കൊച്ചി	3	ഡോ. ടി. വി. സജീവ് പ്രിൻസിപ്പൽ സയന്റിസ്റ്റ്, ഫോറസ്റ്റ് എൻറോമോളജി വകുപ്പ്, കേരള ഫോറസ്റ്റ് റിസർച്ച് ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട്, പീച്ചി, തൃശ്ശൂർ
4	ഡോ. ദിനേശൻ ചെറുവാട്ട് ഡയറക്ടർ, നിഹാം, കിഴക്കൻ കടുങ്കല്ലൂർ, ആലുവ, എറണാകുളം	4	ഡോ. സുഗതൻ, ശാസ്ത്രജ്ഞൻ തട്ടേക്കാട് പക്ഷിസങ്കേതം എറണാകുളം
5	ഡോ.ഹരികുമാർ പി എസ്, സീനിയർ പ്രിൻസിപ്പൽ സയന്റിസ്റ്റ് സെന്റർ ഫോർ വാട്ടർ റിസോഴ്സ് ഡെവലപ്മെന്റ് ആന്റ് മാനേജ്മെന്റ്, കോഴിക്കോട്	5	ഡോ. ജ്ഞകണ്ഠ ജോസഫ്, അസി.പ്രൊഫസർ & ഡയറക്ടർ ഇൻ ചാർജ് സെന്റർ ഫോർ ലോ ആൻഡ് അഗ്രികൾച്ചർ, നാഷണൽ യൂണിവേഴ്സിറ്റി ഓഫ് അഡ്വാൻസ്ഡ് ലീഗൽ സ്റ്റഡീസ്, (NUALS) എറണാകുളം
6	ഡോ.പി.കെ. അശോകൻ, പ്രിൻസിപ്പൽ സയന്റിസ്റ്റ് & എസ്.ഐ.സി, സെൻട്രൽ മറൈൻ ഫിഷറീസ് റിസർച്ച് ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട്, കൊച്ചി	6	പ്രൊഫ. കെ. വി. ജയചന്ദ്രൻ, സയന്റിഫിക് കൺസൾട്ടന്റ് സെന്റർ ഫോർ മറൈൻ ലിവിംഗ് റിസോഴ്സസ് ആന്റ് ഇക്കോളജി, MoES, GoI, CSEZ P.O.,കൊച്ചി -682037
7	ഡോ. എൻ. എസ്. പ്രദീപ്, സീനിയർ ശാസ്ത്രജ്ഞൻ മലബാർ ബൊട്ടാണിക് ഗാർഡൻ കോഴിക്കോട്	7	ഡോ. ടി. സാബു, പ്രോഗ്രാം ഡയറക്ടർ (എൻ.ആർ.എം) പരിസ്ഥിതി വികസന കേന്ദ്രം തൊഴുവൻ കോട്,വട്ടിയൂർക്കാവ് പി.ഒ.
8	ഡോ.വി.ബി.ശ്രീകുമാർ ശാസ്ത്രജ്ഞൻ, ഫോറസ്റ്റ് ബോട്ടണി, കേരള ഫോറസ്റ്റ് റിസർച്ച് ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട്, പീച്ചി, തൃശ്ശൂർ	8	ഡോ. ഷാജിവാസ്, പ്രൊഫസർ (റിട്ട.) സസ്യശാസ്ത്ര വിഭാഗം, ഇക്ബാൽ കോളേജ്, പെരിങ്ങമ്മല, തിരുവനന്തപുരം
9	ഡോ. ടി. കെ. സുഷ, അസോസിയേറ്റ് പ്രൊഫസർ, സുവോളജി വകുപ്പ്, സെന്റ് പീറ്റേഴ്സ് കോളേജ്, കോലഞ്ചേരി, എറണാകുളം	9	ഡോ. പി.കെ.പ്രസാദൻ അസിസ്റ്റന്റ് പ്രൊഫസർ & ഹെഡ് സുവോളജി വകുപ്പ് കണ്ണൂർ സർവകലാശാല മനന്തവാടി ക്യാമ്പസ്, വയനാട്

10	ഡോ. സമ്പത്ത് കുമാർ അസിസ്റ്റന്റ് പ്രൊഫസർ ശ്രീശങ്കര കോളേജ്, കാലടി, എറണാകുളം സുവോളജി വിഭാഗം	10	ഡോ.ടി.കെ. ഹൃദിക ശാസ്ത്രജ്ഞൻ കേരള ഫോറസ്റ്റ് റിസർച്ച് ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട്, പീച്ചി, തൃശ്ശൂർ
----	--	----	---

VII	കാർഷിക ജൈവവൈവിധ്യം - കേരളത്തിലെ പരിസ്ഥിതി, ജൈവവൈവിധ്യ പ്രശ്നങ്ങൾ വിലയിരുത്തൽ		
1	അദ്ധ്യക്ഷൻ ഡോ. സി. ഭാസ്കരൻ പ്രൊഫസർ (റിട്ട.), കോളേജ് ഓഫ് അഗ്രികൾച്ചർ, വെള്ളായനി	6	ഡോ. സി. തമ്പാൻ പ്രിൻസിപ്പൽ സയന്റിസ്റ്റ് സി പി സി ആർ ഐ, കാസർഗോഡ്
2	പ്രൊഫ. സി. കെ. വീതാംബരൻ (മുൻ ഗവേഷണ ഡയറക്ടർ കേരള കാർഷിക സർവകലാശാല) തിരുവനന്തപുരം -695003	7	ഡോ. വനജ ടി പ്രൊഫസർ പ്രാദേശിക കാർഷിക ഗവേഷണ കേന്ദ്രം, പിലിക്കോഡ്, കാസർഗോഡ്
3	ഡോ. കെ. ജോസഫ് ജോൺ പ്രിൻസിപ്പൽ സയന്റിസ്റ്റ് ICAR-NBPGR, തൃശ്ശൂർ	8	ഡോ. ശശികുമാർ പ്രിൻസിപ്പൽ സയന്റിസ്റ്റ് & ഹെഡ് (റിട്ട.), ക്രോപ്പ് ഇന്ത്യവുമെന്റ് ബയോടെക്നോളജി വിഭാഗം, ICAR-IISR, കോഴിക്കോട്
4	ഡോ.സി.എ. ജയപ്രകാശ് പ്രിൻസിപ്പൽ സയന്റിസ്റ്റ് & ഹെഡ് സി.ടി.സി.ആർ.ഐ, തിരുവനന്തപുരം	9	ഡോ. പി. ശ്രീജ അസിസ്റ്റന്റ് പ്രൊഫസർ സസ്യശാസ്ത്ര വകുപ്പ്, സർ സയ്യിദ് കോളേജ്, തളിപ്പറമ്പ് കണ്ണൂർ
5	ഡോ. ജോൺസൺ ജോർജ്ജ്. കെ. പ്രിൻസിപ്പൽ സയന്റിസ്റ്റ്, ക്രോപ്പ് ഇന്ത്യവുമെന്റ് ബയോടെക്നോളജി വിഭാഗം ICAR ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഓഫ് സുഗന്ധവ്യഞ്ജന ഗവേഷണം കോഴിക്കോട്	10	ഡോ. അനിൽ സക്കറിയ അസിസ്റ്റന്റ് പ്രോജക്ട് ഓഫീസർ RAHC, മീനങ്ങാടി , വയനാട്

2018ലെ ജൈവവൈവിധ്യ പുരസ്കാരത്തിന് അർഹരായവർ

ക്രമ നമ്പർ	വിഭാഗം	വിജയി	അവാർഡ് തുക
വ്യക്തിഗത വിഭാഗം			
1	ജൈവവൈവിധ്യ പരിസ്ഥിതി സംരക്ഷകൻ (ഹരിത വൃക്ഷി)	ശ്രീ. പി. വി. ദിവാകരൻ കടിഞ്ഞിമുല വീട്, നീലേശ്വരം, കാസർഗോഡ് ജില്ല	25,000/-
		ശ്രീ. സി. വി. വിദ്യാധരൻ ചെത്തിക്കാട്ടു വീട് ചേർത്തല, ആലപ്പുഴ	25,000/-
2	ജനിതക ജൈവവൈവിധ്യ സംരക്ഷകൻ - സസ്യജാലം (നാടൻ സസ്യ ഇനങ്ങളുടെ സംരക്ഷകൻ)	ശ്രീ. പി ജെ മാനുവൽ പള്ളിക്കാമുലിൽ വീട് എള്ളുമന്ദം പോസ്റ്റ് , വയനാട് ജില്ല	50,000/-
3	ജനിതക ജൈവവൈവിധ്യ സംരക്ഷകൻ - ജന്തു ജാലം (നാടൻ കന്നു കാലിയിനങ്ങളുടെ സംരക്ഷകൻ)	ശ്രീമതി. രശ്മി എടത്തനാൽ എടത്തനാൽ വീട് കുര്യനാട് പോസ്റ്റ് കോട്ടയം ജില്ല	50,000/-
1	ജൈവവൈവിധ്യ സ്കൂൾ (ഹരിത വിദ്യാലയം)	ഗവ. എൽ പി സ്കൂൾ മലപ്പച്ചേരി, കാഞ്ഞിരപ്പൊയിൽ പോസ്റ്റ്,കാസർഗോഡ് ജില്ല	12,500/-
		ഗവ. ട്രൈബൽ എൽ പി സ്കൂൾ അരിവിളഞ്ചാൽ,ഇടുക്കി ജില്ല	12,500/-
2	ജൈവവൈവിധ്യ കോളേജ് (ഹരിത കോളേജ്)	കോളേജ് ഓഫ് ഫോറസ്റ്റ്രി കേരള അഗ്രികൾച്ചറൽ യൂണിവേഴ്സിറ്റി വെള്ളാനിക്കര, തൃശൂർ ജില്ല	25,000/-
3	ജൈവവൈവിധ്യ സംരക്ഷണ സ്ഥാപനം - ഗവണ്മെന്റ് (ഹരിത സ്ഥാപനം)	ഡിപ്പാർട്ട്മെന്റ് ഓഫ് മ്യൂസിയം ആൻഡ് സൂ തിരുവനന്തപുരം	25,000/-
4	സ്പെഷ്യൽ ജൂറി പുരസ്കാരം	എസ്. ടി. എം ഡോക്ട്രൈൻ എഞ്ചിനീയറിംഗ് പ്രൈവറ്റ് ലിമിറ്റഡ്, മലയിൻകീഴ് പോസ്റ്റ്, തിരുവനന്തപുരം ജില്ല	Certificate & memento only
5	മികച്ച ജൈവ വൈവിധ്യ പരിപാലന സമിതി (ബി.എം.സി)	വീയപുരം ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് ബ 1എംസി, ആലപ്പുഴ	50,000/-
		മാരഞ്ചേരി ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് ബ 1എംസി, മലപ്പുറം	50,000/-
മീഡിയ വിഭാഗം			
1	ജൈവവൈവിധ്യ പത്ര പ്രവർത്തകൻ (ഹരിത പത്ര പ്രവർത്തകൻ)	ജൈവവൈവിധ്യ പത്ര പ്രവർത്തകൻ (ഹരിത പത്ര പ്രവർത്തകൻ)	25,000/-
2	ജൈവവൈവിധ്യ ദൃശ്യ മാധ്യമ പ്രവർത്തകൻ മലയാളം (ഹരിത ഇലക്ട്രോണിക് മാധ്യമ പ്രവർത്തകൻ)	ശ്രീ. ജി എസ് ഉണ്ണികൃഷ്ണൻ നായർ പ്രിൻസിപ്പൽ ഇൻഫർമേഷൻ ഓഫീസർ, ഫാം ഇൻഫർമേഷൻ ബ്യൂറോ തിരുവനന്തപുരം	25,000/-

ജൈവവൈവിധ്യ ബോധവൽക്കരണത്തിനായി സ്ഥാപനങ്ങൾക്കും കോളേജുകൾക്കുമുള്ള സാമ്പത്തിക സഹായം

ക്രമ നം	പേര്, വിലാസം	വിഷയം	തുക (Rs)
1	പ്രിൻസിപ്പാൾ അയ്യങ്കാളി മെമ്മോറിയൽ ആർട്സ് & സയൻസ് കോളേജ്, പത്തനാപുരം, കൊല്ലം- 689 696	ജൈവവൈവിധ്യ ബോധവൽക്കരണം	15,000/-
2	പ്രിൻസിപ്പാൾ എൻഎസ്എസ് കോളേജ് നിലമെൽ, കൊല്ലം	ജൈവവൈവിധ്യ ബോധവൽക്കരണ കാമ്പയിൻ (രണ്ട് ദിവസം)	14,500/-
3	ന്യൂസ് (നേച്ചർ എൻവയോൺമെന്റ് വൈൽഡ്‌ലൈഫ് സൊസൈറ്റി ഓഫ് ഇന്ത്യ) തൃശൂർ -680 508	കൽക്കോടുകൾ: പരിസ്ഥിതി സേവനങ്ങളും സംരക്ഷണ വെല്ലുവിളികളും	15,000/-
4	പ്രിൻസിപ്പാൾ സഹോദരൻ അയ്യപ്പൻ സ്മാരക കോളേജ് പത്തനംതിട്ട	സ്പീഷിസ് വൈവിധ്യത്തെക്കുറിച്ചുള്ള ബോധവൽക്കരണവും, ഉപയോഗവും, നടത്തിപ്പും, പരിപാലനവും	15,000/-
5	പ്രിൻസിപ്പാൾ സെന്റ് മൈക്കൽ കോളേജ്, ചേർത്തല	ജൈവവൈവിധ്യ ബോധവൽക്കരണ കാമ്പയിൻ	15,000/-
6	ഹെഡ് മിസ്ട്രീസ് ഗവ. എം.ജി.എച്ച്.എസ്.എസ്. ചടയമംഗലം കൊല്ലം.	പ്ലാസ്റ്റിക് മലിനീകരണത്തിനെതിരായ ബോധവൽക്കരണ കാമ്പയിൻ, കാവുകളുടെ സർവ്വേ	12,000/-
7	പ്രിൻസിപ്പാൾ മാർ അത്താനാസിയോസ് കോളേജ് ഫോർ അഡ്വാൻസ്ഡ് സ്റ്റഡീസ്, തിരുവല്ല	വിദ്യാർത്ഥികൾക്കും പൊതുജനങ്ങൾ ക്കുമായി ജൈവവൈവിധ്യ ബോധവൽ ക്കരണ സെമിനാറും എക്സിബിഷനും (രണ്ട് ദിവസം സംസ്ഥാന തലം)	25,000/-
8	ട്രോപ്പിക്കൽ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഓഫ് ഇക്കോളജിക്കൽ സയൻസസ്, കോട്ടയം	പ്രാദേശിക മത്സ്യ വൈവിധ്യത്തെ സംരക്ഷിക്കുന്നതിനെക്കുറിച്ചുള്ള ബോധവൽക്കരണം അല്ലെങ്കിൽ മീനച്ചിൽ നദീതടത്തിലെ കർഷകരും ഉൾനാടൻ മത്സ്യത്തൊഴിലാളികളും മത്സ്യ വൈവിധ്യത്തെ സംരക്ഷണം	15,000/-
9	പ്രിൻസിപ്പാൾ എം.ഇ.എസ് പൊന്നാനി കോളേജ്, മലപ്പുറം	പൊതുജനങ്ങൾക്കിടയിൽ ജൈവ വൈവിധ്യ സംരക്ഷണത്തെക്കുറിച്ചുള്ള ബോധവൽക്കരണ പരിപാടി	15,000/-
10	മലബാർ ബൊട്ടാണിക്കൽ ഗാർഡൻ, ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഫോർ പ്ലാന്റ് സയൻസസ് കോഴിക്കോട്	MBGIPS ൽ ഒരു ദിവസം - കോഴിക്കോട് ജില്ലയിലെ ഹൈസ്കൂൾ വിദ്യാർത്ഥികൾ ക്കായി ഒരു ഗാർഡൻ അറ്റാച്ച്ഡ് സയൻസ് ഓറിയന്റേഷൻ പ്രോഗ്രാം	15,000/-
11	ഹെഡ് മിസ്ട്രീസ്, ജിഎച്ച്എസ്എസ്, തോന്നക്കൽ, കുഡവൂർ പി.ഒ.	പ്ലാസ്റ്റിക്, ബട്ടർഫ്ലൈ ഗാർഡൻ, മെഡി സിനൽ ഗാർഡൻ എന്നിവയ്ക്ക് ബദൽ	8,500/-
12	ദി പ്രിൻസിപ്പാൾ ദേവസം ബോർഡ് കോളേജ്, തലയോലപറമ്പ്, കോട്ടയം	പ്രകൃതിയുടെ സംരക്ഷണത്തിൽ ആചാരങ്ങളുടെ പങ്ക്	35,000/-

13	അശോക ട്രസ്റ്റ് ഫോർ റിസർച്ച് ഇൻ ഇക്കോളജി ആൻഡ് എൻവയോൺമെന്റ് (ATREE), മൂല്ലക്കൽ, ആലപ്പുഴ	വേമ്പനാട് മത്സ്യങ്ങളുടെ എണ്ണമെടുപ്പ് 2018	20,000/-
14	ദി പ്രിൻസിപ്പാൾ ക്രൈസ്റ്റ് കോളേജ്, ഇരിഞ്ഞാലക്കുട	പൊതുജനങ്ങൾക്കിടയിൽ ജൈവവൈവിധ്യ സംരക്ഷണ ബോധവൽകരണം	15,000/-
15	ദി പ്രിൻസിപ്പാൾ ഗവ. ഐടിഐ (എസ്സിഡിഡി) ഓച്ചിറ, പിഒ, കൊല്ലം	ജൈവവൈവിധ്യത്തെക്കുറിച്ചുള്ള അവബോധം	15,000/-
16	ഡബ്ല്യു.ഡബ്ല്യു.എഫ് -ഇന്ത്യ കേരള സ്റ്റേറ്റ് ഓഫീസ്, വഞ്ചിയൂർ പി.ഒ, തിരുവനന്തപുരം -695035	ജൈവവൈവിധ്യ സംരക്ഷണത്തിനായി സന്നദ്ധപ്രവർത്തനത്തിലുള്ള സ്കൗട്ട്സ് & ഗൈഡുകളിലെ ജില്ലാ നോഡൽ ഓഫീസർമാരുടെ സംസ്ഥാനതല ശേഷി വർദ്ധിപ്പിക്കൽ	25,000/-
17	ഡയറക്ടർ, കേരള ഫോറസ്റ്റ് റിസർച്ച് ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട്, വൈൽഡ് ലൈഫ് ഡിപ്പാർട്ട്മെന്റ്, പീച്ചി, തൃശൂർ -680 653	വേമ്പനാടിന്റെ ജന്തു വൈവിധ്യം - കോൾ തണ്ണീർത്തടങ്ങൾ, റാംസാർസൈറ്റ്	15,000/-
18	ഡോ.വി.ബാലകൃഷ്ണൻ ഹെഡ്, കമ്മ്യൂണിറ്റി അഗ്രോ ബയോഡൈവേഴ്സിറ്റി സെന്റർ എം.എസ്. വാമിനാഥൻ റിസർച്ച് ഫൗണ്ടേഷൻ, കൽപ്പറ്റ, വയനാട്	വയനാട്ടിലെ കുട്ടികൾക്കുള്ള ജൈവവൈവിധ്യ വിദ്യാഭ്യാസ പരിപാടി	15,000/-
19	ദി പ്രിൻസിപ്പാൾ ഗവ. കോളേജ് ചിറ്റൂർ	ജൈവവൈവിധ്യ അവബോധത്തിനായി രണ്ട് ദിവസത്തെ ജില്ലാതല ശില്പശാല	15,000/-
20	ദി പ്രിൻസിപ്പാൾ എൻഎസ്എസ് കോളേജ്, ഒറ്റപ്പാലം, പാലപ്പുറം പി.ഒ, പാലക്കാട്	വിവിധ ജന്തുജാലങ്ങളെയും സസ്യജാലങ്ങളെയും കുറിച്ചുള്ള ടാക്സോണമിക് പരിശീലനത്തെക്കുറിച്ചുള്ള വർക്ക്ഷോപ്പ്	15,000/-
21	ദി പ്രിൻസിപ്പാൾ പി.എസ്.എം.ഒ കോളേജ്, തിരുരങ്ങാടി, മലപ്പുറം	മണ്ണിന്റെ ജന്തുജാലങ്ങളെ സാമ്പിൾ ചെയ്യുന്നതിനും തിരിച്ചറിയുന്നതിനുമുള്ള പരിശീലനം	25,000/-
22	ദി പ്രിൻസിപ്പാൾ , കത്തോലിക്കേറ്റ് കോളേജ്, പത്തനംതിട്ട	ആൽഗൽ പഠനത്തിന്റെ സാധ്യതകളെക്കുറിച്ചുള്ള ദേശീയ വർക്ക്ഷോപ്പ്	25,000/-
23	ദി പ്രിൻസിപ്പാൾ ശ്രീ നാരായണ കോളേജ് ഫോർ വുമൺ ശ്രീനാരായണ ട്രസ്റ്റ്, കൊല്ലം	ജൈവവൈവിധ്യ, ഉപയോഗ പരിപാലനം, സംരക്ഷണ തന്ത്രങ്ങൾ എന്നിവയെക്കുറിച്ചുള്ള വർക്ക്ഷോപ്പ്	15,000/-
24	ദി പ്രിൻസിപ്പാൾ സാമ്പത്തിക ശാസ്ത്ര വകുപ്പ് ഗവ. കോളേജ് വുമൺ, തിരുവനന്തപുരം	ഇക്കോസിസ്റ്റം സേവനങ്ങളുടെ സാമ്പത്തിക മൂല്യത്തെക്കുറിച്ചുള്ള ശില്പശാല	25,000/-

25	ശ്രീകുമാർ. എൻ, അഗ്രികൾച്ചർ ഡെപ്യൂട്ടി ഡയറക്ടർ (റിട്ട.) ബയോഫാർമിംഗ് കൺസൾട്ടന്റ് സെന്റർ ഫോർ ഇന്നോവേഷൻ ഇൻ സയൻസ് ആൻഡ് സോഷ്യൽ ആക്ഷൻ (സിസ)	കാലാവസ്ഥ വ്യതിയാനത്തെ നേരിടാൻ മുളക്കുഴി കേരളത്തിൽ	25,000/-
26	എൻ.കെ.സുകുമാരൻ നായർ പമ്പ പരിക്ഷേപ സമിതി പുവത്തൂർ.പി.ഒ, തിരുവല്ല	പമ്പ നദിയുടെ ജൈവവൈവിധ്യ സംരക്ഷണത്തെക്കുറിച്ചുള്ള സംസ്ഥാനതല സെമിനാർ	25,000/-
27	പ്രിൻസിപ്പൽ രാജഗിരി കോളേജ് ഓഫ് സോഷ്യൽ സയൻസ് (ഓട്ടോണമസ്) മികവിന്റെ കോളേജ്	ജൈവവൈവിധ്യ സംരക്ഷണ ത്തെക്കുറിച്ച് പൊതുജനങ്ങൾക്ക് സജീവമായ പഠന അവസരങ്ങൾ സുഗമമാക്കുക	15,000/-
28	പ്യൂമ ക്ലബ് ഫോർ നേച്ചർ ആന്റ് കൾച്ചർ, മുത്തിരിപ്പാറമ്പ, വെല്ലുവമ്പ്രാം പി.ഒ,	ഔഷധ സസ്യങ്ങളുടെ സംരക്ഷണം	15,000/-
29	രാഗി വനിത സമാജം, റസ്സൽപുരം.പി.ഒ, ബലരാമപുരം, തിരുവനന്തപുരം	കേരളത്തിലെ പ്രത്യേക പരിസ്ഥിതി വ്യവസ്ഥയിലേക്ക് ജൈവ വൈവിധ്യത്തിന്റെ അവതരണം സംബന്ധിച്ച ഒരു സെമിനാർ	15,000/-
30	പ്രിൻസിപ്പൽ ശ്രീ. വ്യാസ എൻഎസ്എസ് കോളേജ് വ്യാസഗിരി, വടക്കാഞ്ചേരി	സെമിനാർ- ജൈവവൈവിധ്യ സംരക്ഷണ വെല്ലുവിളികളും പരിഹാരങ്ങളും	15,000/-
Total			5,35,000/-

Kerala State Biodiversity Board

Kowdiar Thiruvananthapuram Kerala

Statement of Cash Flows for the year ended 31/03/2019

	Note	Current period 31-03-19
1 Capital Reserves		-34,21,391
2 Revenue Reserves		6,88,206
4 Long Term Liabilities		-
5 Current Liabilities		-5,71,291
6 Long Term Assets		34,22,450
7 Current Assets		1,61,01,522
III Net Flow		1,62,19,497
IV Opening Balance		-37,80,731
V Closing Balance		1,24,38,766

Notes forming part of Statements of Account
Significant Accounting Policies

For and on behalf of the Board

Chairman

Member Secretary

As per our Report of even date

Thiruvananthapuram
08.01.2020

Kerala State Biodiversity Board

Kowdiar Thiruvananthapuram Kerala

Annexures to Statements of Account for the year ended 31/03/2019

Annexure 3 - Plan Grant Component Utilisation

Component	Utilised		Net Utilisation
	Revenue Exp	Capital Exp	
Update, documentation and completion of People's Biodiversity Register (PBR) in LSG (Green Book)	4,26,99,332	11,51,183	1,71,549
Kerala Biodiversity Park (Green Book)	1,40,23,796	7,85,877	1,48,09,673
Biodiversity Information System	30,49,932	2,70,806	33,20,738
Documentation of specialised ecosystems and developing sustainable models of biodiversity conservation	7,14,086	-	7,14,086
Specific Impact Assessment of selected ecosystems/ flagship species	1,23,50,080	-	1,23,50,080
State Biodiversity Strategies and Action Plan	-	-	-
Fund for completion of 2017 - 2018 projects	-	-	-
Purchase of new and maintenance of existing structures and facilities for office and operation charges	37,66,164	77,700	98,38,560
Empowering Biodiversity Management Committees (BMC) to conserve and mainstream biodiversity into local planning level	-	-	-
Propagation protocols on endangered plants listed under MoEF notifications	4,00,000	-	4,00,000
Biodiversity Research Centre and fellowships for Biodiversity Research	21,76,160	-	21,76,160
Biodiversity Awards	8,76,737	22,500	8,99,237
Biodiversity Congress, Exhibition - BMC Meet - Children's Biodiversity Congress	40,75,302	1,31,562	89,43,740
Biodiversity Seminars: Workshops Public Awareness Programmes	7,16,008	-	7,16,008
State Biodiversity Fund - Corpus Fund of K388 - Committed expenditure, quick assessment on impact/ loss of biodiversity due to flood by BMC	-	-	-
Rapid Assessment of Impact of Floods	5,50,761	-	5,50,761
Theme based biodiversity garden	-	-	-
Mangrove Biodiversity Garden, Echome, Kannur	-	-	-
Community Sacred Grove, Kolbam	-	-	-
Agro-biodiversity Park and traditional paddy garden, Pinarayi, Kannur	-	-	-
Access and Benefit Sharing (ABS)	-	-	-
Seed Bank and Conservation of Plant Diversity	-	39,978	-39,978

For and on behalf of the Board

Chairman

Member Secretary

As per our report of even date

Thiruvananthapuram
08.01.2020

Kerala State Biodiversity Board

Kowdiar Thiruvananthapuram, Kerala

Annexure to Accounts for the year ended 31/03/2019

Annexure 2 - Grant Accounts

	As at		Receipt		Payment		As at	
	01-04-18	31-03-19	Grant Received	Trf IN	Utilised	Assets	Refund Out	Trf I&E Ac
1	46,16,193	8,16,637	6,68,58,775	1,71,540	-4,48,11,816	-13,59,758	-1,59,51,522	-87,06,775
	4,15,495	-10,63,202	5,81,52,000	1,71,540	-4,26,99,332	-11,51,383	-1,59,51,522	0
Plan Fund 02F- Agrobiodiversity Conservation	9,305	9,305						
Plan Fund from GoK	2,55,355	2,55,355						
Plan Fund PF 03/KSBB-2011-2012 Coastal Consen	65,600	65,600						
Unidentifiable credit by bank	57,487	57,487						
GoK Plan 2018 - 2019			5,81,52,000	1,71,540	-4,26,99,332	-11,51,383	-1,59,51,522	-14,78,697
Interest accrued on Plan Funds	27,748	27,748						27,748
2	42,00,698	18,79,839	0	0	-21,12,484	-2,08,375	0	0
State Biodiversity Fund	3,10,300	3,10,300						
2011 - 2012 to 2013 - 2014	5,01,188	5,01,188						
2014 - 2015	5,04,265	5,04,265						
2015-2016	14,41,832	8,29,001			-6,12,831			
2016-2017	14,43,113	3,61,258			-10,29,755	-52,100		
2017-2018		-6,26,173			-4,69,898	-1,56,275		
2018 - 2019								
3	0	0	72,21,775	0	0	0	0	-72,21,775
GoK 2406-02-110-59-31 (NP) Salary	0	0	72,21,775	0	0	0	0	-72,21,775
Trf to I&E Account	0	0	14,85,000	0	0	0	0	-14,85,000
4	0	0	14,85,000	0	0	0	0	-14,85,000
GoK 2406-02-110-59-36 (NP) Non Salary	0	0	14,85,000	0	0	0	0	-14,85,000
Trf to I&E Account	0	0	14,85,000	0	0	0	0	-14,85,000

For and on behalf of the Board

Chairman
Member Secretary

Kerala State Biodiversity Board
Thiruvananthapuram

THIRUVANANTHAPURAM
K.S.B.B. ASSOCIATES
Chartered Accountants
FRN 011872

Thiruvananthapuram
08.01.2020

Kerala State Biodiversity Board

Kowdiar Thiruvananthapuram Kerala
Annexures to Accounts for the year ended 31/03/2019
Annexure 4 - Funded Projects

	As at	Receipt		Payment		As at
	01-04-18	Funds	Income	Utilised	Refund OUT	31-03-19
	49,34,070	58,23,472	59,644	-24,59,089	-2,40,734	81,66,287
1 DoECC	27,20,000	-	-	-	-	27,20,000
Canal Works 2015 - 2016	25,00,000					25,00,000
Gramavanam 2013 - 2014	2,20,000					2,20,000
2 UNDP	4,27,072	23,99,760	59,644	-1,96,039	-	26,90,437
GEF Munnar Landscape Project 2014 - 2015	1,39,052			-1,35,039		4,013
GEF Munnar Landscape Project 2015 - 2016	2,84,952			-61,000		2,23,952
Project	-	23,99,760				23,99,760
Interest Received	3,068		59,644			62,712
3 National Biodiversity Authority (NBA)	16,88,245	21,73,712	-	-20,42,938	-2,40,734	16,27,209
Component Training Material and Printing (14 - 15)	20,726					20,726
Developing and Revamping of Website (14-15)	2,05,393					2,05,393
Peer to Peer Learning (14-15)	1,61,605			-46,887		1,14,718
Plan Fund from NBA	2,70,559	11,49,600		-15,240		14,04,919
Thematic Expert Committee (14-15)	5,97,951			-2,15,835		3,82,116
Printing of BMC Reports (14-15)	93,398					93,398
NBA Fund (COP 11 engagement)	6,262			-7,44,375	-6,262	-7,44,375
NBC 2017 Fund from NBA	1,60,578				-1,60,578	-
LSG Biodiversity Conservation and Development		1,21,338		-1,21,338		-
International Biodiversity Day		4,41,525		-4,38,014		3,511
Integrating Biodiversity Conservation		3,30,000		-3,30,000		-
Biodiversity Award		1,31,249		-1,31,249		-
State level workshop on biodiversity action plan					-73,894	-73,894
Interest received	1,71,773					2,20,697

	As at	Receipt		Payment		As at
	01-04-18	Funds	Income	Utilised	Refund OUT	31-03-19
4 Coastal Ecosystem Conservation 2011 - 2012	43,215	-	-	-	-	43,215
	43,215					43,215
5 Plan Fund EMA	31,907	-	-	-	-	31,907
	31,907					31,907
6 MoEF	23,631	-	-	-	-	23,631
WGEEP	23,631					23,631
7 National Medicinal Plants Board (NMPB)	-	12,50,000	-	-2,20,112	-	10,29,888
NMPB 2014 - 2015				-1,36,239		-1,36,239
NMPB 2018 -2019						-
Resource Augmentation, Sustainable Harvesting and Value addition of medicinal plant resources through BMC		12,50,000		-83,873		11,66,127

For and on behalf of the Board

Chairman
Kerala State Biodiversity Board
Thiruvananthapuram

Secretary
Kerala State Biodiversity Board
Thiruvananthapuram

As per our Report of even date

Thiruvananthapuram
08.01.2020

P. S. ASSOCIATES
Chartered Accountants
Thiruvananthapuram

ATTRACTIONS

Explore the wonders of nature in science on sphere

Experience diversity of life in 3D

Gallery of biodiversity interactive kiosks

First biodiversity museum in India

Science on sphere system in Kerala *a unique multimedia projection system*

Located in a heritage building of erstwhile Travancore state

BIODIVERSITY MUSEUM

An Initiative of Kerala state biodiversity board

Vallakkadavu, Thiruvananthapuram

Ph: 0471 2504740, keralabiodiversity@gmail.com,

www.keralabiodiversity.org

